SUHOKRANJSKE Poti

Glasilo Občine
Žužemberk
Št. 45
Leto XII.
april 2012

Dešeča vas

Foto: Vlado Kostevc

12. seja občinskega sveta Občine Žužemberk

Mraz povzročil težave občanom

Po pričakovanjih tudi prva letošnja redna seja, ki je bila 23. februarja, ni minila v povsem mirnem vzdušju. Temperatura v sejni sobi se je dvignila že takoj na začetku, še preden je bil sprejet in potrjen dnevi red, ko je svetniška skupina Ljuba A. Jarca predlagala, da se rebalans sprejme po rednem in ne po hitrem postopku, kot je navedeno v gradivu.

Precej časa so svetniki namenili točki dnevnega reda o predlogu sklepa o Poslovnem planu Komunale Novo mesto za leto 2012 ter plana investicij, obnov in rekonstrukcij v občini. Svetnike je zlasti zanimala vodooskrba in težave, ki so jih v času hujšega mraza imeli občani, zlasti z zmrzovanjem vodovodnih priključkov. Le-teh je bilo največ v vasi Prapreče. Svetniki so zahtevali tudi odgovornost izvajalca in nadzornikov pri nestrokovnem priklapljanju priključkov.

Največ časa so svetnice in svetniki namenili prvemu rebalansu letošnjega proračuna.

Strokovni sodelavec občinske uprave Tadej Lupšina je prisotne seznanil, da je glavni razlog in ključna postavka 16018 za rebalans izgradnja cestne in komunalne infrastrukture v Žužemberku. Na tej postavki je denar namenjen za gradnjo sekundarne kanalizacije Breg, , Center, Cvibelj, Zafara, Jurčičeva ulica, vodovoda Zafara, Zgornji Cvibelj, Center, Breg - Loka, most Žužemberk ter rekonstrukcija lokalne ceste Žužemberk - Stranska vas, ulica Breg in ulica Nad Miklavžem.

Trg v času sejma je prepoln.

Zmrzal je poškodovala tudi vodovodne cevi na novem mostu čez Žužemberk. Foto: S.Mirtič

V razpravi je Franc Jarc opozoril na povečanje sredstev za pomoč na domu in vprašal, kaj je občina naredila v smeri racionalizacije, tudi pri ogrevanju, prevozih otrok. Opozoril je na napake pri čistilni napravi podružnične šole Dvor in napake pri obnovi zdravstvenega doma. Tudi Iztok Može se je strinjal zlasti pri zamenjavi energentov pri kurjenju v osnovnih šolah, kjer bi s preureditvijo peči na sekance prihranili veliko stroškov.

Rafael Vidmar je podal konkreten predlog za zamenjavo ene peči na biomaso na šoli, v kateri bi spremljali stroške in konkretne rezultate. Iztok Može je tudi predlagal, da se preuči možnost zamenjave žarnic pri javni razsvetljavi z led diodami. Po daljši razpravi so svetniki sprejeli osnutek rebalansa z 9 glasovi za in 6 proti.

Zelo zanimiva, na trenutke umirjena in konstruktivna je bila razprava o novemu pravilniku o uporabi službenih mobilnih telefonov v občinski upravi, prodaji in nakupu nekaterih nepremičnin v občini ter določitvi območja prodaje zunaj prodajaln. Ker je promet in samo parkiranje na trgu v času sejma, ki se odvija vsakega 22. v mesecu in tudi v ostalih terminih, zelo pereče, je podal direktor Občinske uprave Vlado Kostevc grafični prikaz mest ob grajskem obzidju. Svetnik Jože Zupančič je podal predlog, da bi sejem prestavili za grajske zidove, ker je trg zelo obremenjen. Svetniki so podprli predlog, da pri vseslovenski čistilni akciji sodeluje tudi občinski svet.

Urednik

Na številna vprašanja svetnikov je odgovarjal vodja sektorja vodooskrbe pri novomeški Komunali Istok Zorko.

13. seja občinskega sveta Občine Žužemberk

Sprejet prvi rebalans

Žužemberški občinski svet se je 8. marca sestal na 13. redni seji v tem mandatu. Med pomembnejšimi točkami dnevnega reda, o katerih so razpravljali svetniki, je bila obravnava odloka o proračunu občine za leto 2012-rebalans 1, s katerim so potrdili 7,1 milijona evrov prihodkov in 8,8 milijona odhodkov, ob tem pa se bodo zadolžili še za 1,7 milijonov €.

Občina Žužemberk tudi v letošnjem letu kandidira za precejšnja sredstva iz državnega proračuna, kot tudi za sredstva Evropske unije, predvsem za izgradnjo cestne in komunalne infrastrukture. Svetniki po daljši razpravi niso podprli amandmaja svetniške skupine Albina Ljuba Jarca in jih bodo vnesli v naslednjem rebalansu, ko bo proračun prilagojen novim okolišči-

Direktorica in odgovorna urednica televizije Irena Vide.

nam, ki jih pri načrtovanju proračuna 2012 ni bilo mogoče predvideti. Po mnenju večine svetnikov je bil amandma svetniške skupine dobro pripravljen in razvojno naravnan, ni pa po besedah župana Škufce usklajen z ostalimi deli, ki se bodo sočasno izvajala na posameznih deloviščih. Razprava se je vrtela tudi o financiranju avtobusnih prevozov v občini, kajti sofinancirani so le prevozi iz oddaljenih krajev iz KS Hinje, to je tistih dijakov, ki plačujejo največ, kar ostale dijake po mnenju nekaterih svetnikov spravlja v neenakopraven položaj.

Vsekakor je potrebno po mnenju svetnika Dušana Papeža izkoristiti rezerve, aktivneje koristiti evropska sredstva in pomagati gospodarstvu,kot tudi oživiti gospodarske cone. Na pričetek gradnje in zeleno luč čaka kar nekaj investicij na cestni infrastrukturi. Kot kaže, bo prva deležna rekonstrukcije ceste skozi Žužemberk, v načrtu pa je tudi cesta skozi Dvor, cesta Brezova Reber-Prečna, most v Drašči vasi ter gradnja sekundarne kanalizacije. Med drugimi točkami dnevnega reda so svetniki in svetnice obravnavali vlogo po izrednem financiranju programa Vaš kanal Televizije Novo mesto d.o.o., ki je posledica velikih stroškov prehoda na digitalizacijo ter neurejenega financiranja televizijskih programov posebnega pomena s strani države. Občinski svet je podprl dodatno izredno sofinanciranje programa Vaš kanal, a le v polovičnem znesku od predlaganega, v višini 3844 evrov. Tako bo občina skupaj v letošnjem letu nakazala televiziji 9000 evrov. Čeravno je bilo pravih pobud v smislu razvoja občine malo, je prijetno dela pohvala go. mag. Jelke Mrvar, namenjeni obema javnima delavcema Branetu Zamanu in Janezu Bobnu. ki sta lepo pometla ceste in pločnike.

■ **Urednik**

Javna obravnava o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov

V avli Osnovne šole Žužemberk je bila 14. februarja javna obravnava o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Žužemberk. Zainteresiranim občanom, žal jih v Žužemberku ni bilo veliko, so novosti in spremembe predstavili predstavniki Zavoda za varstvo kulturne dediščine Novo mesto. V občini je po novem predlogu v kulturno dediščino lokalnega pomena vključenih 53 enot. Občani so se v živahni razpravi dotaknili številnih tegob, s katerimi se srečujejo v vsakdanjem življenju, nenazadnje jih moti velikost vplivnega območja nekaterih spomenikov. Le-ta je samo pri Naralovem pilu pri Trebči vasi velika skoraj 6 ha, kar je po besedah občanov odločno preveč. Še bolj energično in ostro so se odzvali krajani vasi Ratje, ki je v celoti predmet spomeniškega varstva na javni razgrnitvi na Prevolah dan prej. Vas Ratje ima izjemno lego sredi kraške kulturne krajine in ji posebno vrednost daje dobro ohranjen starejši stavbni fond iz prejšnjega stoletja. Občani se strinjajo z zaščito pred propadanjem kulturnih spomenikov, ne pa da leta ovira razvoj vasi. Kulturni spomeniki v Suhi krajini in celotna dediščina bi morala biti kot prednost in nenadomestljiva vrednota, kjer bi lahko zainteresirani posameznik našel v dediščini tudi priložnost, žal pa je le-ta po mnenju prisotnih le velika cokla razvoja.

Foto: Slavko Mirtič

■ **Uredništvo Suhokranjske poti**

NE SPREGLEJTE

Stran 4
Gradnja Odprtega Širokopasovnega Omrežja
GOŠO v Občini Žužemberk

Stran 12
Intervju
Gostilna Zupančič – gostilna s tradicijo

Stran 12 - 15
Razpisi

Gradnja Odprtega Širokopasovnega Omrežja

GOŠO v Občini Žužemberk

Kljub večkratnim pojasnilom v našem časopisu in ostalih medijih večini še ni dovolj jasno razloženo, kaj pravzaprav pomeni projekt Gradnja Odprtega Širokopasovnega Omrežja v Občini Žužemberk. (Skrajšano: GOŠO)

Dovolite, da vam projekt GOŠO še enkrat predstavim in pojasnim:

6 sosednjih občin je pripravilo skupni projekt in se prijavilo na razpis Ministrstva za visoko šolstvo znanost in tehnologijo. Projekt je izredno uspešno vodila ga. Mojca Pekolj iz občine Mokronog – Trebelno. Sodelovale so še občine: Mokronog – Trebelno, Mirna Peč, Trebnje (sedaj tudi Mirna), Šentrupert, Sevnica in Žužemberk. Za uspeh na razpisu je nedvomno veliko pripomogel tudi naš župan g. Franc Škufca. Vodilo projekta je bilo timsko delo, ki je s pomočjo vsakega posameznega člana prineslo 100% uspeh.

Pridobitev **14.650.000,00 EUR** nepovratnih sredstev za celoten projekt vseh sodelujočih občin je vsekakor velika in težko ponovljiva zgodba. Projekt je namreč praktično 100% financiran iz sredstev EU in R Slovenije. Občina mora plačati le 20% DDV, ki pa si ga po končanem projektu poplačamo v obliki najemnine za omrežje.

Kdo financira projekt?

Sredstva EU in R Slovenije in sredstva družbe GVO d.o.o. ter DDV, ki ga odvedejo vse sodelujoče občine.

Kolikšna je vrednost projekta v naši občini?

2.267.000,00 EUR z DDV.

Koliko cevovodov za optični kabel bo položeno v naši občini?

Za glavno »hrbtenično« omrežje bo vkopano 100 kilometrov cevi različnih dimenzij.

Količina cevi za individualne priključke je še precejšnja neznanka, ker je vse odvisno od zainteresiranosti lastnikov objektov.

Kdaj in kako se bodo izvajali individualni priključki?

Takoj po zaključku vkopa hrbteničnega omrežja. Približno od aprila do konca leta 2012.

Za vsak objekt se bomo o trasi priključka dogovorili skupaj z lastnikom. Naselje oziroma posamezno vas bomo pravočasno obvestili, kdaj bo sestanek z lastniki objektov, da skupaj določimo trase in položaje OŠO omaric na objektih. Izvajalec del – GVO d.o.o. ali njihov podizvajalec bo nato delo izvedel. Poskušali se bomo čimbolj prilagoditi željam strank, z upoštevanjem čim nižjih stroškov vkopa in ureditve trase.

Kdaj bo projekt zaključen?

V roku 18 mesecev oziroma do konca leta 2012. Nato se začne priključevanje.

Kdo izvaja dela?

Družba GVO d.o.o. in podizvajalci, ki je z vsemi občinami podpisala pogodbo za gradnjo GOŠO.

Kdo dela nadzira?

Za celoten projekt je bil na razpisu izbran nadzorni organ – g. Dušan Razboršek. V posamezni občini pa je za projekt zadolžen določen delavec občinske uprave. V naši občini g. Martin Grčar.

Kdo bo lastnik omrežja po končani gradnji?

100% Občina Žužemberk.

Kdo bo z omrežjem upravljal?

Družba GVO d.o.o, s katero je Občina Žužemberk že podpisala pogodbo o 20-letnem najemu omrežja. Nato se na osnovi razpisa pridobi drugega upravljavca ali podaljša pogodba z obstoječim.

Kakšen je projekt omrežja in sistem gradnje?

Idejni projekt GOŠO bo omogočal, da se bo **vsak objekt v naši občini** lahko priključil na omrežje. Zajeta so tudi vinogradniška področja. Vsa kabelska kanalizacija je vkopana v zemljo.

Trenutno poteka gradnja hrbteničnega omrežja, ki bo povezala naselja v dve funkcijski lokaciji, in sicer eno pri OŠ Žužemberk in drugo pri PŠ Dvor. Enote so priključene na električno omrežje. V teh dveh funkcijskih enotah bodo nameščene naprave ponudnikov, ki se bodo javili na razpis. Vi pa boste tisti, ki boste ponudnika izbrali.

Večina kanalov izvajalec koplje s specialnimi stroji (frezami), delno pa tudi klasično (bager in kramp/lopata). Globina cevi je 60 do 80 cm.

Za glavne vode se polagajo »črne« plastične cevi premera cca 30 mm, običajno »dvojček«. Za individualne priključke se polagajo »bele« mikro plastične cevi premera 14 mm. Jaški se locirajo na mesta, kjer je potrebno več cevi, oziroma poznejših kablov spojiti ali jim spremeniti smeri in zaradi možnosti vpihavanja optičnih kablov.

Po končani gradnji hrbteničnega omrežja se bodo začeli izvajati individualni priključki na objekte, kjer bodo lastniki izrazili interes.

Do vsakega objekta, katerega lastnik se bo prijavil, oziroma podpisal pogodbo, bo torej pripeljana mikro cev premera 14 mm in posebna omarica OŠO, ki se bo montirala na fasado objekta. Predlagam vam, da vsi, ali pa vsaj velika večina, izvede priključek do te faze. Vaš strošek te faze je 132 EUR za material in delo. Poznejše priključevanje bo zagotovo dražje in zahtevnejše!

Cena je **ENAKA** za vse občane oziroma lastnike objektov. Ne glede na oddaljenost od glavnega hrbteničnega omrežja.

POZOR! Kdor je trenutno v fazi izdelave fasade, se lahko takoj oglasi na občini in dobi omarico OŠO in jo že vgradi v fasado, na primerno mesto, ki bo omogočalo dostop mikro cevi in nadaljevanje napeljave v objekt.

Ali so vkopane cevi pravilno dimenzionirane in locirane glede na bodoči razvoj občine?

Kratek odgovor je - da. Vsa cevna instalacija je projektirana tako, da »prenese« vsaj še trikratnik trenutnih potreb, če računamo na priključitev vseh obstoječih objektov.

Ali se pri trenutnih in bodočih projektih rekonstrukcij ulic in cest v občini upošteva vkop cevi za OŠO, da se kasneje več ne prekoplje?

Kratek odgovor je - da.

Konkretno trenutni projekti:

Ulica Breg, Ulica Nad Miklavžem, ulica Vrti, Prapreče, delno Baragova, delno Jurčičeva, cesta Sela pri Hinjah - Visejec – Občinska meja z Občino Iv. Gorica, ulice na Dvoru in Sadinji vasi, kjer smo servisirali vodovodno omrežje.

Konkretno projekti, ki se bodo začeli v kratkem:

Fekalna kanalizacija Zafara, fekalna kanalizacija Trške njive, fekalna kanalizacija Cvibelj, cesta center Žužemberka.

Ali se pri vkopu cevi za OŠO izkoristi vkop še za kakšno drugo občinsko infrastrukturo?

Če je možno - da. Konkretno smo to izkoristili v vasi Srednji Lipovec za javno razsvetljavo in na Dvoru pri servisiranju vodovoda. Drugje je kljub željam občanov in občinske uprave to nemogoče, ker ni finančnih sredstev in projektov. Marsikje zadeva tudi tehnično ni mogoča.

So pa omogočili kar nekaj občanom, da so projekt izkoristili in si ob prekopu cest uredili priklope vode ali elektrike.

Kako je urejena linija polaganja hrbteničnega omrežja glede na lastništvo parcel, po katerih poteka?

Idejni projekt hrbteničnega omrežja je sledil idealnim linijam kategoriziranih občinskih lokalnih cest, javnim potem, nekategoriziranim potem in gozdnim cestam. Javno je znano, da je kataster neurejen in zato se zgodi, da linija prečka marsikatero privatno parcelo, ki je v naravi cesta oziroma pot. Predhodne meritve trase bi nam projekt v osnovi onemogočile zaradi časa in potrebnih sredstev. Če je popolnoma jasno, da cevovod poteka po privatni parceli, se s stranko podpiše pisni sporazum o dovolitvi vkopa cevi. Ta sporazum pa je osnova, da se pripravi služnostna pogodba, ki se overi pri notarju in vpiše v ZK. V primeru nejasnega lastništva bo osnova za podpis služnostne pogodbe izdelava PID – Projekta izvedenih del, ki se bo izdelal na osnovi sprotnega geodetskega

posnetka trase. Že na zborih občanov po vsej občini je bilo povedano, da so služnosti neplačljive. To pa ne pomeni, da se trasa ne uredi v prvotno stanje. Ravno obratno. Trase se po vkopu cevi uredijo v prvotno stanje. To je naloga nadzornega organa.

Kje in kako se prijavim za individualni priključek OŠO?

Vsak lastnik objekta se lahko prijavi na GVO d.o.o. ali na Občini Žužemberk. Vsak dobi pogodbo o izvedbi individualnega priključka, ki jo izpolni in podpiše ter oba izvoda vrne na GVO d.o.o. ali občino. Ta pogodba je hkrati tudi služnost za gradnjo in vzdrževanje individualnega priključka, ki se zaenkrat ne vpisuje v ZK. Je pa osnova za plačilo prispevka. Vsaka pogodba vsebuje dve opciji, in sicer:

velja za tiste, ki so deklarirani kot bele lise (ne morejo dobiti interneta po bakrenih kablih) in so upravičeni za takojšnji priklop na OŠO (Odprto širokopasovno omrežje);

192 EUR – vkop mikro cevi od jaška do omarice OŠO na objektu, vgradnja omarice in vpihovanje optičnega kabla.

Velja za tiste, ki imajo priključek interneta preko bakrenih kablov in tiste, ki se lahko priključijo na bakrene kable in niso upravičeni do takojšnjega priklopa na OŠO:

132 EUR – vkop mikro cevi od jaška do omarice OŠO na objektu, vgradnja omarice.

Razlika 60 EUR se plača izvajalcu takrat, ko bo priključek omogočen. Izvajalec bo upihnil optični kabel in izvedel priključek v OŠO.

Kdaj se bodo lahko v omrežje priključili tisti, ki trenutno niso upravičeni, ker imajo možnost dostopa do interneta (telefona, TV) po bakrenih kablih ?

Projektna skupina intenzivno dela na tej problematiki in se upravičeno naslanja na že veljavne in predvsem bodoče direktive EU, ki zahtevajo, da mora država vsakemu državljanu oz. prebivalcu EU omogočiti prenos podatkov s hitrostjo 10, 20 in celo 30 Mb/s. To pa je na našem področju nemogoče in je oz. bo edina alternativa uporaba našega optičnega omrežja. O točnem roku boste vsi pravočasno obveščeni.

Kaj so prednosti optičnega in slabosti »bakrenega« omrežja za prenos podatkov (internet, telefon, TV)?

Prva prednost OŠO je vsekakor hitrost prenosa podatkov. Optični kabel omogoča bistveno večji pretok podatkov kot bakreni. Možnost prenosa podatkov po bakrenem kablu je močno omejena. Optični kabel je neobčutljiv na strelo in ostale vremenske vplive. Neobčutljiv je tudi na bližino katerekoli druge vkopane infrastrukture – elektriko, vodo, kanalizacijo, javno razsvetljavo ali telefon. Zaradi svoje neobčutljivosti je prenos podatkov nemoten.

Ali je smiselno, da lastnik objekta podpiše pogodbo za priključitev na optično omrežje takoj, oziroma v času trajanja projekta?

Navedel bom le prednosti, ker slabosti praktično ni:

- Strošek priključka je v trajanju projekta sprejemljiv in za vse enak – 192 EUR. Po zaključenem projektu bo priključek sicer možen, vendarle bistveno dražji!

- Lahko se odločite le za vkop cevi in montažo omarice in kasneje za vpihovanje kabla – 132 EUR.

- Optika vam omogoči kvalitetno povezavo s svetom tako s telefonom in internetom, kot s televizijo.

- Priključek je nujno potreben za šolanje vaših otrok. Od osnovne šole pa do fakultete. Brez dostopa do interneta se niti na izpit ne moreš prijaviti, kaj šele spremljati dogodke v izobraževalni ustanovi.

- V bližnji prihodnosti bo tudi komunikacija z občinami, upravnimi enotami in državo čedalje bolj »elektronska«. Že danes je veliko zadev dostopnih od doma na portalu »e – uprava«.

- Tudi če objekt trenutno ni naseljen ali če ga nameravate prodati, je priključek na optiko velikega pomena, saj vam za minimalni vložek bistveno poveča vrednost objekta.

- Vsi občani in tudi vodstvo občine so zainteresirani, da se naselje za komunikacijsko infrastrukturo prekoplje enkrat za vselej in se s tem omogoči ureditev tako občinskih kot tudi privatnih parcel. Bakreno zračno »kablovje« je v nekaterih naših vaseh tako prepleteno, da ptice komaj letajo.

- Več priključkov bo posredno tudi vplivalo na ceno storitev pri izbranem ponudniku. Več priključkov – več ponudnikov - nižja cena.

- Komunikacija firm z zunanjim svetom je nuja in pogoj za njihov obstoj. Priključek na optično omrežje bo podjetjem v naši občini omogočil izdelavo in vzdrževanje WWW strani, možnost lokacije strežnikov (serverjev), zniževanje stroškov, predstavitev firme, reklamo, obveščanje, E – računovodstvo in ostale možnosti hitrih povezav.

Kaj se zgodi, če se v prihodnosti zaradi zemeljskih del preseka optični kabel?

Ta možnost sicer obstaja. Stroške, majhne ali velike, nosi oseba, ki bo nepravilen izkop izvajala.

V izogib temu so planirani in se tudi izvajajo sledeči ukrepi:

- Vsi položeni kabli se geodetsko posnamejo. Pozicije se zabeležijo v PID- projektu izvedenih del in iz njega v javno dostopne podatke o poteku infrastrukture.

- Vsak kabel ima na vrhu kanala varovalno – opozorilni trak.

- Vsak izvajalec del mora obvezno naročiti odkaze vse infrastrukture, ki poteka v bližini predvidenih posegov v zemljo.

Zaključek

Zavedati se moramo, da si bomo z optičnim omrežjem bistveno izboljšali kvaliteto in tudi možnost življenja v naši lokalni skupnosti. Vemo, da tudi večja mesta (med njimi Ljubljana!), da ne govorimo o podeželju, še nimajo te možnosti po celotnem področju.

Zato predlagam, da nas velika večina pristopi k projektu, da opremimo svoje objekte z optičnim priključkom.

Predlagam tudi, da tudi vsi občinski svetniki, podžupan in župan predstavljajo občanom koristnost in prednost optičnih povezav v naši občini.

Potek del in realizacijo ter vrisane trase lahko sami spremljate na internetu na strani www.geoprostor.net.

Na vaš klic ali poslani mail vam takoj odgovorimo!

Če še niste prejeli prijavnice - pogodbe, nam sporočite in jo dobite.

Martin Grčar, inž. kom.
07-3885-180
031-777-880
ceste@zuzemberk.si

Tadej Lupšina, novi sodelavec v občinski upravi

V lanskem letu je v mesecu avgustu zapustila občinsko upravo Mojca Klobučar, ki je bila dolgoletna sodelavka, saj je nove izzive našla v sosednji občinski upravi v Občini Mirna Peč.

Po dolgotrajnem izbirnem postopku javnega natečaja za zaposlitev na prostem delovnem mestu višji svetovalec za finance in gospodarstvo je bil kot najboljši kandidat za to delovno mesto izbran Tadej Lupšina, univerzitetni diplomirani ekonomist iz Krškega, ki ima večletne delovne izkušnje iz dela v občinski upravi. Po študiju ekonomije v Mariboru je začel s svojo delovno kariero v Občinski upravi Občine Krško, nato je bil dolgo časa svetovalec za finance in gospodarstvo v Občinski upravi Občine Škocjan, nekaj časa je bil tudi vršilec dolžnosti direktorja občinske uprave in od 1. decembra leta 2011 je v občinski upravi Žužemberk zaposlen kot višji svetovalec za finance in gospodarstvo. Tako je lahko brez uvajanja takoj prevzel delo. S svojim znanjem in izkušnjami bo deloval pri pripravi in izvrševanju proračunov z uporabo računalniških aplikacij, črpanju evropskih sredstev, javnih naročilih in drugih področjih, povezanih z občinskimi financami in gospodarstvom.

Tadej Lupšina na delovnem mestu

Kot bivši aktivni košarkar ima dovolj kondicije za zahtevno področje dela, pred njim pa je še pomemben življenjski korak, saj bo letos s svojo izvoljenko stopil v zakon in v bodoče oblikoval tudi lastno družino.

Mlademu sodelavcu, ki je prinesel nekaj svežine tudi za sodelavke, želimo še veliko delovnih uspehov ter da bi se v Suhi krajini dobro počutil.

Vlado Kostevc

Krajevna skupnost Hinje ima novo vodstvo

Svet KS Hinje se redno sestaja na svojih sejah, na katerih si prizadeva za prijetne dogodke in različne pridobitve kraja. Do novega leta je svet vodila Mateja Papež, ki pa je zaradi prevelike obremenjenosti odstopila z mesta predsednice. Člani sveta so za novo predsednico predlagali, in na seji 19. 1. tudi uradno potrdili, Marijo Breceljnik.

Prisotni so se pogovarjali o načrtu dela za leto 2012. Vse naloge, ki so bile v načrtu že lani in še niso bile realizirane, v planu ostanejo. Sestanka se je udeležil tudi predstavnik občine, g. Vlado Kostevc, ki je zagotovil, da bodo predvidene naloge opravljene, vendar je poudaril, da se rok izvedbe lahko podaljša. Člani so opozorili na slabo stanje novo položenega asfalta v selskem klancu in na Visejcu v smeri Brezovega Dola, pogovarjali pa so se tudi o ureditvi ceste od Žvirč do Poloma.

Predlagali so, da bi se po vseh vaseh uredilo podstavke za kontejnerje, saj se ponekod zaradi neprimerne podlage prevračajo, kar nikomur ni posebno v ponos.

Kar nekaj časa so namenili tudi pogovoru o kulturnih spomenikih v našem kraju. Načrt leteh je bil razgrnjen 13. 2. v OŠ Prevole.

Naše vasi premorejo precej kulturnega bogastva, kljub temu pa s tem številni domačini niso vedno zadovoljni in na to ponosni. To bogastvo na določenih območjih posameznike omejuje pri izvajanju želenih del, ki pa so posledično tudi zelo draga.

Mojca Obrstar

Predsednica KS Hinje, Marija Breceljnik

Bronasti znak civilne zaščite Andreju Banku

Ob dnevu Civilne zaščite, 1. marcu, je bila letos regijska prireditev organizirana v sredo, 29. 2. 2012, v Kulturnem centru Semič. Prireditve, v organizaciji Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Izpostave Novo mesto in letošnjim gostiteljem Občino Semič, so se udeležili predstavniki vseh dolenjskih in belokranjskih občin, štab CZ za Dolenjsko, predstavniki Gasilskih zvez in gasilskih društev Dolenjske in Bele krajine ter predstavniki zavodov, organizacij in društev, ki delujejo v sistemu zaščite, reševanja in pomoči na Dolenjskem in v Beli krajini. Na slovesnosti so podelili številna priznanja prostovoljnim društvom, ki praznujejo visoke jubileje, plakete CZ in bronaste znake Civilne zaščite. Bronasti znak za požrtvovalno in uspešno opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči je prejel tudi Andrej Banko iz občinskega štaba CZ Občine Žužemberk.

Andrej Banko je že vrsto let aktiven član CZ ter dejaven gasilec. Imenovan je bil tudi za poveljnika OGP, ki deluje z občinskim štabom CZ Občine Žužemberk. V letu 2010 je vodil reševanje prizadetih ob poplavah v naši občini. V lanskem letu je vodil izobraževanja in različne vaje na področju zaščite in reševanja. Zaradi svojega večletnega, požrtvovalnega, nesebičnega in strokovnega dela, varovanja okolja ob naravnih in drugih nesrečah je zasluženo prejel visoko priznanje civilne zaščite.

Urednik

Odškodninska odgovornost in reševanje sporov

Udeležba na strokovnem seminarju »Odškodninska odgovornost in reševanje sporov pri upravljanju in vzdrževanju občinskih cest«

Dne 2. 2. 2012 sem se udeležil strokovnega seminarja »Odškodninska odgovornost in reševanje sporov pri upravljanju in vzdrževanju občinskih cest«.

Srečanje je organizirala firma PER-ME-UM iz Grosuplja. Obravnavali smo tri pomembne teme, in sicer:

Stanje cest in vpliv na prometno varnost

G. predavatelj Marko Klokočovnik, u.d.i.grad., (info@mk-inzeniring.si), je strokovno obrazložil vzročno zvezo med stanjem na vozišču in vremenskimi vplivi. Ločimo dve skupini vplivov, in sicer:

- zunanji vplivi (promet, vreme) in
- vplivi gradnje (materiali, čas gradnje…..).

Osnovno vodilo je, da se ceste v Sloveniji in v svetu gradijo planirano za uporabo 20 let. Če je obremenitev manjša, materiali seveda zdržijo dlje in so servisi cestišča v daljših periodah.

Vozne površine ceste se glede na vplive stalno spreminjajo. Zato je potrebna kontrola in ugotavljanje stanja. Na tej osnovi pa zagotoviti sredstva za servisiranje poškodb in redno letno in zimsko vzdrževanje.

Pomembno je tudi, da se sproti ugotavljajo nevarna mesta za promet, njihova označitev in čimprejšnje servisiranje.

Če zadevo prenesemo na naše lokalne ceste, lahko ugotovimo sledeče:

- Večini starejših asfaltiranih cest je že potekel rok trajanja in bi bile potrebne večjega servisnega posega. Ker pa proračun občine in predvsem še kar nekaj kilometrov makadamskih cest tega ne prenese, starejše ceste le minimalno pokrpamo, da so prometno varne.
- Obsekovanje vej in košnja brežin je na vseh naših lokalnih cestah in javnih poteh zelo kvalitetno in sproti izvršena.
- Letno vzdrževanje asfaltov je zadovoljivo, na makadamih imamo velike probleme zaradi vremena.
- Zimska služba je zelo dobro organizirana. Lahko trdimo, da celo na previsokem nivoju. Sploh glede na ostale lokalne skupnosti. Vrednost del ene sezone je seveda zelo različna (glede na vreme) in sega od nekaj tisoč EUR pa do preko 80.000 EUR.

Odškodninska odgovornost in reševanje sporov pri upravljanju in vzdrževanju občinskih cest

G. predavatelj Andrej Jernejčič, odvetnik, (info@odv-jernejcic.si), je strokovno obrazložil osnove iz zakonov glede tega problema in zadeve podkrepil s primeri iz sodne prakse.

Pomembna zadeva je občinski odlok, ki ureja to področje. Le-ta mora biti v skladu z Zakonom o cestah na državnem nivoju. Občina je lastnik in upravljavec vseh kategoriziranih cest in javnih površin. Odgovorna je za vzdrževanje in prometno varnost. Obvezni so pregledi oziroma kontrole.

V nadaljevanju smo obravnavali predvsem **zimsko službo** in izvajalce, ki so lahko pogodbeni ali koncesionarji. Pomembno je, da je sodna praksa zavzela stališče, da poledenelo cestišče samo po sebi ni nevarna stvar v smislu odškodninske odgovornosti in zato ni podlaga za uporabo pravil o objektivni odgovornosti.

Odgovornost je po zakonskih določilih odškodninske odgovornosti lahko objektivna ali krivdna.

Objektivna odgovornost upravljavcev in vzdrževalcev cest in javnih površin

V praksi se uporablja izjemoma, ker je sodna praksa pokazala, da poledenela površina sama po sebi ni nevarna. Odgovornost je tudi težko dokazljiva.

Krivdna odgovornost vzdrževalcev cest in javnih površin in protipravna opustitev dolžnega ravnanja

Zakon določa, da je krivda podana, če vzdrževalec namenoma opusti ali malomarno opravlja naložena in dogovorjena dela. Ta oblika krivde je sorazmerno lahko dokazljiva in je osnova za odškodninske tožbe.

Za preprečitev možnosti tožb oškodovancev morata tako lokalna skupnost, kot lastnik in upravljavec, kot tudi koncesionar – izvajalec poskrbeti za vse potrebne dokumente, iz katerih je razviden plan in dnevnik ter kontrola del. Kljub temu sodna praksa govori, da je krivda lahko delno na lastniku objekta in delno na koncesionarju, ki izvaja dela. Predstavnikom občin to sicer nikakor ni bilo jasno, vendar, kot je že rečeno, sodna praksa govori drugače.

Na primeru naše lokalne skupnosti lahko še enkrat zatrdimo, da imamo celoten projekt zimske službe zelo dobro urejen. Potrebno bo le delno korigirati odlok na osnovi novega zakona o cestah. Trditev lahko podkrepimo vsaj z dvema praktičnima primeroma, katerih postopek se je prekinil že pred vlogo tožbe na sodišču. Občina je namreč imela vse zakonsko zahtevane dokumente, koncesionar in pogodbeni izvajalci pa so dela opravljali odgovorno in vodili dnevnik del, ki je bil kontroliran tudi na terenu.

V sodni praksi je zelo veliko primerov, povezanih s prometno signalizacijo. Tako redno, kot občasno, ki se uporablja pri posegih v cestno telo. Tukaj pa pri nas opažamo dokaj velike pomanjkljivosti. Na to bomo pismeno opozorili izvajalce del, redno signalizacijo pa bomo v okviru finančnih možnosti dopolnili in obnovili v skladu z zakoni.

Mediacija v odškodninskih sporih

G. predavateljica Gordana Ristin, višja sodnica na Višjem sodišču v Ljubljani (gordana.ristin@siol.net), in mediatorka, je strokovno obrazložila celoten mediacijski postopek.

Osnovno vodilo pri sporih je, da se naj bi prostovoljno reševali pred vlogo tožbe na sodišče. Prednosti mediacije so nesporne. Hitrost rešitve spora, zadovoljstvo vseh strank v postopku in še minimalni stroški strank. Nezanemarljivo je tudi, da se bo z uspešnimi mediacijami sprostilo sodno vejo oblasti, da obravnava res pomembne pravne zadeve. V razviti Norveški je na primer mediacija pred tožbo obvezna. Pri nas je zaenkrat priporočljiva in le prostovoljna odločitev vseh strank.

Problem pri mediaciji, v kateri je udeležena lokalna skupnost, je, da lahko javna sredstva uporabljaš le v okviru zakona. Odškodnine in poravnave torej niso »odprte«, tako kot med fizičnimi ali privatnimi pravnimi osebami. Kljub temu so zadeve izvedljive. Primer je ureditev razmer s krajani pri odlagališču komunalnih odpadkov na Gorenjskem.

V širši obravnavi je predlog zakona, da bi se ustanovili mediatorski centri v vsaki lokalni skupnosti.

Zaključek:

Seminar je bil kvaliteten in podprt s praktičnimi primeri. Pridobljeno znanje mi bo v veliko pomoč pri delu v upravi naše občine.

Martin Grčar, inž. kom.
ceste@zuzemberk.si

Redarka opozarja

Pomlad je nov začetek leta. Vse pozeleni, zacveti, vzbrsti. Na njive požene kmete s traktorji, da orjejo in gnojijo in sejejo, v gozdove tiste, ki že razmišljajo o prihajajoči zimi in kurjavi in »napravljajo drva«v ta namen. In zato se dogaja, da je marsikatera lokalna cesta ali pa javna pot v tem času onesnažena z blatom ali zemljo, ki jo na traktorskih kolesih pripelje voznik s travnika, njive ali gozda na cesto. Ker se v zadnjem času v Sloveniji veliko govori in piše o varnosti na naših cestah, saj je vozil vse več in si pravzaprav ne znamo več predstavljati, da bi ne imeli vsaj enega avta pri hiši, **tudi za kmetijska področja, kot je Žužemberk z okolico, velja, da je voznik, ki pripelje s kmetijske površine na kolesih traktorja ali drugega tovornega vozila blato in pesek, pravzaprav že storil prekršek po 5. členu Zakona o cestah, za kar je določena precej visoka globa 1.000 evrov, ker je ogrozil varno uporabo javne ceste ostalim udeležencem.** Poleg globe mu bo naložen tudi strošek čiščenja ceste, ki jo opravi redni vzdrževalec cest. Enako globo lahko dobi tudi, če po vozišču poliva gnojnico, če kosi tako, da pokošeno travo razmeče po cesti, če vlači hlode, veje ali pa skale po vozišču, če zorje njivo ob cesti manj kot 1 m od roba cestnega sveta. Že v suši je vožnja po takem vozišču nevarna, drsna, nepredvidljiva. Možnosti varne vožnje se po takem vozišču še drastično zmanjšajo, ko tako cesto namoči dež: vožnja postane skrajno nevarna. Razumljivo je, da na kmetijskem področju prevladujejo kmetje in njihova opravila. Kar pa ne pomeni, da se jim zaradi tega ni treba obnašati odgovorno do ostalih voznikov, sploh takrat, ko opravljajo omenjena dela poleg cest in pločnikov in je že pri načrtovanju tovrstnih opravil treba poskrbeti, da nanje ne vozijo nesnage. Če pa se to že zgodi, jo naj takoj po opravljenem delu tudi natančno odstranijo.

Na cesti torej poskrbimo najprej drug za drugega!

Karmen Cesar, občinska redarka

Ali ste vedeli?

KAJ NE SODI V JAVNO KANALIZACIJO!

- odpadne snovi (tudi v razkosanem stanju), npr. pepel, pločevinke, vlakna, steklo, smeti, zamaški, odpadki, krpe, pesek, blato, odpadni gradbeni material, kamni, ostanki tapet, tekstil, ogorki …
- agresivne in strupene snovi, npr. kisline, alkalije ali soli, pesticidi, snovi za zatiranje škodljivcev in plevela …
- strjevalne snovi, npr. cement, apno, apneno mleko, mavec, cement, karbidi, sintetične smole, bitumen, katran…
- vnetljive snovi, snovi, ki tvorijo eksplozivne zmesi, ostanki topil, npr. bencin, kurilno olje, mazalna olja, razredčila, alkohol, barve, laki, fenoli … maščobe, olja, npr. užitne masti, masti za cvrtje …
- fotokemikalije, npr. razvijalci, fiksirji,…,
- sanitarni artikli, npr. vatirani tamponi, higienski vložki, plenice, obveze, papirnate brisače, vatirane palčke, obliži, britvice…
- zdravila in ostanki zdravilnih sredstev (antibiotiki, ipd.), motorno olje, odpadki, ki vsebujejo olje, npr. krpe, oljni filtri, ročke …
- ostanki hrane!!!

Vse našteto smemo odlagati v namenske zabojnike ali pa odpeljati v zbirno reciklažni center.

VladiMir

Vir: Komunala Novo mesto d.o.o.

Ali ste vedeli?

KAJ SODI V KATERI ZABOJNIK?

V **zabojnik za ločeno zbiranje embalaže** sodijo:
plastenke pijač in živil, plastični kozarci, plastične vrečke in folije, kartonska embalaža za tekoča živila (npr. embalaža mleka in sokov), pločevinke živil in pijač, prazna plastična embalaža nenevarnih kemikalij ter prazna kovinska embalaža barv.

V **zabojnik za ločeno odlaganje stekla** se odlagajo:
steklenice živil, pijač, kozmetike in zdravil, kozarci vloženih živil in druga steklena embalaža.

V **zabojnik za papir** sodijo:
kartonska embalaža in lepenka, ovojni papir in papirnate nakupovalne vrečke, časopisi, revije, zvezki, knjige, katalogi ter pisarniški papir.

Med **biološke odpadke** sodijo:
kuhinjski in vrtni odpadki. To so zelenjavni odpadki, olupki in ostanki sadja, kavna usedlina in čajne vrečke, netekoči ostanki hrane, jajčne lupine, pokvarjeni prehrambeni izdelki, papirnate vrečke in robčki ter moker časopisni papir, rože, plevel, pokošena trava, slama, veje, listje in stara zemlja lončnic. Na podeželju pa to lahko odlagamo na lasten kompostnik in si tako pridelamo naravno gnojilo.

VladiMir

Vir: spletna stran družbe za ravnanje z odpadno embalažo Slopak

Novomeški kriminalisti in policisti v treh mesecih obravnavali že štirideset dimniških požarov

Na območju Policijske uprave Novo mesto smo v dobrih treh mesecih kurilne sezone obravnavali veliko število požarov na stanovanjskih in gospodarskih objektih. Kar v 40 primerih so kriminalisti in policisti pri ogledu kraja požara ugotovili, da je šlo za dimniške požare. Vzrok požarov je bil najpogosteje dotrajanost dimnikov, nepravilna in nestrokovna vgradnja dimnih tuljav, nepravilno prezračevanje, iskrenje in samovžig dimnih saj v dimnih tuljavah zaradi nerednega čiščenja. Po ocenah oškodovancev je skupna povzročena škoda znašala okoli 700.000 evrov.

Občane opozarjamo na previdnost pri kurjenju in redno vzdrževanje kurilnih naprav in dimnih tuljav. Policisti in kriminalisti so v več primerih

ugotavljali vzroke požarov v novogradnjah oziroma v novejših stanovanjskih hišah. Najpogostejši vzroki v teh primerih so bili nepravilna namestitev in neustrezna zaščita dimnih tuljav.

V izogib tovrstnim požarom, katerih posledice so lahko tragične in nastane velika materialna škoda, svetujemo dosledno upoštevanje zahtev požarne varnosti - redno in strokovno čiščenje dimnih tuljav, kurjenje peči v skladu z navodili proizvajalcev, pravilno prezračevanje in pravilna vgradnja oziroma namestitev peči in dimnih tuljav.

Foto: PU Novo mesto

Alenka Drenik
Tiskovna predstavnica
Policijske uprave Novo mesto

Spoštovani bralci!

Na območju občine Žužemberk policisti trenutno ne beležimo večjega števila kaznivih dejanj vlomov in tatvin. Kljub temu velja previdnost, saj se bodo glede na prihajajoči pomladni čas pričela dela na poljih in v vinogradih. Da bi zmanjšali tveganje, da postanete žrtve kaznivih dejanj, smo vam pripravili nekaj nasvetov, **kako preprečiti tatvino ali vlom v vašo stanovanjsko hišo, vikend ali zidanico:**

zaklenite vrata in zaprite okna,

ključev ne puščajte na »skritih mestih«, kot so nabiralniki, predpražniki, lončki za rože, žlebovi, okenske police ipd.,

ne puščajte orodja ali drugih priročnih sredstev v okolici hiše,

zapišite si serijske številke vrednejših predmetov ali jih celo fotografirajte, po možnosti označite (umetniške slike, nakit, tehnične predmete idr.).

V kolikor imate v vinorodnem okolišu vikend ali zidanico, v njem ne puščajte vrednejših predmetov (npr. električnega orodja), če jih nujno ne potrebujete. Tehnični predmeti in raznovrstno električno orodje storilci pogosto odtujijo. Vsekakor je dobro, da si shranite garancijske liste naprav in orodja (kosilnice, motorne žage, električne škarje, ipd.) ali si kako drugače zabeležite serijske številke.

V svojih osebnih vozilih, na vidnih mestih, ne puščajte vrednejših predmetov (mobilni telefoni, fotoaparati, …), torbic, denarnic ali potovalk. Tudi vrečka s smetmi je lahko prava vaba za tatove, saj ob pogledu nanjo ne vedo, kaj je v njej. Vozila zaklenite, zaprite vsa okna, čeravno se nahajate v neposredni bližini.

DELO S KMETIJSKIMI STROJI

Za pomladanski čas je značilno, da se opravlja veliko kmetijskih opravil v naravnem okolju. Pri delih se pogosto uporabljajo traktorji, ki so konstruirani za vožnjo, vleko ali potiskanje traktorskih priključkov, za pogon teh priključkov ali za vleko priklopnega vozila. Ker se vsako leto pripetijo številne nesreče pri delu s traktorjem, vam zaradi večje varnosti svetujemo, da upoštevate cestnoprometne predpise in naslednja pravila.

Traktor naj vozi voznik, ki ima **veljavno vozniško dovoljenje** kategorije F, je usposobljen za delo s traktorjem in traktorskimi priključki ter ni pod vplivom alkohola, mamil ali psihoaktivnih zdravil.

Traktor mora biti **registriran, tehnično brezhiben** z vključenimi in čistimi lučmi ter odsevniki, in ustrezno opremljen z **rumeno rotacijsko lučjo**, če ima pripet priključek, ki je širši od traktorja.

Na traktorju naj se prevaža **le toliko oseb, kolikor je sedežev**. Na traktorskih priključkih oseb ni dovoljeno prevažati!

Na priklopnem vozilu (prikolici) se sme prevažati do pet oseb, potrebnih za nalaganje in razlaganje tovora, če sedijo na podu priklopnega vozila znotraj stranic.

V nobenem primeru se osebe ne smejo voziti na tovoru!

Hitrost vožnje morate vedno prilagoditi stanju in razmeram na cesti, po kateri vozi traktor, ter lastnostim in stanju priklopnega vozila ali priključka in tovora na njem ali v njem.

Pri **vključevanju v promet** se morate prepričati, da je cesta prosta v zadostni razdalji, da bo vključevanje v promet varno.

Pri vožnji z neutrjenih površin na cesto je treba kolesa vedno očistiti, da zemlja ali blato ne padata na cesto.

Onesnaženo cesto je treba nemudoma očistiti. Če tega ne stori ali ne more storiti onesnaževalec sam, cesto na njegove stroške očisti redni vzdrževalec ceste.

Tovor ne sme predstavljati nevarnosti ali ovire za druge udeležence v prometu, povzročati škode na cesti in objektih, onesnaževati okolja, zmanjševati stabilnost vozila, povzročati hrupa nad dovoljenim, zmanjševati preglednosti vozniku, zakrivati naprav vozila in se razsipati ali padati z vozila.

Pri vožnji in delu s traktorjem **upoštevajte vsa tehnična navodila** za traktor in uporabo priključkov.

Pri vožnji in delu s traktorjem **spoštujte predpise s področja varstva pri delu**.

O pojavu sumljivih oseb ali vozil, obvestite policiste na PP Dol. Toplice na tel. št. 07 3843890, po elektronskem naslovu pp_dolenjske_toplice.punm@policija.si ali na številko 113.

V kolikor pa želite, da se vodja policijskega okoliša zglasi pri vas doma, ker ste postali žrtev kaznivega dejanja, imate konkretne varnostne probleme na območju vaše lokalne skupnosti ali ker želite neformalni razgovor, pa lahko pišete na elektronski naslov edvard.kramar@policija.si.

Edvard Kramar
VODJA POLICIJSKEGA OKOLIŠA

Gostilna Zupančič – gostilna s tradicijo

Zgodovina gostišča Zupančič sega daleč v zgodovino. Leta 1952 sta Jože in Justina Zupančič, oče in mati sedanjega lastnika, v obnovljeni hiši uredila bivalne prostore in frizerski salon. »*Leta 1965 pa je svoja vrata odprla gostilna. Terasa je privabila ogromno gostov, tudi plese so prirejali dvakrat tedensko. Med drugimi so nastopili Oto Pestner, Berti Rodošek in Beneški fantje. Dela in gostov tako nikoli ni manjkalo.*«

Leta 1994 je gostilno prevzela druga generacija, sin Jože z ženo Jožico. »*Sledila sva zastavljenim ciljem, zato sva vse svoje življenjske moči in kuharske sposobnosti usmerila v izboljšanje gostinske ponudbe: v boljšo kvaliteto hrane, večjo ponudbo domačih tradicionalnih jedi in specialitet, v kultivirano osebje. Ves čas pa sva skrbela za zadovoljstvo gostov.*«

Gostilno sedaj že dejansko tretjič obnavljajo. Prvič je bila prenovljena okoli leta 1980. Leta 2002 so odkupili gostilno Pod lipo in jo preimenovali v Gostilno pri gradu, saj so morali staro lipo, ki je stala pred gostilno, podreti. »*Svojo današnjo podobo notranjosti je gostilna dobila leta 2008. Osrednji prostor je večji, ima izhod na teraso, posebno domačnost pa mu daje kamin z odprtim ognjem. Gostilna je namenjena zaključenim družbam.*«

Poleg gostinstva se ukvarjajo tudi z gradbeništvom. Skupaj imajo 10 zaposlenih, od tega jih je 8 zaposlenih v gostinski dejavnosti. Jože Zupančič skrbi predvsem za strežbo in nabavo, njegova žena Jožica, pa skrbi predvsem za kuhinjo. Sama je že kot otrok rada stala za štedilnikom, kjer je mesila in kuhala ter si že kot mala deklica želela nekoč imeti svoje gostišče. Da se bo družinska tradicija nadaljevala, se verjetno ni potrebno bati, saj najmlajši sin kaže veliko veselje in zanimanje za to delo.

Intervju

Gostinska ponudba je raznovrstna, ponujajo pa predvsem tradicionalno, domačo hrano. »*Od hrane ponujamo vse, od pizze do različnih specialitet, od malic do kosil. Vedno imamo domač kruh, domače štruklje. Vse se ročno mesi, kar je danes redko. Nimamo niti stroja za testo, saj ga namensko nočemo kupiti. Kruh, ki je mesen na roko, ima čisto drugačen, domač okus. Ponujamo domačo divjačinsko pašteto, tatrski biftek iz dimljenega krapa in ostale jedi, ki jih pripravljamo na domač način.*«

Na vprašanje, ali je v gostinstvu perspektiva, lastnik odgovori: »*V gostinstvu je sigurno prihodnost in perspektiva. Pravih, profesionalnih gostincev primanjkuje. Problem predstavlja predvsem delavni čas, saj je potrebno delati vse dni v tednu, celo leto, tudi ob praznikih, nedeljah. Prostega časa dejansko ni.*«

Gostilna je prepoznavna po celi Sloveniji in tudi iz tujine prihajajo gostje. Prirejajo kosila, večerje ob različnih priložnostih: rojstnih dnevih, obletnicah, birmah, porokah, obhajilih. Glavno nagrado in priznanje jim predstavlja zadovoljen gost – »*Tisti gost, ki je zadovoljen, se bo zagotovo vrnil ponovno in to je največja pohvala za gostinca.*« V ponedeljek, 26. 3., so predstavili svojo ponudbo in njihovo delo Srednji šoli za gostinstvo in turizem ter Centru biotehnike in turizma (prišli so ravnatelji, vsi profesorji). Degustirali so tudi domače specialitete.

»*Še naprej bomo izboljševali svojo ponudbo, ki bo gradila na še večji kvaliteti,*« pa so glavni cilji za naprej.

Oba, mož in žena, dejavnost opravljata s srcem in z veseljem. Pravijo, da dober glas seže v deveto vas. Tako seže tudi dober glas Gostilne Zupančič, ki je vedno polna zadovoljnih gostov, ki prihajajo iz cele Slovenije. S tem skrbijo tudi za prepoznavnost celotnega kraja. Še v naprej jim želim veliko zadovoljnih gostov, ki se bodo radi vračali k njim na dobro hrano ter v naš kraj, Žužemberk.

Tinka Fric

Ko pride pomlad v suhokrajnsko dolino…

…pokaže vse gršo sliko ob cestah, ko izginejo še zadnje bele zaplate snega: smeti na bankinah, na njivah, ob cestah, v obcestnem rastju. In nemalokrat, ko se s službenim vozilom potikam po topliških cestah, iz vozila, ki vozi pred mano, pade cigaretni ogorek. Odsluženi papirnati robček. V zadnjem času aluminijasta embalaža raznoraznih pijač, predvsem pa plastične steklenice in embalaža vsakovrstnih hitrih prigrizkov. Sprašujem se tudi, kako je mogoče, da se v Žužemberku in okolici pojavi ob cesti celo odslužena in prazna embalaža McDonald´s-ovih menijev, ki jih je mogoče kupiti na Dolenjskem samo v Novem mestu. Zanimivo. Vsekakor spada v polnilo obcestnih bankin, muld in jarkov tudi Petrolova embalaža kave in hitrih sendvičev. Kdaj nam je postalo tako zelo vseeno, v kakšnem okolju živimo, da tudi smeti, ki jih mimogrede na poti v naših vozilih proizvedemo, ne moremo pripeljati do doma in jih odvreči v kontejnerje, ki so oddaljeni od naših hiš običajno le nekaj metrov, ampak preprosto s pritiskom na gumb odpremo okna in brezvestno odvržemo smeti skozenj kar med vožnjo? Potem pa se hudujemo in kar težko verjamemo, **ko nas ustavi občinska redarka(ki ji je to pooblastilo podeljeno z novo zakonodajo lanskega julija), nam pove, da je osebno zaznala, kako smo odvrgli smeti iz vozila, stresli pepelnik na javno površino ali pa vozilo za dlje časa kot 3 minute ustavili in pustili motor teči in nas lahko po 5. členu Zakona o pravilih cestnega prometa oglobi s 100€,** kar za današnji čas vendarle ni

tako malo denarja. Ampak glede na stanje ob cestah, vredno vsega zgražanja, je očitno, da se učimo samo na ta način, da nas nekaj ali nekdo udari po denarnici in na tak način zagotovi, da se bomo vozili po cestah s čisto okolico in veter, ki zadnjih 14 dni kar redno precej divje piha, ne bo več raznašal smeti po travnikih in njivah in celo na dvorišča naših hiš.

Razmislimo torej, preden med vožnjo spustimo stekla in odvržemo smeti.

■ **Karmen Cesar,** občinska redarka

Spoštovane občanke in občani!

Vsem našim občankam in občanom, ki se na delo vozijo z avtobusi izven naše občine, smo omogočili, da lahko parkirajo svoja osebna vozila na občinskem parkirišču pri avtobusni postaji Žužemberk.

Za pridobitev parkirne dovolilnice na parkirišču pri avtobusni postaji Žužemberk vam prilagamo obrazec, ki ga lahko izpolnite tisti, ki še niste prejeli nove parkirne dovolilnice za obdobje do konca leta 2013.

Vljudno prosimo, da nam izpolnjen obrazec vrnete na Občino, da lahko naredimo parkirno dovolilnico in vam jo pošljemo po pošti.

Ime in priimek: _____ Naslov: _____

Telefon/mobitel: _____ Zaposlen/a v podjetju: _____

Osebni avtomobil znamke: _____ Registrska številka avtomobila: _____

S podpisom potrjujem verodostojnost danih podatkov in dovoljujem Občini Žužemberk, da jih lahko kadarkoli preveri.

Datum: _____ Podpis: _____

Vse informacije: Martin GRČAR, 031-777-880, ceste@zuzemberk.si

Na podlagi Pravilnika o dodeljevanju sredstev iz naslova finančnih intervencij za ohranjanje in razvoj kmetijstva v Občini Žužemberk za programsko obdobje 2007 – 2013 (Uradni list RS, št. 90/07) v nadaljevanju pravilnik in Odloka o spremembi odloka o proračunu občine Žužemberk za leto 2012 (Uradni list RS, št. 20/2012) Občinska uprava Občine Žužemberk objavlja

JAVNI RAZPIS

za dodelitev sredstev iz naslova finančnih intervencij za ohranjanje in razvoj kmetijstva v Občini Žužemberk v letu 2012

I. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Predmet javnega razpisa je dodelitev nepovratnih sredstev iz proračuna občine za leto 2012 v skupni višini 35.200 EUR po shemi državnih pomoči v kmetijstvu, skladno z Uredbo komisije (ES) 1857/2006 – skupinske izjeme in Uredbo komisije (ES) št. 1998/2006 – pomoči de minimis, za namene, ki prispevajo k ohranjanju poseljenosti in kulturne krajine, k ohranjanju in izboljšanju naravnega okolja, povečanju konkurenčnosti primarnega sektorja, boljši učinkovitosti in strokovnosti kmetijstva.

II. SPLOŠNA DOLOČILA – POGOJI IN MERILA ZA UPRAVIČENCE

Upravičenci do pomoči so:

- pravne in fizične osebe, majhna in srednje velika podjetja, kot je opredeljeno v Prilogi I. državljani Republike Slovenije, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, imajo stalno prebivališče oziroma sedež v občini, so vpisani v register kmetijskih gospodarstev (MID) in imajo v lasti oz. v zakupu kmetijska zemljišča, ki ležijo na območju Občine Žužemberk,
- člani kmetijskega gospodinjstva, ki imajo stalno prebivališče na naslovu nosilca dejavnosti – na kmetijskem gospodarstvu, ki je vpisano v register kmetijskih gospodarstev in ima sedež in kmetijske površine na območju občine,
- organizacije, ki so registrirane za opravljanje storitev na področju kmetijstva,
- registrirana stanovska in interesna združenja in zveze, ki delujejo na področju kmetijstva, gozdarstva, in prehrane na območju občine,

III. UKREPI, PREDMETI PODPORE, UPRAVIČENCI, UPRAVIČENI STROŠKI, VIŠINA IN ZNESEK POMOČI TER VIŠINA SREDSTEV

Ukrep št. 1: Investicije v kmetijska gospodarstva

Višina razpisanih sredstev znaša 30.700 EUR

Namen ukrepa:

Namen ukrepa je posodabljanje in prestrukturiranje primarne kmetijske proizvodnje, dvig dodatne vrednosti in kakovosti v pridelavi, povečanje zaposlenosti v kmetijstvu in ohranjanje obdelanosti kmetijskih površin v občini.

Cilj ukrepa:

- zmanjšanje proizvodnih stroškov,
- izboljšanje ali preusmeritev proizvodnje,
- izboljšanje kakovosti,
- ohranjanje in izboljšanje naravnega okolja, izboljšanje higienskih razmer.

Predmet podpore - upravičeni stroški ukrepa:

- izdelava projektne dokumentacije, študije izvedljivosti,
- naložbe v posodobitev hlevov s pripadajočo notranjo opremo (oprema za krmljenje, molžo in izločke) za prirejo mleka, mesa in jajc,
- naložbe v skladišča za krmo s pripadajočo opremo (silosi, sušilne naprave),
- nakup novih strojev in opreme,
- agromelioracijska dela,
- postavitev večletnih nasadov: za nakup večletnega sadilnega materiala, pripravo zemljišča in postavitev opore ter ograje, postavitev proti točne zaščite (za trajne nasade nad 0,3 ha površine),
- nakup in postavitev rastlinjakov, plastenjakov vključno s pripadajočo opremo,
- nakup kmetijskih zemljišč do višine 10% upravičenih stroškov investicije, če je nakup zemljišča sestavni del celotne investicije,
- naložbe v postavitev pašnikov za nadzorovano pašo domačih živali in obor za rejo gojene divjadi;
- naložbe v izvedbo agromelioracijskih del in ureditev dostopov (poljske poti, dovozne poti, poti v trajnih nasadih na kmetiji) na kmetijskih gospodarstvih.

Podpore se ne dodelijo za:

- stroške zavarovanja,
- investicije povezane z namakanjem in drenažami kmetijskih zemljišč,
- davke, razne takse, režijske stroške,
- za že izvedena dela, razen za izdelavo projektne dokumentacije,
- stroške za refinanciranje obresti,
- nakup proizvodnih pravic,
- nakup živali in samostojen nakup kmetijskih zemljišč,
- nakup enoletnih rastlin,
- investicije, ki so financirane iz drugih javnih sredstev Republike Slovenije in EU,
- investicije, ki se izvajajo izven območja občine,
- investicije v naložbe trgovin.

K vlogi mora upravičenec predložiti še dodatno dokumentacijo:

- mnenje o upravičenosti in ekonomičnosti investicije, ki ga pripravi pristojna strokovna služba,
- ponudbo oziroma predračun za nameravano investicijo, za projektno dokumentacijo pa račun o izvedbi,
- v primeru agromelioracijskih del pa tudi kopijo katastrskega načrta in program del, ki ga pripravi pristojna strokovna služba,
- v primeru investicij povezanih z graditvijo objektov ustrezno prostorsko dokumentacijo,
- zbirno vlogo za leto 2012.

Upravičenci do sredstev so:

- do sredstev so upravičena kmetijska gospodarstva, majhna in srednje velika podjetja, kot je opredeljeno v Prilogi I in Uredbi (ES) št. 70/2001, vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki ga vodi pristojno ministrstvo za kmetijstvo in imajo sedež v občini.

Splošni pogoji upravičenosti:

- kmetijsko gospodarstvo mora biti vpisano v evidenco kmetijskih gospodarstev, ki ga vodi pristojno ministrstvo za kmetijstvo,
- kmetijsko gospodarstvo mora z investicijo prispevati k izpolnjevanju vsaj enega od navedenih ciljev ukrepa,
- kmetijsko gospodarstvo ne sme biti podjetje v težavah
- kmetijsko gospodarstvo mora imeti ob oddaji vloge vsaj 2 ha primerljivih površin,
  - Za 1 ha primerljivih kmetijskih površin se šteje:
  - 1 ha njiv ali vrtov (GERK 1100, 1130) ali

- 2 ha travnikov (GERK 1300) ali ekstenzivnih sadovnjakov (GERK 1222) ali
- 4 ha pašnikov (GERK 1430) ali
- 0,25 ha plantažnih sadovnjakov (GERK 1221) ali vinogradov (GERK 1211) ali hmeljišč (GERK 1160) ali oljčnikov (GERK 1230) ali ostalih trajnih nasadov (GERK 1240, 1180) ali
- 0,2 ha zavarovanih prostorov pri pridelavi vrtnin, v drevesnicah in pri trsničarstvu (GERK 1190) ali
- 200 m^2 proizvodnih površin pri pridelavi gob ali
- 8 ha gozdov ali
- 5 ha gozdnih plantaž (GERK 1420) ali
- 6 ha močvirnih travnikov oziroma drugih površin (GERK 1321).

V primeru rabe kmetijskih zemljišč, ki je podlaga za preračun 1 ha primerljivih kmetijskih površin, se šteje raba po GERK-ih.

Finančne določbe:

- finančna pomoč se dodeli v obliki nepovratnih sredstev, do največ 4.000 EUR
- najvišja stopnja pomoči znaša do 50% upravičenih stroškov naložb v OMD, ali 40 % upravičenih stroškov na ostalih območjih
- najvišji znesek dodeljene pomoči posameznemu podjetju ne sme preseči 400.000 EUR v obdobju treh proračunskih let, ali 500.000 EUR, če je podjetje na območju z omejenimi dejavniki

Računi, ki bodo datirani in plačani pred prejemom sklepa o odobritvi pomoči, ne bodo upoštevani.

Ukrep št. 6: Zagotavljanje tehnične podpore v kmetijstvu

Višina razpisanih sredstev znaša 3.000 EUR

Namen ukrepa:

- namen ukrepa je omogočiti tehnično pomoč primarnim kmetijskim proizvajalcem za pridobivanje novih znanj za zagotavljanje ustrezne usposobljenosti in možnosti koriščenja storitev svetovanja, kar je temeljni pogoj za izvajanje primarne kmetijske dejavnosti.

Cilji ukrepa:

- povečevanje konkurenčnosti kmetijskih gospodarstev skozi izobraževanje oz. strokovno usposabljanje njihovih nosilcev.

Upravičeni stroški:

- stroški izobraževanja in usposabljanja kmetov in delavcev na kmetijskem gospodarstvu,
- stroški storitev nadomeščanja mikropodjetjem, ustanovljenim za nudenje tovrstnih storitev, skladno s programom razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007/2013: dejanski stroški nadomeščanja kmeta, kmetovega partnerja ali delavca na kmetijskem gospodarstvu med boleznijo in dopustom,
- stroški svetovalnih storitev: stroški honorarjev za storitev, ki ne spadajo med trajne ali občasne dejavnosti kot je to rutinsko davčno svetovanje, redne pravne storitve ali oglaševanje,
- stroški organizacije forumov za izmenjavo znanj med kmetijskimi gospodarstvi, tekmovanj, razstav, in sejmov ter sodelovanja na njih: stroški udeležbe, potni stroški, stroški publikacij, najemnine razstavnih prostorov,
- stroški na področju širjenja znanstvenih dognanj (prikazi in demonstracijski poskusi, delavnice, forumi,in predavanja za širšo javnost) pod pogojem, da posamezna podjetja, znamke ali poreklo niso poimenovani, z izjemo proizvodov iz Uredbe Sveta (ES) št. 510/ 2006 in Uredbe Sveta (ES) št. 1493/1999, kjer so posamezna podjetja, znamke in poreklo imenovani,
- stroški publikacij kot so katalogi ali spletišča, ki predstavljajo dejanske podatke o proizvajalcih iz dane regije ali proizvajalcih danega proizvoda, če so informacije in predstavitev nevtralne in imajo zadevni proizvajalci enake možnosti, da so predstavljeni v publikaciji.

Podpore se ne dodelijo:

- za že izvedene aktivnosti,
- za aktivnosti, ki se izvajajo izven območja občine,
- za aktivnosti razširjanja znanstvenih dognanj, kakovosti za proizvode iz drugih držav,
- za stroške za storitve povezane z običajnimi operativnimi stroški podjetja, na primer rutinsko davčno svetovanje, redne pravne storitve ali oglaševanje.

Upravičenci do sredstev:

- do sredstev so upravičene nevladne organizacije (društva) in organizacije, ki so registrirane za izvajanje aktivnosti tega ukrepa in opravljajo dejavnost na območju občine.

Finančne določbe:

- finančna pomoč se dodeli v obliki nepovratnih sredstev,
- pomoč se dodeli do 100% upravičenih stroškov v obliki subvencioniranih storitev in ne sme vključevati neposrednih plačil v denarju kmetijskim gospodarstvom,
- pomoč mora biti dostopna vsem upravičencem na območju občine,
- članstvo v nevladnih organizacijah ne sme biti pogoj za dostop do sredstev.

Ukrep št. 7: Investicije v dopolnilne dejavnosti na kmetijah

Višina razpisanih sredstev znaša 1.500 EUR

Namen ukrepa:

Namen ukrepa je ustvariti pogoje in možnosti za začetek opravljanja dopolnilne dejavnosti na kmetiji ali za posodobitev in modernizacijo že obstoječe dopolnilne dejavnosti, skozi sofinanciranje investicij, usmerjenih v:

- predelavo kmetijskih proizvodov, opredeljenih v Prilogi 1 Uredbe o vrsti, obsegu in pogojih za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji (Ur. l. RS, št. 61/2005),
- predelavo kmetijskih proizvodov, ki niso zajeti v Prilogi 1 Uredbe o vrsti, obsegu in pogojih za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji (Ur. l. RS, št. 61/2005),
- turizem na kmetiji,
- dejavnosti (storitve in izdelki), povezane s tradicionalnimi znanji na kmetiji,
- pridobivanje in prodaja energije iz obnovljivih virov,
- kompostiranje organskih snovi.

Cilji ukrepa:

- izboljšanje dohodkovnega položaja kmetijskega gospodarstva,
- ustvarjanje novih delovnih mest,
- uveljavljanje podjetniških iniciativ članov kmečkega gospodinjstva.

Upravičeni stroški ukrepa:

- vsi stroški v zvezi z izgradnjo ali obnovo objekta,
- nakup nove opreme,
- promocija,
- splošni stroški.

K vlogi mora upravičenec priložiti še dodatno dokumentacijo:

- finančno konstrukcijo investicije s planom izvedbe oz. dokončanja le te,
- pravnomočno gradbeno dovoljenje,
- račune za nakup strojev ali opreme oz. račune o izvedbenih delih,
- fotokopijo dovoljenja o registraciji dopolnilne dejavnosti ali izjavo, da bo registriral dopolnilno dejavnost najpozneje eno leto po zaključeni investiciji v primeru, če le ta še ni registrirana,
- zbirno vlogo za leto 2012.

Upravičenci do sredstev:

- nosilci kmetijskih gospodarstev in člani kmečkega gospodinjstva, ki se ukvarjajo ali se bodo ukvarjali z dopolnilnimi dejavnostmi na kmetijskem gospodarstvu, ki je vpisano v register kmetijskih gospodarstev, ter ima sedež in kmetijske površine na območju občine.

Splošni pogoji upravičenosti:

- upravičenci morajo izpolnjevati vse pogoje za opravljanje dopolnilne dejavnosti, določene v javnem razpisu, skladno z veljavno zakonodajo in Uredbo o vrsti, obsegu in pogojih za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji (Ur. l. RS, št. 61/2005),
- dejavnost se mora opravljati v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji vsaj še naslednjih 5 let po zaključeni investiciji.
- kmetijsko gospodarstvo mora imeti ob oddaji vloge vsaj 1 ha primerljivih površin,
  - Za 1 ha primerljivih kmetijskih površin se šteje:
  - 1 ha njiv ali vrtov (GERK 1100, 1130) ali
  - 2 ha travnikov (GERK 1300) ali ekstenzivnih sadovnjakov (GERK 1222) ali
  - 4 ha pašnikov (GERK 1330) ali
  - 0,25 ha plantažnih sadovnjakov (GERK 1221) ali vinogradov (GERK 1211) ali hmeljišč (GERK 1160) ali oljčnikov (GERK 1230) ali ostalih trajnih nasadov (GERK 1240, 1180) ali
  - 0,2 ha zavarovanih prostorov pri pridelavi vrtnin, v drevesnicah in pri trsničarstvu (GERK 1190) ali
  - 200 m2 proizvodnih površin pri pridelavi gob ali
  - 8 ha gozdov ali
  - 5 ha gozdnih plantaž (GERK 1420) ali
  - 6 ha močvirnih travnikov oziroma drugih površin (GERK 1321).

V primeru rabe kmetijskih zemljišč, ki je podlaga za preračun 1 ha primerljivih kmetijskih površin, se šteje raba po GERK-ih.

Finančne določbe:

- finančna pomoč se dodeli v obliki nepovratnih sredstev,
- največji delež pomoči znaša do 50% upravičenih stroškov investicije,
- skupna pomoč »de minimis«, dodeljena kateremu koli podjetju, ne sme presegati 200.000 EUR bruto v katerem koli obdobju treh proračunskih let.

IV. RAZPISNA DOKUMENTACIJA

Razpisna dokumentacija za javni razpis vsebuje:

- prijavni obrazec »**Vloga za dodelitev sredstev iz naslova finančnih intervencij za ohranjanje in razvoj kmetijstva v Občini Žužemberk v letu 2012«.**
- vloga mora biti izpolnjena na prijavnem obrazcu, vsebovati mora vse v obrazcu zahtevane podatke in obvezne priloge, ki se predložijo kot dokazila k posameznim ukrepom.

V. OBDOBJE ZA PORABO DODELJENIH SREDSTEV

Dodeljena sredstva morajo biti porabljena v proračunskem letu 2012.

VI. KJE SE DOBI RAZPISNO DOKUMENTACIJO IN KONTAKTNA OSEBA ZA POJASNILA GLEDE VSEBIN RAZPISA

Vloge bodo vlagateljem na voljo **do 15. 5. 2012**, in sicer v sprejemni pisarni občine Žužemberk, dostopna pa je tudi na spletni strani Občine Žužemberk: www.zuzemberk.si

Informacije v zvezi z javnim razpisom dobite na Občini Žužemberk pri Jasmini Mirtič, tel: 07/ 38 85 192.

VII. ROK IN NAČIN ODDAJE VLOG

Vloge se oddajo osebno v sprejemni pisarni občine, Grajski trg 33 ali pošljejo na naslov: Občina Žužemberk, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, **do vključno 15. 5. 2012** oz. morajo biti najpozneje ta dan oddane na pošti kot priporočena pošiljka.

Vloga mora biti speta in oddana v zaprti kuverti ter ustrezno označena. Na sprednji strani kuverte mora biti izpisano:

»NE ODPIRAJ – PRIJAVA NA JAVNI RAZPIS – kmetijstvo 2012, ukrep št. _____!«.

Na hrbtni strani kuverte morajo biti navedeni podatki o vlagatelju: ime in priimek ter naslov (če gre za fizično osebo) oz. naziv in naslov (če gre za pravno osebo).

Oddaja vloge pomeni, da se vlagatelj strinja z vsemi pogoji javnega razpisa.

VIII. OBRAVNAVA VLOG IN POSTOPEK ODOBRITVE

Postopek javnega razpisa bo vodila Komisija za kmetijstvo in gozdarstvo, ki jo imenuje župan.

Odpiranje vlog ne bo javno. Vloge, ki jih ne bo vložila upravičena oseba ali vloge, ki ne bodo pravočasne, bodo izločene iz nadaljnjega postopka. Komisija bo opravila pregled prispelih vlog in jih ocenila na podlagi pogojev in meril, ki so navedeni v javnem razpisu.

Če komisija ugotovi, da je vloga nepopolna, pristojna strokovna služba občinske uprave na predlog komisije pozove prosilca, da jo v roku 8 dni dopolni. Če prosilec vloge v določenem roku ne dopolni ali v tem roku ne zaprosi za podaljšanje roka oziroma pristojnega organa ne obvesti o nastalih objektivnih okoliščinah, se vloga s sklepom kot nepopolna zavrže.

Komisija bo pripravila predlog višine sofinanciranja.

Prejemnikom sredstev se bo izdal sklep/odločba o višini odobrenih sredstev za posamezen namen.

Medsebojne obveznosti med občino in prejemnikom pomoči se uredijo s pogodbo. Upravičencem se sredstva iz proračuna občine izplačajo na podlagi zahtevka posameznega upravičenca.

Strokovna komisija lahko zmanjša delež sofinanciranja pri posameznih ukrepih zaradi večjega števila zahtevkov kot je zagotovljenih sredstev v proračunu.

V primeru, da bo priliv sredstev v občinski proračun v letu 2012 manjši od načrtovanega, si Občina Žužemberk pridružuje pravico, da razdeli sredstva v manjšem obsegu od navedenih.

Seznam dobitnikov pomoči po posameznih ukrepih bo javno objavljen na oglasni deski in spletni strani Občine Žužemberk.

IX. RAZPOREDITEV SREDSTEV

V kolikor bo za posamezen ukrep prispelo manjše število vlog kot je razpisanih sredstev, se prosta sredstva lahko prerazporedijo na drug ukrep znotraj okvira javnega razpisa.

IX. OBVEŠČANJE O IZIDU

O izidu javnega razpisa bodo vlagatelji obveščeni najkasneje v 45 dneh po izteku razpisnega roka.

Številka: 330-8/2012-1
Žužemberk: 28.3.2012

Župan Občine Žužemberk
Franc Škufca

Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja

Na podlagi 2., 4. in 15. člena Odloka o priznanjih Občine Žužemberk (Ur.l. RS, št. 55/02 in 29/10)
Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja objavlja

JAVNI RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE ŽUŽEMBERK

I.

Občina Žužemberk **zbira predloge** za kandidate za priznanja, ki so se v letu 2011 izkazali s svojim delom in prispevali k prepoznavnosti, družbenemu, gospodarskemu in splošnemu razvoju, podeljujejo pa se v letu 2012:

1. **Naziv častnega občana Občine Žužemberk** se podeljuje posameznikom, občanom Občine Žužemberk, drugim državljanom RS, državljanom tujih držav za **izjemno pomembno delo in zasluge**, ki pomenijo izjemen prispevek k razvoju, ugledu in uveljavljanju Občine Žužemberk.

2. **Zlati grb Občine Žužemberk** se podeljuje posamezniku **za življenjsko delo**, za večletne uspehe ali enkratne izjemne uspehe ali enkratne izjemne dosežke trajnega pomena ali skupini občanov oziroma pravnim osebam **za večletne uspehe ali dosežke** na gospodarskem, družbenem ali drugem področju življenja in dela, s katerimi so pomembno vplivali na razvoj in ugled Občine Žužemberk. Podeljuje se eno priznanje.

3. **Srebrni grb Občine Žužemberk** se podeljuje posamezniku, skupini občanov, društvu ali drugi pravni osebi ob izjemnih enkratnih dosežkih, ob izrednem humanem in požrtvovalnem dejanju, **ob življenjskem ali delovnem jubileju** ali drugih posebnih priložnostih. Podeljuje se eno priznanje.

4. **Bronasti grb Občine Žužemberk** se podeljuje posamezniku, skupini občanov, društvu ali drugi pravni osebi za posebne uspehe in dosežke na področju življenja in dela, pomembne za občino in dejanja, ki se **odražajo v humanem odnosu do soljudi**. Podeljuje se eno priznanje.

5. **Pisno priznanje** se podeljuje občanom, skupinam občanov in pravnim osebam za njihove uspehe in prizadevanja na posameznih področjih življenja in dela. Pisno priznanje se lahko podeli tudi ob posebnih priložnostih in slovesnostih.

6. **Pisna zahvala občine** se podeljuje občanom, skupinam občanov in pravnim osebam za njihove uspehe in prizadevanja na posameznih področjih življenja in dela. Pisna zahvala se lahko podeli tudi ob posebnih priložnostih in slovesnostih.

II.

Predloge za podelitev priznanj Občine Žužemberk lahko podajo občani, politične stranke, krajevna skupnost, podjetja, društva in druge pravne osebe.

III.

Predlogi za podelitev priznanj morajo biti **podani v pisni obliki** in morajo vsebovati naslednje podatke:

- ime in sedež predlagatelja
- **osnovne podatke predlaganega prejemnika priznanja**
- vrsto predlaganega priznanja
- **podrobno utemeljitev predloga**
- priporoča se tudi dokument, ki potrjuje navedbe v obrazložitvi.

Predloge s podatki in obrazložitvijo, predlagatelji posredujejo na naslov:

Občina Žužemberk, Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja, 8360 Žužemberk, Grajski trg 33, v zaprti ovojnici, z oznako "ZA PRIZNANJA OBČINE ŽUŽEMBERK", do vključno 16. maja 2012, do 12. ure.

Kontaktna oseba je g. Vlado Kostevc, direktor občinske uprave (vlado.kostevc@zuzemberk.si).

Nepravilno označene ovojnice bodo zavrnjene in vrnjene pošiljatelju.

IV.

Predloge za podelitev priznanj bo obravnavala Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja Občinskega sveta Občine Žužemberk ter pripravila predlog za odločanje na Občinskem svetu Občine Žužemberk.

Priznanja za učence in dijake bodo podeljena na posebni svečanosti!

Priznanja bodo podeljena na slavnostni seji Občinskega sveta Občine Žužemberk oz. slovesnosti v počastitev občinskega praznika, ki bo 15.07.2012.

Številka: 094-1/2012-1
Žužemberk, 23.03.2012

Komisija MVVIP
Občine Žužemberk
Dušan Papež l.r.

Ljudske pevke v pokrajinskih nošah turističnega društva pojejo že 16 let
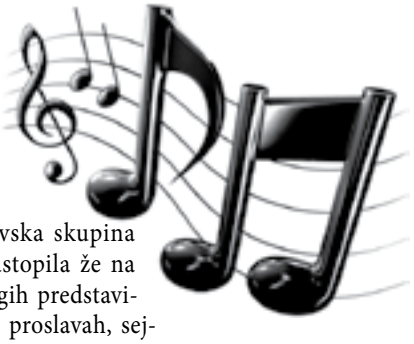
Naši zbori

Ljudske pevke v pokrajinskih nošah Turističnega društva Suha krajina iz Žužemberka aktivno delujejo že od leta 1994, ko je pokojni Janez Pavel Gliha obudil pokrajinsko nošo, ki jo je opisal učitelj Perko.

Prvi poskusi so bili plahi in prvi pevski nastop, takrat še pevk v pokrajinskih nošah, je bil leta 1996 na otvoritvi Svetovnega mladinskega prvenstva v kolesarstvu na Loki v Novem mestu z pesmima Sem deklica mlada vesela in Le sekaj, sekaj smrečico. V pevski skupini se je izmenjalo veliko pevk in to takrat od najmlajših, še osnovnošolk, pa že do izkušenih pevk, ki so pele še v nekdanjem Mešanem pevskem zboru Žužemberk.

Danes dolgoletno jedro pevske skupine sestavljajo pevke, članice društva, od 45 do 82 let. Pevsko skupino vodi Mojca Pršina, v skupini pa so še ali pa so do nedavna bile: Jožica Kranjc, Staša Kostevc, Cveta Zajec, Ana Lavrič, Cvetka Gričar, Štefka Lavrič, Francka Ožbolt, Nada Plot in Anica Marc. Ljudske pevke je na diatonični harmoniki najprej spremljal Jože Pečjak, nato pa je bil dolgo z njimi Sašo Kovač, v začetku delovanja pa še mlada violinistka Tanja Setničar. Za njima je spremljavo prevzel Sandi Bonifer, nato Jožica Čelesnik, v zadnjem času pa jih spremlja mladi, nadarjeni harmonikar Anže Pršina.

Pevkam je na začetku petja pevsko in zborovodsko pomagal Aleš Makovac, nato tudi mlada zborovodkinja Vanja Erjavec in tudi Jožica Čelesnik.

Pevke gojijo ljudsko petje, rade pojejo ljudske pesmi ali priredbe le-teh.

V turističnem društvu želijo, da ljudsko petje nikakor ne bi zamrlo, saj je pesem v Suhi krajini pomenila razvedrilo in prijateljevanje. Pevke ne tekmujejo s kvalitetnimi pevskimi zbori, niti ne želijo postati pevski zbor, temveč le skupina pevk, ki z ljubeznijo in pesmijo predstavljajo svoj kraj, pokrajino, stare običaje ter to tradicijo prenašajo na mlajše rodove.

Pevska skupina je nastopila že na mnogih predstavitvah, proslavah, sejmih, koncertih in samostojnih nastopih in so dejansko ambasadorke turističnega društva in Suhe krajine ter prave vesele 'rožice' suhokranjske pokrajine.

Vlado Kostevc

Zbornik »Naše kmetijstvo«

Ob 10-letnici Kmetijsko-gozdarskega zavoda Novo mesto, ki deluje v okviru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, je zavod izdal zbornik Naše kmetijstvo. V uvodu so objavljeni nagovori kmetijskega ministra, predsednika zbornice in direktorja zavoda. Sama vsebina zbornika pa je razdeljena na dva glavna razdelka: Iz naše preteklosti in Iz naše sedanjosti. Zbornik je vzorno urejen in obsega 295 strani. Zasnovan je tako, da bo z leti njegova pomembnost samo rastla. V prvem razdelku nastopajo avtorji Stane Granda, Marjan Ravbar, Miha Seručnik, Andrej Kastelic in Niko Požek. Najbolj obširno poglavje v tem razdelku je prispeval znani zgodovinar in dolgoletni rojak Stane Granda z naslovom Dolenjska - Obsojena na kmetijstvo, ki obsega kar 96 strani ali eno tretjino zbornika. V tem poglavju avtor prikaže razvoj kmetijstva na Dolenjskem od prazgodovine preko rimske dobe, fevdalizma, kapitalizma vse do obdobja po drugi svetovni vojni. Vsebina ni zanimiva le za kmete in kmetijske strokovnjake, pač pa za vse, ki jim je vsaj malo mar zgodovina dežele, v kateri živijo. Iz nje izvemo marsikaj zanimivega tudi za območje sodnega okraja Žužemberk, oziroma za območje žužemberškega gospodstva. Ali ste vedeli, da je bila Posojilnica v Žužemberku (ustanovljena 1891 v namensko zgrajeni stavbi, kjer je zdaj gostilna na trgu) tretja na širšem Dolenjskem takoj za onima v Metliki in Črnomlju ter pred novomeško in trebanjsko?

Na strani 77 Granda omenja dr. Karla Ulepiča (Žužemberk, 28.2.1811 - Karlovy Vary, 23.7.1862), rojenega Žužemberčana, državnozborskega poslanca in enega od pobudnikov za zemljiško odvezo, sprejeto leta 1848. Iz Enciklopedije Slovenije izvemo, da je bil dr. Ulepič pomemben in sposoben mož. Pravo je študiral v Gradcu in na Dunaju, filozofijo pa v Padovi. Služboval je v Ljubljani, Idriji, Celovcu in Zagrebu. Leta 1848 je bil izvoljen v prvi državni zbor in se je v njem zavzemal za program Zedinjene Slovenije, slovensko univerzo in napredne reforme v pravosodju; bil je eden izmed tajnikov državnega zbora. Leta 1849 je postal predsednik deželne komisije za zemljiško odvezo za Kranjsko. Leta 1855 mu je bil podeljen plemiški naslov (pl. Krainfels), 1861 pa je z naslovom dvornega svetnika postal kot prvi Slovenec - predsednik deželne vlade v Ljubljani.

V Žužemberku tega priimka (Ulepič) ni več. Bi se pa dalo iz arhivov poizvedeti, kdaj se je pojavil in kdaj je na našem območju izginil. Ta hip je število oseb s priimkom Ulepič v Sloveniji le šest. Priporočam knjižnicam z območja Suhe krajine, da se obrnejo na novomeški kmetijski zavod in obogatijo svoj sklad z omenjenim zbornikom.

Ljubljana, 20. januar 2012

Slavko Gliha

Uspešni in delovni žužemberški gasilci

Sredi februarja so žužemberški gasilci uspešno izpeljali 124. redni občni zbor, na katerem so pregledali in ocenili minulo leto.

Sedanja generacija žužemberških gasilcev je dejavna na številnih področjih. V društvu so znani tudi po uspešnem delu z gasilskim podmladkom, ki na različnih gasilskih tekmovanjih posega po najvišjih uvrstitvah. Poročilo o delu so na zboru podali predstavniki mladinske, ženske in veteranske komisije. Po besedah poveljnika Borisa Sajevica je šest članov opravilo začetni tečaj gasilca, prav tako je šest članov obiskovalo tečaj na Igu, posredovali so v desetih intervencijah od požarov do prometnih nesreč. »Še posebej se gasilci veselijo obiska osnovnošolcev ob dnevu odprtih vrat,« je dejal poveljnik Sajevic in dodal, da računajo predvsem na nove člane in pomladek. V mesecu juliju so gasilci uspešno izpeljali skupno vajo s pobratenim gasilskim društvom DVD Belavići iz Hrvaške, kateri je sledilo tudi druženje. V minulem letu so dodobra prenovili tudi sejno sobo in stopnišče, v letošnjem letu pa bo temeljito prenovljena tudi garaža. Vsem, ki so kakorkoli pomagali pri prenovi doma in realizaciji programa, se je na zboru zahvalil predsednik Feliks Mrvar. Zbrane gasilke in gasilce so pozdravili tudi regijski poveljnik Janez Gornik, župan Franc Škufca, predstavniki pobratenega društva DVD Belavići in predstavniki sosednjih gasilskih društev.

Kulturni del občnega zbora žužemberških gasilcev so popestrili Žužemberški rogisti in Moški pevski zbor iz Žužemberka pod vodstvom Nine Zajec.

Foto: S.Mirtič

Čaka jih prenova doma

Reberški gasilci namenjajo velik poudarek preventivnim dejavnostim in vajam številnih desetin. Tako na tekmovanjih dosegajo imenitna mesta in polnijo domače police s pokali. V letošnjem letu so se po besedah predsednika Janeza Papeža odločili, da temeljito prenovijo gasilski dom. Zamenjali bodo vsa okna in vrata ter dodatno izolirali zunanjo fasado. Dodatno bodo izolirali tudi podstrešje ter zamenjali dotrajano peč za centralno kurjavo, ki jih je v letošnjem letu večkrat pustila na cedilu. Večji poseg bodo opravili tudi v orodjarni, kjer bodo izdelali omare za zaščitne obleke, čelade in škornje. Vrednost celotnih del reberški gasilci ocenjujejo na dobrih petnajst tisočakov, ki jih bodo v prvi vrsti pokrili z lastnimi sredstvi in s prostovoljnim delom, pomočjo občine Žužemberk, računajo pa tudi na ugoden finančni izplen od veselice. Gasilci so včeraj svoje delo temeljito pregledali na svojem rednem občnem zboru, zastavili program v prihodnje, ob tem pa so se zahvalili tudi vsem tistim, ki že desetletja vlagajo trud v delo te gasilske organizacije.

Foto: S.Mirtič

Delovno in uspešno gasilsko leto v Hinjah

V Hinjah so imeli 14. 1. 2012 občni zbor gasilcev, ki so se ga udeležili domači gasilci, predstavniki okoliških gasilskih društev in župan Občine Žužemberk.

Predstavniki domačega društva so podali poročila, iz katerih je bilo razvidno, da so bili člani PGD Hinje med celim letom aktivni. S pionirskimi desetinami so uspešno sodelovali na tekmovanjih, veterani so se udeležili srečanja s tekmovanjem v Dolenji Straži, organizirali so 22. tekmovanje harmonikarjev na frajtonarici z gasilsko veselico in sodelovali so pri organizaciji in izvedbi pohoda iz Žužemberka do Močil. Z delovnimi akcijami so poskrbeli za urejeno okolico gasilskega doma. S požarom so se srečali le na vaji v mesecu požarne varnosti, ki je potekala na Rebri. Klic na pomoč so prejeli le v mesecu novembru, ko je bilo potrebno pomagati ponesrečencu v gozdu.

Vse leto so potekala prizadevanja za nabavo novega terenskega vozila. S prostovoljnimi prispevki občanov in donatorjev jim je uspelo kupiti Ford Ranger. Narejena je bila tudi že nadgradnja za gozdne požare - GVGP 1, za kar pa bodo morali finančna sredstva še zbrati.

Mojca Obrstar

Kar 43 gasilcev na izobraževanju

V Občinskem gasilskem poveljstvu Žužemberk veliko pozornosti namenjajo izobraževanju. Tako je v zimskem času opravljalo kar 43 tečajnikov nadaljevalni tečaj za gasilca.

Ta je zajemal predvsem spoznavanje opreme in vozil, ki jih imajo v gasilskih društvih, sam postopek intervencije, kakšno je delo gasilca na intervenciji in s kakšnimi težavami se lahko srečajo gasilci pri svojem delu. Celotno usposabljanje so izvedli predavatelji iz Občinskega poveljstva Občine Žužemberk ter predavatelji iz Gasilske zveze Novo mesto. Tečajniki so na koncu tečaja imeli tudi pisni preizkus znanja iz številnih predmetov in predavanj.

Foto: Slavko Mirtič

Na vrsti je streha

Kriški gasilci so stopili v sedemintrideseto leto delovanja na področju požarne varnosti. Inventuro minulega leta so 22. januarja naredili v gasilskem domu v Križih.

Po besedah predsednika **Petra Špelka** veje v društvu prijetna klima, ki se kaže na več področjih. V poletnih mesecih so uredili prepotrebno centralno kurjavo. Gasilci so v dar so prejeli ohranjeno peč, cisterno za kurilno olje ter sedem lepo ohranjenih radiatorjev. Uredili pa so tudi staro garažo, ki bo služila kot društveni prostor za prijetno druženje. Staro vozilo Mercedes-Benz MB 100D so prodali prijateljskemu društvu DVD Pravutina iz Hrvaške, s katerimi gojijo prijateljske odnose. Gasilci pa so poskrbeli tudi za operativo, saj so nabavili kar nekaj zaščitne opreme z novimi čeladami, zaščitnimi škornji in rokavicami. Tudi operativa je po mnenju poveljnika **Tomaža Špelka** delala dobro. Ker intervencij na njihovem območju ni bilo, so se aktivno vključili v različna gasilska tekmovanja in tudi izobraževanja. Člani so sodelovali na občinskem tekmovanju v Žužemberku, kjer so dosegli odlično drugo mesto in na tradicionalnem gasilskem avtoralyu. Letos nameravajo prekriti streho doma, ki je v slabem stanju. Zbrane gasilce in gasilke so pozdravili predsednik GZ Novo mesto **Fikret Fejzić**, župan občine Žužemberk **Franc Škufca** ter predstavniki sosednjih gasilskih društev. Predsednik Dvd Pravutina **Zlatko Pihner** se je zahvalil članom za lanskoletni obisk na njihovem občnem zboru. Po besedah Pihnerja hrvaški gasilci poleg Kolpe zelo dobro sodelujejo s številnimi slovenskimi društvi. Tako so pobrateni s Prostovoljnim gasilskim društvom iz Podzemlja, zelo dobre prijateljske stike pa imajo tudi z gasilci iz Homca, Krasinca in suhokranjskega društva iz Križev. »Želimo, da bi se sodelovanje razširilo tudi na izboljšanju preventive in strokovnega dela,« je dejal predsednik Pilhner in dodal tudi druga področja druženja od športa, različnih tekmovanj in sodelovanje na prireditvah, ki se organizirajo v obeh občinah.

FOTO: Slavko Mirtič

Šmihelski gasilski voz v odlični kondiciji

Šmihelske gasilce zadnjih nekaj let vodi pomlajena ekipa s predsednikom Rafaelom Vidmarjem in Jožetom Hrovatom na čelu.

Pregled opravljenega dela so imeli šmihelski gasilci že včeraj, ko so na svojem že 84. rednem občnem zboru pregledali delovanje društvenih udov. Po besedah poveljnika Jožeta Hrovata so gasilci lani intervenirali ob zagorelem dimniku na stanovanjski hiši in travniškem požaru v Šmihelu, sodelovali pa tudi na požaru gospodarskega poslopja v požarnem rajonu Dvor. Rešili so tudi prevrnjenega traktorista, sodelovali pri številnih tekmovanjih v občinskem sektorju in regijskem tekmovanju. Glavni vir financiranja dela društva je tudi veselica, s katero šmihelski gasilci dobijo prepotrebna sredstva za njihovo delovanje. »V lanskem letu smo vgradili nova garažna vrata ter postavili večnamensko uto,« je povedal predsednik Rafael Vidmar

Predsednik PGD Šmihel Rafael Vidmar

in dodal, da so gasilci s svojim delom in akcijami za vzgled v kraju in tako bo tudi v prihodnje.

»Gasilski dom, ki je ponos Šmihela in okolice, je vedno poln, ponosni smo na številne desetine mladih, ki pogosto segajo po najvišjih mestih na občinskih tekmovanjih, zadnja leta pa je zelo dejavna in uspešna tudi ženska desetina.«

Gasilci so podelili tudi nekatera priznanja gasilcem jubilantom ter priznanja veteranom. Še posebej so se gasilci zahvalili tudi predsedniku Rafaelu Vidmarju za njegov osebni jubilej. Zbrane sta med drugim pozdravila in jim čestitala žužemberški župan Franc Škufca ter delegat GZ Novo mesto Milan Pajk. Predsednik Vidmar je gasilce in goste presenetil z odlično zakusko, večer pa je v nadaljevanju popestril tudi harmonikaš Aleš Rojc. Urednik

Foto: S.M.

Lansko leto opravili 1829 delovnih ur

Ajdovški gasilci so na svojem 39. letnem občnem zboru pregledali delovanje udov društva. Najmlajše gasilsko društvo v občini Žužemberk PGD Ajdovec je bilo ustanovljeno leta 1973.

Zanimivo je tudi to, da so kot gasilska desetina pri gasilcih PGD Dvor delovali že dve leti prej, zato so nekaterim gasilcem ob tej priložnosti podelili priznanja za 40 let dela v gasilski organizaciji. Društvo sicer pokriva široko področje Ajdovške planote devetih vasi in zaselkov, brez tekoče pitne vode, s preko 600 prebivalci.

»V lanskem letu smo nadaljevali s postopki za gradnjo prizidka in marca pričeli z gradbenimi deli«, je zbranim gasilcem dejal predsednik društva Janez Skube. Zaradi gradnje je sicer zastalo operativno delo v društvu, so pa Ajdovčani krepko zavihali rokave, čez leto v gradnjo prizidka vložili 1829 prostovoljnih udarniških ur in ga spravili pod streho. Društvu, ki šteje 71 operativnih članov, poveljuje Jernej Štravs. Na njihovem območju so resneje ob udaru strele intervenirali na Brezovi Rebri, posredovali so tudi ob požaru v Dolnjem Kotu, drsenju manjše količine nasipanega materiala in intervenirali ob lažnem alarmu v vasi Sela pri Ajdovcu. Gasilci, ki odlično sodelujejo tudi s podružnično

Poveljnik Jernej Štravs

osnovno šolo, so v svoje vrste sprejeli pet novih članov in podelili priznanja. V kulturnem delu občnega zbora so se predstavili mladi harmonikaši. Ajdovške gasilce pa so ob tej priložnosti pozdravili župan občine Žužemberk Franc Škufca, podžupan Jože Šteingel, delegat predsednik GZ Novo mesto Andrej Banko in predstavnik veteranov Jože Hribar.

Foto: Slavko Mirtič

Nadaljujejo poslanstvo

V preteklem letu so gasilci Pgd Dvor opravili preko 2800 prostovoljnih delovnih ur, izvedli veliko število vaj in se udeležili številnih tekmovanj. Svoje delo so ocenili na svojem 79. rednem občnem zboru.

Vsekakor je bila med pomembnejšimi pridobitvami nabava novega vozila VW Amarok za gozdne požare. Vozilo so v začetku leta gasilci tudi ustrezno nadgradili in ga opremili s 6-tonskim vitlom. Dvorski gasilci s cisterno opravljajo tudi prevoze pitne vode. V sušnih mesecih je bilo teh prevozov veliko. »V poletnih mesecih je prišlo do sprejema občinskega odloka za prevoz pitne vode občanom, zaradi česar je prišlo tudi do dviga cen, kar pa je povzročilo negodovanje pri tako imenovanih »vikendaših«, ki nimajo stalnega prebivališča v občini,«je povedal predsednik Tomaž Obštetar. Obštetar se je za uspešno opravljeno delo zahvalil vsem gasilcem, donatorjem in občanom, ki so finančno podprli delo društva. V.d. poveljnika Slavko Kužnik, ki mu je občni zbor naprej zaupal poveljniško funkcijo v tem mandatu, je ocenil delo operative za uspešno. Gasilci so na različnih intervencijah posredovali petkrat, še bolj aktivni pa so bili pionirska in mladinska desetina obeh spolov. Poveljnik je pohvalil tudi delo obeh orodjarjev Nejca Fifolta in Aleksa Obštetarja, ki vestno skrbita za vsa tri vozila in opremo v lepo urejeni garaži. Svoje poročilo sta podala tudi predstavnica mladine Nina Legan in

Novo vozilo VW Amarok

Predsednik PGD Dvor Tomaž Obštetar

predstavnik veteranov Anton Legan. Gasilci so podelili tudi nekatera priznanja, zahvale ter veteranska odličja, v svojo sredo pa so sprejeli tudi dva nova člana Andreja Fabjana in Davida Primca. Tudi načrt dela za letošnje jubilejno leto, v katerem bodo praznovali 80 let, je vsebinsko bogat. Med drugim bodo gasilci nabavili novo prikolico in čoln za reševanje v primeru poplav in vodnih ujm. Zbrane gasilce so med drugim pozdravili predsednik GZ Novo mesto Fikret Fejzić, župan Občine Žužemberk Franc Škufca in predsednik Društva upokojencev Dvor Dušan Mikec .

»Vsekakor je bila med pomembnejšimi pridobitvami nabava novega vozila VW Amarok za gozdne požare«.

Foto: Slavko Mirtič

Novo vodstvo društva

Konjerejskemu društvu Suha krajina, katerega je zadnji dve mandatni obdobji vodil Jože Papež, ne pojenjajo moči. Nasprotno, konec januarja so člani društva zasedali v gostišču Štupar na Dvoru in z novim vodstvom zastavili nove naloge.

Kot je na zboru članov povedal dosedanji predsednik Jože Papež, so izpolnili program, ki so si ga zastavili v preteklem letu. Delovno leto člani in članice začno že 1. januarja, ko je srečanje članov, uspešno so izpeljali tudi tradicionalno žegnanje konj z veselico, med letom organizirajo tudi srečanja z ostalimi konjeniškimi društvi in sodelujejo na žegnanjih. Papež se je zahvalil številnim posamezniko, občini Žužemberk in članom društva, ki so pomagali suhokranjskim konjerejcem pri delu. Rezultati trinajstletnega dela so vidni tudi na Plešivici, kjer imajo člani lepo posestvo s kočo, ki jo tudi oddajajo. Občni zbor je izvolil tudi novo vodstvo. Predsednik bo naslednja štiri leta Boštjan Bradač, podpredsednik Alojz Kuhelj, tajnica Mateja Papež in blagajnik Bojana Bradač. Novi gospodar koče je postal Janez Koncilja, njegov pomočnik pa Jože Plavec. Z zamenjavo članov v odborih hočejo konjerejci, da se delo in obveznosti enakomerno razdelijo tudi na ostale člane. V letošnjem letu ne načrtujejo novih gradenj, bodo pa veliko pozornosti namenili druženju in sodelovanju z ostalimi sorodnimi društvi. Zbrane so pozdravili tudi žužemberški župan Franc Škufca, podžupan Jože Šteingel in Franc Tomšič, predsednik Konjeniškega društva Kljuse iz Budganje vasi.

Novo vodstvo s predsednikom Bradačem (na sredi). Foto: Slavko Mirtič

Pestro in zabavno

Programi društev so kar obširni in velikokrat se zgodi, da jih je potrebno med letom spremeniti, ker razni dejavniki to zahtevajo. V veliki meri botrujejo spremembam finančna sredstva. Z dobro voljo in s pomočjo članstva se prebrodijo tudi te težave. Dokaz, da se da, so tudi aktivnosti društva upokojencev z Dvora, saj smo svoje aktivnosti izpeljali po načrtu.

Zadnje četrtletje je bilo zelo pestro. Že oktobra smo pripravili kostanjev piknik in srečanje več generacij na Dvoru pod kozolcem Rezelj. V novembru smo se z avtobusom odpeljali v Ribnico, si ogledali Rokodelski center in razstavo v gradu ter se v gostišču Pugelj nasmejali ter se zavrteli ob glasbi skupine HIT. V decembru pa smo se v gostišču Zupančič poslovili od leta 2011, ki se je prehitro končalo.

Aktivni pa smo bili tudi v obiskih starejših v projektu »Starejši za starejše«, ko naši prostovoljci obiščejo občane, ki so starejši od 69 let, jih povprašajo o zdravju, o potrebni pomoči, o potrebnem prevozu k zdravniku ali dostavi iz trgovine ter še marsikaj, kar potrebujejo starejši. Bolj pestro je seveda, ko obiščemo člane društva ki dopolnijo 90 let. Letos je teh bilo pet. Zadnja, ki je 90. rojstni dan praznovala v decembru 2011, je bila gospa Štefka Kavčič.

Dušan Mikec

Kulturni večer pred gradom

8. februarja se je pred žužemberškim gradom odvijal nevsakdanji dogodek, povezan s kulturo. Dejstvo, da trg in občinski center Občine Žužemberk še ne premore kulturne dvorane, udeležencev ni motilo, nasprotno. Kljub nizkim temperaturam so na prostem vztrajno poslušali prelepe pesmi našega največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna, Toneta Pavčka in še nekaterih drugih. Pred občinstvom so se predstavili nastopajoči, ki so bili tudi del zanimive, nevsakdan videne publike in poželi zvrhano mero aplavza. Dogodku, vremenu in brbončicam primerno, je pošteno prijalo tudi kuhano vince.

Foto: Slavko Mirtič

Predvojna tradicija

Predvojna tradicija starega običaja, s katerim so tudi Žužemberčani počastili svetega Antona Puščavnika, ki je postal zavetnik živinorejcev, pastirjev, mesarjev, proti ognju, gasilcev in tudi proti kugi, se nadaljuje. Na ta romarski praznik so verniki tudi letos, na god sv. Antona Puščavnika, prinesli meso in mesne dobrote v cerkev sv. Roka, kjer je bil podeljen blagoslov.

Franc Rojc in Franc Longar (desni). Foto: Vlado Kostevc

»Po vojni, ko je bilo zelo hudo in ni bilo hrane, so ljudje nadaljevali s to tradicijo. Spominjam se, da je bilo kračevanje v Andrejčkovi hiši, bilo je leta 1946, meso so imeli v treh velikih jerbasih. Prva krača je bila že oddana, ko sta v izbo stopila dva miličnika,« pripoveduje živa priča tega dogodka Franc Rojc in doda, da sta takoj ustavila licitiranje in pobrala jerbas, poln dobrot. »Na srečo sta bila dva jerbasa skrita pod posteljo in tega nista našla, je pa kup dobrot romal v takratno postajo, ki je bila v Motezovi hiši na levem bregu,« skupno obujata spomin na ta dogodek žive priče tega dogodka Franc Rojc in Jaka Koren. Takrat je bil ključar cerkve sv. Roka Feliks Rojc, sedaj pa to zahtevno delo opravljata njegov sin Franc in Franc Longar. » Petdeset let sem že ključar in sem to delo opravljal z velikim zanosom, «je dejal Franc Longar. Še posebej je vesel, da je tradicija kračevanja, ki so jo ponovno obudili s tedanjim župnikom Francem Povirkom, leta 1997 oživela. Pa ne samo to, vse več vernikov ceni ta običaj. Tudi letos so se množično zbrali v cerkvi sv. Roka, kjer je ob somaševanju številnih duhovnikov maševal Franci Godec. Po maši so se zbrali v bližnjem gostišču Koren, kjer so kračmani Franc Rojc, Franc Longar in Vlado Kostevc, predsednik Turističnega društva Suha krajina, spretno vodili prodajo 44 krač, krušnih, likovnih del ter izdelkov domače obrti. Krača dneva je tokrat za dobrih 505 evrov prišla v roke članom Konjerejskega društva, pri licitiranju pa so se tudi tokrat izkazali ekipa župana Franca Škufce in motoristov. Celotni izkupiček, ki je znašal rekordnih 2080 evrov, so v celoti namenili za obnovo cerkve sv.Roka. Običaj in verniki z njim, ki so v zadnjih desetletjih pretrpeli marsikaj, bodo gotovo tudi v prihodnosti premagali vse preizkušnje. To je poseben izziv proti raznim »forumašem« in nekaterim ljudem, ki blatijo krščanski praznik, cerkev in nenazadnje tak lep običaj, ki ga skušajo izničiti. Za organizatorje velja še posebej izziv, da vztrajajo na poti Antona Puščavnika, posnemajo njegovo solidarnost, njegova dobra dela in način življenja.

Slavko Mirtič

Ali bo zaživela Strategija razvoja turistične destinacije jugovzhodne Slovenije?

Po javnem razpisu za vzpostavitev RDO (Regionalne Destinacijske Organizacije) v jugovzhodni Sloveniji še v letu 2010 in uspešno pridobljenih sredstvih že od 1. januarja letošnjega leta potekajo aktivnosti za vzpostavitev le-te. Koordinacijo vodi Razvojni center Novo mesto d.o.o. z izbranimi partnerji, to pa so: PortoAlpe d.o.o., RISO d.o.o. in Consensus d.o.o.

V Strategijo bodo vključeni že dosedanji integrirani regijski turistični projekti, kot so: Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine, Regijska mreža tematskih poti, Aktivna e-Dolenjska, Celostna/celovita turistična ponudba regije – Dolenjska.eu. Lahko rečemo, da so dosedanji turistični projekti dobra osnova za Strategijo, s katero bo predložen model vzpostavitve in delovanja RDO nekje do 15.10.2013.

Trenutno potekajo aktivnosti na izdelavi Strategije, utrjevanje krovne tržne znamke destinacije in arhitekture destinacijskih in produktivnih trženjskih znamk z oblikovanjem nove turistične ponudbe.

Na predstavitvi osnutka Strategije, ki je potekala 13.3.2012 v Podbrezniku, sta strokovnjaka s področja razvoja destinacijskega menagementa Dejan Podgoršek in trženja Andrej Drapal predstavila glavne smernice Strategije in željene cilje.

Iz predstavitve je pomembnih kar nekaj sporočil. Naj jih nekaj naštejem:

- za ostale Slovence je Dolenjska vse, kar je jugovzhodno od Ljubljane, premoremo neverjetno naravno, kulturno ter nesnovno dediščino, ne moremo pa se identificirati;
- identifikacija je zelo pomembna, saj nas je brez nje strah povezovanja, razloge za nepovezovanje pa iščemo pri drugih;
- samozavedanje je bistvenega pomena tudi v turizmu, s tem pa imamo težavo v celi Sloveniji, ker se za boljši turistični izplen moramo povezovati in ne nastopati samostojno ali se zapirati;
- premalo imamo produktov, imamo pa izjemno število potencialov, ki jih zamenjujemo za produkte. Produkt je to kar se da tržiti in se tudi proda;
- graditi moramo na blagovni znamki, saj blagovna znamka kupcu olajša izbiro, ker veš, kaj bo kupil, s tem pa je dana obljuba po vedno enaki kvaliteti;
- Dolenjska ima kar osem različnih identitet- enot, to so: Mirnska dolina, Suha krajina, Ribnica, Kočevje, Osilnica, Bela krajina, osrednja Dolenjska in Kostel.

Suho krajino pa vidijo nekako tako, da ima neverjetno kulturno dediščino z možnostjo čudovitega preživljanja časa v naravi, ponuja izjemen animacijski program in možnost lokalne samooskrbe z domačimi izdelki in prehrano. Tu lahko turist začuti odprtost in doživetje.

Suha krajina ima tako večjo možnost trženja in turističnega razvoja v sklopu Dolenjske oz. jugovzhodne Slovenije, kjer identiteta ne bo izničena in bomo lahko na naših lokalnih posebnostih še vedno gradili in jih tudi nagrajevali. Slogan Dolenjska – drugačna doživetja pa povezuje območje vse jugovzhodne Slovenije in se tudi vključuje v naš slogan Suha krajina, kjer čas teče drugače. Velika želja je, da bi ob naši izjemni naravni in kulturni dediščini znali v turistične potenciale vključiti tudi našo živo dediščino, našo kulinariko, naše posebnosti in iz tega oblikovati produkte, ki se bodo prodajali. Od tega pa bomo imeli korist vsi, saj zadovoljen obiskovalec in turist pomeni dobro tudi za podjetnika ali obrtnika, ki neposredno s turistom nima kaj veliko opravil.

Vsekakor si lahko želimo, da bi Strategija turistične destinacije Dolenjska zaživela. Če jo bomo sprejeli mi, jo bodo tudi obiskovalci in turisti!

VladiMir

Novi zmagovalci suhokranjskega ocenjevanja vin

V soboto, 25. februarja, je v organizaciji Društva vinogradnikov Suha krajina v gostišču Zupančič v Žužemberku potekalo osemnajsto ocenjevanje vin. Vinogradniki iz številnih vinskih goric so na ocenjevanje oddali kar 117 vrst vzorcev, od tega 68 vrst rdečih in 49 belih vin. Komisiji belih in rdečih vin, pod vodstvom predsednikov dr. Mitje Kocjančiča in dr. Julija Nemaniča, nista imeli lahkega dela. Z delom suhokranjskih vinogradnikov so bili strogi člani komisije več kot zadovoljni, kljub temu pa so izločili kar 10 vzorcev zaradi nečistega vonja –plesni zaradi povišanih hlapnih kislin in cika.

Pri belih vinih je prevladala sorta kerner z 19 vzorci, pri rdečih pa sorta zweigelt z 28 vzorci. Najvišjo oceno za rdeče vino regent je prejel Damjan Novak z Lopate za sorto regent 17,95 točke, pri sorti zweigelt pa Janez Kocjančič s 17,88, odlično oceno 16, 78 je prejel tudi modri pinot družine Gnidovec iz Stare gore.

Med pridelovalci belih vin je prejel najboljšo oceno traminec vinogradnika Jožeta Gnidovca z oceno 18,10 točke in vino rumeni muškat, pridelovalca Štupar Henrika z Vinkovega Vrha s 17,90 točke. Najboljši scheuerebe je pridelal Slavko Gliha, vinska gorica Boršt s 17,53 točke, najboljši beli pinot Slavko Kocjančič, vinska gorica Gradenška gora s 17,38 točke. Odlično sta se odrezala tudi predsednik društva Anton Koncilja, ki je pridelal najboljši kerner z 17,90 točke in Anton Majer iz Kriške gore z modro frankinjo s 17,50 točke.

Vinogradnikom bodo podelili odličja in medalje ob njihovem tradicionalnem srečanju v mesecu marcu.

Slavko Mirtič

Občni zbor DU Žužemberk

V nedeljo, dne 4. 3. 2012, smo se zbrali člani in članice društva upokojencev Žužemberk na svojem občnem zboru.

Občni zbor so počastili s svojo udeležbo: župan občine Žužemberk g. Franc Škufca s svojima sodelavcema, predstavnik DU Dvor in Dolenjske Toplice in predsednik pokrajinske zveze g. Jože Jazbec.

Pred pričetkom zbora so članice DU Žužemberk - pevke in literatke ter otroci OŠ Žužemberk pripravili kratek kulturni program.

Na občnem zboru smo podali poročilo o delu v preteklem letu. O delu DU smo poročali že v zadnji številki Suhokrajnskih poti, zato sedaj navajamo bolj program dela za leto 2012, ki je bil potrjen na zboru. Zadali smo si nalogo, da bomo pripravili 3 izlete (enega v Prlekijo, drugega v Škofjo Loko in okolico, tretji izlet pa nas bo popeljal v neznano). Kakor vsako leto bomo tudi v letošnjem letu imeli več srečanj upokojencev (pokrajinsko srečanje v Dol. Toplicah, martinovanje in silvestrovanje). Tudi na vse jubilante - 70-letnike (10), 80-letnike (10), 90-letnica (1), in eno upokojenko, ki bo proti koncu leta praznovala 100 let, ne bomo pozabili. Nadaljevali bomo tudi z dejavnostmi, ki smo jih imeli do sedaj, kot so: priprava razstave ročnih del ob občinskem prazniku, rekreacija in letovanje v Izoli ter športne dejavnosti. Tu smo res malo manj aktivni, zavedati se moramo, da nas je precej starejših upokojencev, ki nimamo velikega veselja za šport.

Ob koncu občnega zbora pa smo še podelili ZLATO PLAKETO zakoncema MUHIČ iz Žužemberka, ki sta preteklo leto praznovala 50-letnico zakona. S knjižno nagrado smo se zahvalili dolgoletnima poverjenikoma in članoma UO, ki sta dolga leta opravljala to funckijo, z letošnjem letom pa sta ju nadomestila nova člana.

Naj ob koncu naveden samo še to, da upamo, da so naši člani in članice zadovoljni z delom društva, saj so to pokazali tudi s številnejšo udeležbo na občnem zboru.

Cajnko Tinca, tajnica

Srce je bogastvo, ki se ne prodaja in ne kupuje, temveč daruje

V soboto, 11. februarja 2012, je bila v Žužemberku, v prostorih lovske sobe, otvoritev 16. RAZSTAVE SUHOKRANJSKIH DOBROT. Poleg kuha in peciva je bilo na ogled veliko izdelkov domače obrti, medu in vezenin.

Naša predsednica ga. Slavka Legan se zaveda, kako pomembno je, da vse delo, ki ga opravlja ona in članice društva, naredimo s srcem. Za vsakogar ima vedno spodbudno besedo in je vedno pripravljena priskočiti na pomoč.

Vsako leto imamo v Osnovni šoli Žužemberk kuharski tečaj. Na njem se vedno naučimo kaj novega in zanimivega. Ga. ravnateljica Jelka Mrvar je našemu delu zelo naklonjena in vedno pripravljena na sodelovanje.

Vesele smo, da na naši razstavi sodelujejo tudi najmlajši iz vrtca. Vse skupine se predstavijo s svojimi izdelki. Sodelovanje ne poteka samo na razstavi, ampak tudi med letom. Članice društva, ki so tudi babice, rade priskočijo na pomoč ob praznikih in otrokom pokažejo, kako so nekoč doma pekli parkeljne, tičke, razne piškote in še kaj bi se našlo.

Kljub slabemu vremenu se je otvoritve udeležilo veliko obiskovalcev. Program so poleg pevk TD Suha krajina in pevske skupine Žitni klas popestrili učenci iz OŠ Žužemberk. Častni gost je bil direktor Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, g. Igor Hrovatič. Prisotne je pozdravil tudi župan g. Franc Škufca, ki naše društvo podpira, nas spodbuja in nam pomaga, kolikor je v njegovi moči.

»Odnosi, ki jih zgradimo s srcem, plemenitijo in bogatijo naše življenje, združujejo, povezujejo,« je sklenila svoj pozdravni govor ga. Leganova.

Članice DKŽ se zahvaljujemo vsem sodelujočim za pomoč pri razstavi.

Lilijana Hrovat

Prvega na sedlo

Suhokranjsko društvo konjerejcev Suha krajina je prvi dan novega leta pričel delovno. Zbrali so se pri njihovem priljubljenem zavetišču, pri koči na Plešivici. Na vrh so prijezdili iz Žužemberka, Dolenjskih Toplic, Stavče vasi in drugod. Najprej so poskrbeli za svoje konje, zakurili ogenj, potem pa so nazdravili letu, v katerem jih čaka precej nalog. Vsi člani društva so ponosni, da imajo svojo lastno parcelo in na njej prekrasno kočo, ki jo večkrat letno obiščejo kot jezdeci, z vozovi ali pa z osebnimi avtomobili, saj do parcele vodi dokaj lepa makadamska cesta. Kočo dajejo tudi v najem, da društvo lažje pokriva vsaj del rednega vzdrževanja. Koča in ostali objekti so lepo vzdrževani, za to pa je vestno leta nazaj skrbel gospodar Lojze Kuhelj.

Foto: S.Mirtič

Kurenti v Žužemberku odganjali zimo

Prijazno so letos korante Petovio Ptuj pozdravili tudi sredi trga v Žužemberku, kjer so jih navdušeno sprejeli Suhokranjci na čelu z županom Francem Škufco, predsednikom TD Suha Krajina Vladom Kostevcem ter predsednikom Turistične zveze Dolenjske in Bele krajine Jožetom Barbom. Svoje veščine je pokazal pokalec z bičem, navdušili pa so tudi koranti različnih starosti, med katerimi sta bili tudi dve osnovnošolki. Žužemberčanke so se dobro odrezale in na njihove palice in pasove privezale kar nekaj robčkov in tudi damskega perila.

FOTO: S. Mirtič

Radioamaterji vztrajajo

»Še pred štiridesetimi leti je bilo radioamaterstvo v Žužemberku v vzponu, potem je sledil velik osip tudi zaradi pojava mobilne telefonije in pomanjkanja prostorov. Radi bi v klub pritegnili mlade, ki jih zanima radioamaterstvo,« je povedal predsednik Radio kluba Žužemberk Dušan Mikec.

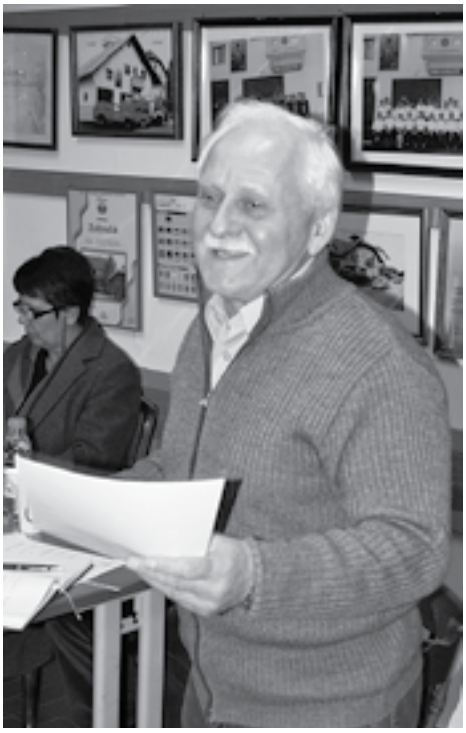

Predsednik Mikec je pojasnil, da je delo društva v družbi pomembno, saj povezuje ljudi in pomaga v primeru raznih ogrožanj, reševanja človeških življenj in elementarnih nesreč. Brez zagnanosti peščice žužemberških radioamaterjev kluba v Žužemberku ne bi bilo in bi potonil v pozabo. Prav tem navdušencem se je predsednik društva Dušan Mikec na občnem zboru 24. februarja zahvalil za trud pri razvoju tehnične kulture. Klub ima od 2009 lastne prostore na Grajskem trgu v Žužemberku, pa tudi kontejner z anteno na Korenovem hribu nad Ajdovcem, od koder imajo dobre pogoje za tekmovanje v UKV področju. Zbor je potrdil tudi novo vodstvo. Še naslednji mandat bo klub vodil Dušan Mikec, blagajniška dela bo opravljal Jože Krese in tajniška Uroš Podbrežnik. Sprejeli so načrt dela za letošnje leto. Zbranim članom je za vztrajnost in smelost na radioamaterskem področju čestital podžupan Jože Šteingel.

Foto: S. Mirtič

Z občnega zbora

ZLATARSTVO Mateja
Fabjan Hočevar s.p.
DVOR 12B, 8361 DVOR
Tel.: 07 30 88 320
GSM: 041 264 050
Delovni čas:
pon - pet 8.30 - 12. in 14. - 17. ure
sobota 8.30 - 12. ure

Zdravje – največja dragocenost

Društvo kmečkih žena Suha krajina in Krajevna organizacija Rdečega križa Žužemberk sta v sodelovanju z Europo Donno v avli Osnovne šole organizirala predavanje o raku dojk. Gostji sta bili dve izjemni zdravnici – prim. dr Gabrijela Petrič Grabnar, podpredsednica Europe Donne, in prim. dr. Mojca Senčar, predsednica tega združenja in Slovenka leta 2005. Spregovorili sta o najpogostejši obliki raka pri ženskah, o raku dojk. Bolezen je danes ozdravljiva, če je odkrita dovolj zgodaj. Prav združenje Europa Donna je tisto, ki ima za to veliko zaslug; ozaveščа o bolezni, podpira raziskave in želi doseči, da ženske pravočasno pridejo k zdravniku. Danes je zdravljenje rakavih bolezni zelo napredovalo, a kljub temu v Sloveniji za rakom dojk zbolijo več kot tri bolnice

na dan. Zdravnici sta poudarili, kako pomembno je, da si vsaka ženska vsaj mesečno pregleduje dojke, po 50. letu pa na vsake dve leti gre na pregled z mamografom.

Za lastno zdravje največ naredimo sami z zdravim načinom življenja, kar pomeni ustrezno prehranjevanje, vzdrževanje telesne kondicije in pozitiven odnos do narave in ljudi.

Pomembno je, da se udeležimo preventivnih pregledov, ki jih opravljajo združenja Dora, Svit in Zora.

Helena Glavič

Gozdni bonton

Recimo, da začnejo naši gozdovi množično propadati in bi jih morali zaradi škodljivcev sekati. Za katero drevo bi počepnili, če bi vas pritisnilo?

Lahko mi oporekate, da se to pa res ne more zgoditi, ker Slovenija je pa ja na tretjem mestu po gozdnatosti v Evropi. Pa je res to zadosten podatek, da smo lahko zadovoljni s stanjem v slovenskem gozdu? Je čisto? Zakaj tudi na tem področju ne bi tekmovali z Zahodno Evropo, namesto da kažemo s prstom na jugovzhod in rečemo: „Tam je pa še slabše.“?

V desetih letih, odkar delam v tej občini, se je količina smeti v gozdu močno povečala. Žalostno je, da ljudje še vedno vzdržujejo miselnost izpred petdesetih let, ko je bilo še vse narejeno iz naravnih materialov in ni bilo tako hudo, če si kakšno stvar nekje pozabil. Je pač propadlo. Danes, ko gredo lastniki na delo v gozd, vzamejo nekaj plastenk pijače in še nekaj lončkov, pa dve kanti – eno za bencin, eno za olje, itn. Te stvari niso razgradljive, so pa na žalost hudo poceni. Tako jih niti ne pogrešijo, če jih v gozdu pozabijo.

Videti je, da veliko ljudi, ki dela v svojem gozdu, bolj poredko zaide tjakaj s kakšnim drugim namenom. Če ne drugega, da vsaj preverijo, v kakšnem stanju je njihov gozd. Tako tudi niso sposobni videti smeti, ki so jih pustili za sabo. Zapomnite si, da smeti in odpadki ne sodijo v gozd. Pospravite jih za seboj in odnesite v smetnjak, oziroma na urejeno odlagališče.

Ni pa to edini način, ko moramo skrbeti za gozd. Lansko leto sta v naši občini gorela dva hektarja gozda, ker je nekomu ob pomladanskem požiganju travnikov ogenj ušel. Na vso srečo škoda ni bila večja, lahko pa se to zgodi že jutri. Pravih padavin res že dolgo ni bilo (vsaj do trenutka, ko to pišem), zato je bila razglašena splošna prepoved kurjenja v naravi. Je nevednost in premajhen občutek odgovornosti (po domače „zaplankanost“) zadostno opravičilo za neprimerna dejanja?

Že prej omenjene kante od olja niso samo estetski problem, ampak tudi ekološki. En liter olja onesnaži (jo naredi neuporabno) tisoč litrov vode. Gozd vodo čisti, zadržuje in nam jo pomaga ohranjati pitno. Vsako spuščanje škodljivih snovi v vodo ali na gozdna tla je zatorej nedopustno.

Smeti pa niso edini problem. Med onesnaževanje sodi tudi hrup. Razumljivo je, da žaganje drevja brez ropota ne gre. Da pa se je treba peljati s štirikolesnikom po vseh vlakah, kar je tako ali tako prepovedano ali celo po brezpotjih in s tem vznemirjati gozdne živali, taka dejanja so nedopustna in kažejo na posameznikovo zagledanost vase ter njegov odnos do drugih živih bitij. Gozdnih živali pa ne vznemirja samo hrup, marveč tudi raznorazni psi, ki jih lastniki nimajo pod nadzorom ter jim ob sprehodu po gozdu pobegnejo v neznano, ker zavohajo divjad. Po zakonu je celo tako, da psov ni dovoljeno brez nadzorstva spuščati v prosto naravo, neupoštevanje tega predpisa pa se lahko kaznuje z globo med 420 in 1200 EUR.

Z našim obnašanjem pa lahko poskrbimo tudi za korekten odnos do rastlinskega sveta. Gozdno cvetje, gobe, plodovi in mah so nujni za preživetje gozda, zato je nabiranje omejeno s predpisi. Leti opozarjajo, da če vzamemo preveč, bo slej ko prej začelo primanjkovati. To se je zgodilo s suhokranjskim jurčkom. Ste že slišali zgodbo, kako je bil ves fičo naložen z jurčki ipd. Danes se kaj takega ne more zgoditi, saj smo mi in naši predniki do te mere oropali naravo, da ne more več dajat v takšni meri kot nekoč.

Iz tega razloga so Indijanci vzgajali svoje otroke, da naravo niso dobili v dar od svojih dedov, temveč so si jo sposodili od svojih vnukov. To isto mero zavedanja bi morali imeti tudi pri nas.

Miloš KECMAN, univ. dipl. inž. gozd.

Tečaji za varno delo v gozdu

V lanskem letu je na našem območju podjetje iz Prekmurja pripravilo za lastnike gozdov tečaj iz varnega dela z motorno žago. Po naših informacijah pripravljajo tudi tečaje za varno delo s traktorji, tečaje za varno delo z gozdarskimi prikolicami. Najbrž še kakšen drug tečaj, če bi se zanj pojavil interes med slušatelji. Na naš naslov je prišlo nič koliko klicev, kakšen tečaj je sedaj to. Ali je tisti, ki ga organizira Zavod za gozdove boljši, zakaj je naš dražji, v čem so razlike, ali je veljavno tudi potrdilo o udeležbi, ki ga izdajo druga podjetja?

Dejstva so taka, da je stari Zakon o varstvu in zdravju pri delu iz leta 2001 dovoljeval podjetjem, ki delujejo na področju varnosti pri delu, izobraževanja na področju varnega dela, če so se podjetja za to odločila. Takšna je svobodna podjetniška iniciativa. Omenjeno podjetje je to dovoljenje imelo (do leta 2011), zato je taka izobraževanja lahko izvajalo.

To dovoljenje je imel tudi Zavod za gozdove, a letos tudi ni več aktualno. Novi Zakon o varstvu in zdravju pri delu, ki je stopil v veljavo decembra 2011, to dovoljenje ukinja in izobražuje lahko vsak strokovnjak s področja varnosti pri delu.

Razlike med tečajem, ki ga organizira naša firma v sodelovanju s Srednjo gozdarsko in lesarsko šolo iz Postojne in drugimi podjetji, je prvenstveno v vsebini. ZGS izvaja eno in dvodnevne tečaje (torej osem do šestnajst ur), s teoretičnim in **terenskim** delom, s priznanimi strokovnimi inštruktorji, s kompleksno vsebino in z verificiranim programom, kot sestavni del nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK). Druga podjetja prirejajo krajše-dve do tri-urne tečaje, torej zagotovo ne obravnavajo toliko vsebin, kot je to na naših tečajih.

Ciljna publika naših tečajev so navadni lastniki gozdov, ki v glavnem delajo v svojem gozdu. Kljub temu, da so tečaji obsežnejši, udeležba še ne pomeni, da so udeleženci po tečaju absolutno vešči varnega dela v gozdu. Opravljen tečaj ne sme biti izgovor, da potem lastnik gozda obvlada vse in se lahko loti vseh situacij. Velja osnovno načelo: izvajalec dela mora oceniti, ali je dovolj usposobljen in opremljen za varno delo. Če se tako ne počuti, naj delo raje prepustili profesionalcu.

Seveda je za nekatere lastnike pomembno predvsem potrdilo o udeležbi. Med potrdili ZGS ali drugih podjetij formalno pravno ni bistvenih razlik za **navadnega lastnika** gozdov. Potrdilo mu služi kot potrdilo o udeležbi, o nekem pridobljenem znanju, zavedanju, da mu ni vseeno, kako dela v lastnem gozdu. Vsekakor je to potrdilo koristno ob neljubih dogodkih pri nezgodah, možnih plačilih zdravstvenih storitev, zavarovalniških poslih, ipd., kjer vas najprej povprašajo o usposobljenosti za delo in upoštevanju varstva pri delu (oprema in tehnika).

Za registrirane kmete, dopolnilne dejavnosti na kmetiji, strojne krožke, pa tudi s.p., d.o.o., pa inšpektorat za delo in tudi za gozdarstvo pri kontrolah zahteva periodično (načeloma na dve leti) izobraževanje iz varstva in zdravja pri delu, skladno z Izjavami o varnosti, ki jo morajo le-ti imeti. Njim lahko priporočamo tečaje teh firm, ker so načelno cenejši in bolj formalni.

Opozoriti moram na 112. člen Zakona o kmetijstvu, ki zahteva, da se mora vsak, ki dela s kmetijsko ali gozdarsko opremo, za to usposobiti. Podzakonskega akta, ki bi jasno definiral, kaj to pomeni, katere stopnje izobrazbe, znanja, ali to velja za vsakega, ki prime motorno žago ali vitel,… **ni**. Zato tudi inšpektorji ne kontrolirajo vsakega, ko zaslišijo ropot motorne žage. Se pa bodo take zadeve začele izvajati slej ko prej. Namreč pogovori na nivoju Ministrstva na to temo so ravno v teku. Vse bolj zaskrbljujoč je podatek, da je Slovenija v vrhu po številu nesreč glede na količino posekanega lesa. Lansko leto je pri delu v gozdu življenje izgubilo 16 oseb, kar le ni tako malo.

Odločitev lastnika gozdov, udeleženca je, kaj želi od tečaja. Če mu je do znanja, potem naj se udeleži tečaja, ki ga organizira Zavod za gozdove. Če mu gre ob vsem skupaj bolj za potrdilo, potem se bo verjetno udeležil cenejšega tečaja.

Še posebno opozorilo za lastnike gozdov, ki želijo kandidirati v Programu razvoja podeželja: razpisna dokumentacija določa, da se kot dokazilo o udeležbi na tečaju varnega dela upoštevajo potrdila s tečajev, ki ji organizira ZGS. Podobno velja za gasilce, za katere veljajo le tečaji ZGS ali SGLŠ Postojna.

Število tečajev, ki jih organizira ZGS, je odvisno od financ. ZGS subvencionira s sredstvi in delom tečaje v obsegu, kot ga ima. Na žalost je tako, da se tudi na tem področju pozna finančna kriza in je tečajev vsako leto manj. Po drugi strani pa je s strani lastnikov gozdov povpraševanje po tečajih vse večje, kar kaže na visoko zavest lastnikov gozdov. Naj omenimo, da je možno organizirati tečaj tudi po tržni ceni, če so jo seveda lastniki pripravljeni plačati. Pri tem ZGS lahko pomaga pri koordinaciji med društvom lastnikov gozdov, občino, gasilskimi društvu in SGLŠ Postojna za izvedbo dodatnih tečajev.

Miloš KECMAN, univ. dipl. inž. gozd.

Ureditev pašnika z elektroograjo ali elektromrežo

Gospodarnost pašne reje je močno odvisna od tega, kako hitro bodo rastlinska hranila na pašniku krožila med tlemi, rastlinami in živalmi ter koliko hranil bo potrebno dokupiti za dobro pridelovalno zmogljivost pašnika. Najpomembnejše za gospodarno rabo travinja na območju z omejenimi dejavniki za kmetijsko pridelavo je učinkovita, a ne predraga ograja namenjena postavitvi pašnika za rejo ovac. Tako je zelo učinkovita za samo pašo ter za varovanje ovc pred divjimi zvermi elektroograja. Ta je lahko štiri- oz. petžična ter elektromreža. Za katero izmed teh se bomo odločili, je odvisno od tega, kako veliko zemljišče nameravamo ograditi, ali bo ta ograja ostala na zemljišču stalno, koliko finančnih sredstev imamo na voljo ter koliko izkušenj s postavitvijo.

Za ograditev manjše površine pašnika ter za manj številen trop (10-30 živali) je primerna in enostavna za postavitev elektromreža. Pletena je iz treh plastičnih in treh kovinskih niti. Plastične so odporne na ultravijolične žarke, kovinske so iz kromniklja. Na križišču vodoravnih in navpičnih linij so plastične niti zvarjene. Za ovce uporabljamo 90 cm visoko elektromrežo, ki ima osem vodoravnih linij. Najnižja vodoravna linija v elektromreži nima kovinskih niti, da ne pride do kratkega stika s tlemi ali rušo. Če potrebujemo daljšo ograjo, lahko s pomočjo elektrovrvice in zatične sponke povežemo dve mreži skupaj. Taka elektromreža je dolga 50 m in podprta s 14 plastičnimi količki, ki imajo enojno ali dvojno kovinsko konico. Količke z enojno konico priporočajo za kamnita tla, tiste z dvojno pa za težka ilovnata tla. Preden se lotimo postavitve mreže, je potrebno linijo pokositi. Pri postavljanju elektromreže moramo na vogalih parcele najprej zabiti lesene ali železne kole, da mrežo fiksiramo. Na tak napenjalni kol potem z vrvico za bale na treh mestih privežemo količek elektromreže. Na zelo razgibanem terenu je potrebno postaviti dodatne plastične količke. Zelo pomembno pri tej ograji je, da mora biti elektromreža vedno dobro napeta, da je v njej vseskozi dovolj električnih pulzov velike moči. Vsaka taka mreža predstavlja velik upor za pašni aparat, zato več kot pet mrež ne sestavljamo skupaj. Za pašni aparat je pomembno, da je zanesljiv in da ga lahko naravnamo tako, da bodo ponoči električni pulzi močnejši. Če v mreži ni dovolj močnih pulzov električnega toka, potem lahko žival potisne glavo skozi mrežo, rešiti pa se ne zna. Takšna 50 m elektromreža s količki je sicer dokaj poceni (cca 90,00 EUR), vendar pa je mreža primerna za ograjo manjših površin in pregrado čredink, ker jo lahko tudi zelo enostavno pospravimo. Slaba lastnost elektromreže je, da se živali hitreje zapletejo vanjo in ker se ne znajo same rešiti, pride pogosteje do poginov, dodatne težave pa lahko povzročajo tudi potepuški psi in divjad, ki mrežo poškodujejo oz. potrgajo.

Stalna štiri- ali petžična elektroograja je zagotovo najcenejši način ograditve zemljišča za nadzorovano pašo in učinkovito varuje drobnico pred zvermi in potepuškimi psi. Obodno ograjo običajno postavimo po meji zemljišča, zato je prav, da o tem obvestimo tudi lastnike sosednjih zemljišč. Najprej si izrišemo načrt pašnika, kjer označimo, kje bo ograja potekala in kje bodo delilne ograje za čredinke. Označimo si tudi vhod, prehode in napajališča. S postavljanjem kolov pričnemo na mestu, kjer predvidevamo vhod pašnika. Najprej postavimo začetni in krajni napenjalni kol določenega dela ograje, to je linije. Linija je dolga lahko tudi do 1,5 km oz. do spremembe smeri ograje, odvisno od razgibanosti terena. Napenjalni kol postavimo v izkopano luknjo z ravnim dnom, zato mora biti kol odrezan ravno in z debelejšim koncem v zemljo. Postavimo ga nagnjenega za 5 stopinj v nasprotno smer poteka linije ograje. Le če bo dobro podprt, bo tako ostal pri napenjanju žice v pokončnem položaju. Podporni kol naj bo dolg 200 cm in naj bo uprt na sredini napenjalnega kola, z zunanje strani pa nabijemo kamenje ali utrdimo s polsuhim betonom ali z železnim sidrom. Koli so lahko leseni, plastični ali kovinski. Žico (debela vsaj 2 mm 3x cinkana ali zaščitena žica Alu tutor) iz kolobarja odvijamo s pomočjo priročnega vretena za odvijanje žice in pazimo, da ne delamo zank ali ušes. Da delo hitreje poteka, naj pri odvijanju pomaga tudi pomočnik. Na začetni in krajni napenjalni kol v liniji privežemo napanjalne izolatorje v višini, kot bodo razporejene žice (od tal 15 cm, 15 cm, 20 cm, 25 cm ter 25 cm). Višina take ograje je 1,0 – 1,10 m. Ob žici, ki označuje linijo ograje, potem postavimo nosilne kole na razdalji 50 m, seveda, če je površina ravna. V primeru zelo razgibanega terena je potrebno ugotoviti, kje naj postavimo nosilne kole. Kot zadnje namestimo na ograjo distančne kole na vsakih cca 10 m, zopet odvisno od razgibanosti terena. Na nosilne kole pritrdimo nosilne izolatorje, nanje pa žico. Za učinkovito pašno ograjo je zelo pomemben pašni aparat, ki mora biti dovolj močan in pravilno ozemljen.

Polona Seničar

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD NOVO MESTO

Oddelek za kmetijsko svetovanje
Izpostava Straža - Žužemberk
Ulica talcev 20
8351 Straža

tel.: (07) 308 38 16
GSM: 051 692 401

E-pošta: polona.senicar@siol.net
Internet: http://www.kmetijskizavod-nm.si

Datum: 15.03.2012

OBVESTILO VLAGATELJEM ZBIRNIH VLOG ZA LETO 2012

Pomoč pri izpolnjevanju in vnos vlog bo potekal v času od **27. februarja do 7. maja 2012 vsak delovni dan med 7. in 15. uro, v pisarni KSS Straža, Ulica talcev 20, 8351 Straža.**

Naročila sprejemamo do 6. aprila 2012, vsak delovni dan od 8.30 do 9.30 ure na telefon 07/30-83-816.

Obvezno preverite stanje GERK-ov na spletu: http://rkg.gov.si/GERK/viewer.jsp. V primeru, da ste ugotovili, da GERK-i ne izkazujejo stanja v naravi, da je napisana napačna raba (njiva, travnik, pozidave, ceste,…) ali da se ne ujemajo meje GERK-a, je potrebno stanje uskladiti. **GERK-i morajo biti pravilno izrisani vsaj en dan pred začetkom vnosa zbirne vloge.** Za morebitne popravke se naročite na **Upravni enoti v Novem mestu pri ga. Vesni Bobnar, tel. 07 393 91 90, ga. Mojci Krnc Saje, tel. 07 393 91 89 in ga. Mihaeli Zajc, tel. 07 393 91 67. Predtiska zbirne vloge za leto 2012 ne boste prejeli na dom,** kratka navodila za uveljavljanje ukrepov kmetijske politike za leto 2012 pa smo delili na predavanjih. Dobite jih lahko tudi v pisarni.

NE ČAKAJTE IN POHITITE Z NAROČILI!

Kmetijska svetovalka:
Polonca Seničar

Blagoslov novih orgel

V nedeljo, 18. marca, je v ajdovški župnijski cerkvi, posvečeni sv. Trojici, ob prisotnosti novomeškega škofa Andreja Glavana in številnih duhovnikov potekala slovesna maša z blagoslovom novih orgel. Nove orgle so si župljani v novi cerkvi, blagoslovljeni leta 1990, želeli že več let, pobudo za nakup pa je dal župnik Janez Zaletel, ki zadnja leta upravlja to župnijo.

Prvotna cerkev je bila požgana decembra 1942, 11. junija leta 1989 pa je ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar blagoslovil in položil temeljni kamen za novo cerkev. Tako je cerkev v Ajdovcu, ki so jo od leta 1989 gradile pridne roke in trdna volja vaščanov, postala bogatejša še za inštrument. »Naj bodo nove orgle nam vsem skupaj v veselje, posebej domačinom, ki ste dolga leta hrepeneli, da bi bilo nedeljsko in praznično bogoslužje ob spremljavi kraljice glasbil še lepše,« je ob blagoslovu orgel dejal novomeški škof mons. Andrej Glavan in dodal, da bo govorica orgel v sozvočju piščali in petja, v sozvočju čudovite harmonije odslej naprej bogatila tudi cerkev sv. Trojice v Ajdovcu.

Vodja priprave proizvodnje Vinko Murko iz Orglarske delavnice Antona Škrabla iz Rogaške Slatine je povedal, da so orgle plod znanja in dela njihove delavnice, ki je opremila številne cerkve tudi na Dolenjskem in se z njimi postavljajo v sam vrh slovenskih orglarskih delavnic.

Mehanske orgle, ki so sicer nekaj časa služile v Kočevski Reki in v domači delavnici kot vzorčni primer, so zadonele v akustični cerkvi. Prvi organist, ki je preizkusil inštrument med bogoslužjem, pa je bil prof. Aleš Makovac. 478 piščali je zbranih v sedmih registrih, na njih pa se igra z rokami in tudi na pedala z nogami. Novi ajdovški zvočni ambient je obogatil domači cerkveni pevski zbor. Tudi sicer je bila cerkev slovesno okrašena z venčki iz bršljana, številne zbrane pa sta pričakala tudi dva lepo okrašena mlaja, s pekovskimi in drugimi dobrotami pa so presenetile tudi gospodinje.

Slavko Mirtič
Foto: S.Mirtič

Praznični dan v Mačkovcu

V župniji Žužemberk je bila božična nedelja 25. decembra praznično obarvana. V cerkvi sv. Janeza Evangelista v Mačkovcu, ki je bila v pisnih virih prvič omenjena že lata 1526, je žužemberški dekan Franc Vidmar blagoslovil nov daritveni oltar proti ljudstvu. Notranjost cerkve krasi glavni oltar, izdelek podobarja Jurija Tavčarja iz leta 1866, zanimiva je tudi poslikava najboljšega srednjeveškega slikarja Janeza Ljubljanskega in njegove delavnice. Nov daritveni oltar izraža spokornost in skromnost, iz lesa in celotno pozlatitev pa je izdelal domačin Miha Legan iz Žužemberka. V imenu župnijskega sveta se je na koncu slovesne maše zahvalila dekanu Vidmarju in bogoslovcu Mateju Gnidovcu Danica Bradač, bogoslužje pa so s pesmijo obogatili tukajšnji cerkveni pevci.

Slavko Mirtič

Duhovnik Jože Mrvar praznoval častitljiv jubilej 80 let

V žužemberški cerkvi sv. Mohorja in Fortunata je svoj osebni jubilej - 80 let s svojimi sorodniki, prijatelji in farani številnih župnij, v katerih je služboval, praznoval Jože Mrvar s Cviblja pri Žužemberku.

Jože Mrvar se rad vrača v domači kraj, domačo faro, kjer je v nedeljo, 29. januarja, ob somaševanju duhovnikov Miroslava Šlibarja in msgr. Petra Zakrajška, daroval tudi sveto mašo. Jože Mrvar je ob tem blagoslovil dva nova angela, ki bogatita tabernakelj v žužemberški cerkvi. Msgr. Peter Zakrajšek, ravnatelj nadškofijske gospodarske uprave, je jubilantu, ki izhaja iz med vojno preizkušene župnije, čestital, orisal njegovo življenjsko pot, predvsem pa »smisel njegovega dela in poslanstva, ki prinaša čudovite sadove«. Z znamenjem božje naklonjenosti in dobrote se je Jože rodil očetu Feliksu in mami Mariji 25. januarja leta 1932 Cviblju pri Žužemberku. Doma je bil deležen verske vzgoje, leta 1952 je končal gimnazijo, v duhovnika pa je bil posvečen leta 1958. Deloval je v župnijah Dobrepolje, Moravče, Dolenja vas, Leskovec pri Krškem, Šmarje - Sap, Zalog pri Cerkljah, sedaj pa službuje v župniji Zapoge. V znak hvaležnosti za vse, kar je storil v svojem bogatem duhovnem življenju, so mu čestitali in mu zaželeli še veliko let zdravja njegovi najbližji, v imenu župnijskega pastoralnega sveta in ključarjev pa mu je čestitala Danica Bradač. Mašno slovesnost je obogatil mešani pevski zbor pod vodstvom Nine Zajec.

Foto: Slavko Mirtič

Koncert zborov treh generacij

V nedeljo, 8. januarja, že kar nekaj dni po božiču, so žužemberški pevci in pevke s koncertom božičnih in koledniških pesmi obudili spomin na praznične dni, ki so ga obiskovalci polne farne cerkve sv. Mohorja in Fortunata ponesli v svoje domove.

Odlično vzdušje so pričarali otroški, moški ter mlajši mešani pevski zbor pod vodstvom zborovodkinje Nine Zajec ter starejši mešani zbor pod vodstvom Slavke Hrovat, za orgelsko spremljavo pa je poskrbel Žiga Jernejčič. Slovenci si ne predstavljamo druženja brez lepe pesmi, ki bogati različne slovesnosti. Zato se je na koncu čudovitega koncerta obema zborovodkinjama in vsem pevcem in pevkam, ki lepšajo in bogatijo nedeljsko bogoslužje v žužemberški cerkvi , zahvalil tudi žužemberški dekan Franc Vidmar. Dekan Vidmar je izrazil veliko veselje, da je tudi v Žužemberku »srečanje s Kristusom pri bogoslužju« ob takšnih zborih vseh treh generacij doživeto in popolno, in ob tem poudaril velik pomen cerkvene pesmi in petja, ki v zadnjih letih močno bogati celotno župnijo. Močnega aplavza in besed zahvale sta bili deležni obe zborovodkinji, starejša Slavka Hrovat in mlajša Nina Zajec, ter organist Žiga Jernejčič. Koncert je z lepo vezno besedo in verzi povezovala Mira Hrovat.

Dekan Franc Vidmar ter zborovodkinji Slavka Hrovat in Nina Zajec

Otroški pevski zbor

Koncert so na najlepši način, združeno sklenili z najlepšo božično pesmijo, s Sveto nočjo. Po prijetni urici dobre glasbe pa so pevci poskrbeli tudi za vroč čaj s piškoti in prijeten klepet pred cerkvijo.

Foto: S.Mirtič

Suha krajina, tu in tam

Slavko Mirtič

Obiskala nas je policistka

V četrtek, 12. 1. 2012, je v skupino Mravljic prišla čisto prava policistka. Obiskala nas je Žanova mamica, ga. Sabina Žabkar, in nam predstavila svoj poklic.

Ob njenem vstopu v igralnico so bili otroci kar nekoliko zadržani, saj je bila v pravi policijski uniformi. Ko se nam je predstavila in otroke povabila na pogovor o varnem vedenju v prometu, pa so se hitro sprostili in zelo aktivno sodelovali. Policistki so povedali, da morajo v avtomobilih sedeti v otroških sedežih, da morajo biti vedno pripeti in kako opremljeni in previdni moramo biti na sprehodih.

Ga. Sabina je Mravljicam predstavila delo policista, nato pa nam je pokazala policijsko uniformo. Otroci so lahko pomerili različna policijska pokrivala in so za trenutek postali pravi mali policisti.

Druženje smo zaključili s skupnim sprehodom, na katerem smo bili zelo pozorni na varnost in pravila. Ob koncu druženja smo se ge. Sabini Žabkar zahvalili za njen prijeten in poučen obisk, ki bo še nekaj časa ostal pomembna tema naših pogovorov.

Mojca Obrstar, vzgojiteljica, vrtec Žužemberk

Kako nastanejo copatki?

Muca Copatarica je šivala copatke za otroke iz Male vasi. Z zajčjo kožo jih je podložila, da so bili toplejši. Kako pa se šivajo pravi copati, smo si z otroki iz skupine Mravljic pobližje ogledali.

V sredo, 29. 2., smo se oglasili pri ge. Darinki Gliha, ki pridno šiva sobne in šolske copate. Pokazala nam je, kako iz posameznih delov nastane krasen par copat. Ga. Darinka nam je prijazno razkazala delavnico in njen zelo star šivalni stroj, ki še vedno dela kot nov. Otroke pa je zelo zanimala tudi muca, ki je dremala pod njeno delovno mizo, saj jih je spomnila na Muco Copatarico, ki jo vsi dobro poznamo iz pravljice.

Ge. Darinki se zahvaljujemo za njeno prijaznost in čas, ki si ga je vzela za nas.

Barbara Legan, pom. vzg., vrtec Žužemberk

Dobra dela ne potrebujejo reklame …

Novost v vrtcu pri OŠ Prevole

V mesecu januarju smo v vrtcu pri OŠ Prevole prejeli dopis, nad katerim smo bili prijetno presenečeni. Poslala nam ga je gospa Staša Kostevc iz Žužemberka in nam sporočila, da vrtcu prijazno odstopa rabljeno leseno igralo v dveh nivojih, ki pa je zelo dobro ohranjena, a ga njeni otroci ne potrebujejo več. Vzgojiteljice in ravnateljica smo se dogovorile za organizacijo prevoza in montažo igrala. Gospe Staši Kostevc smo se z risbicami in maskoto skupine - Ježkom zahvalili tudi otroci in delavke vrtca.

Igralo si lahko ogledate na fotografiji. Ne pozabite pa pogledati tudi nasmejanih otrok na igralu.

V imenu otrok iz skupine Ježki se še enkrat zahvaljujemo družini Kostevc. Obogatili ste nam igralnico in s tem poskrbeli za veliko novih, lepih in ustvarjalnih trenutkov.

Urška Zore, vzgojiteljica
Vrtec pri OŠ Prevole

Božično-novoletni koncert z bazarjem na OŠ Prevole

Dramski krožek v kratki igri Na božični večer

Na OŠ Prevole smo v petek, 16. decembra 2011, pričarali pravo božično-novoletno vzdušje. Z učenci smo pripravili božično-novoletni koncert z bazarjem, v goste pa povabili priznan kočevski dekliški pevski zbor DEORINA.

V čas božičnih drevesc, jaslic, lučk … so nas najprej popeljali učenci 1. in 2. razreda z mentorico Danijelo Perko, ki so s spletom božičnih pesmi očarali vse navzoče.

Kaj kmalu pa so na svoj račun prišli ljubitelji zborovskega petja. Gostje večera – Dekliški pevski zbor Deorina (www.deorina.si) iz Kočevja pod vodstvom dirigentke Sabine Devjak Novak, na klaviaturah pa jih je spremljal mojster Matevž Novak – so s pestrim programom, ki je zajemal slovenske ljudske skladbe, najbolj znane slovenske zimzelene skladbe ter najlepše narodno-zabavne in božične skladbe, navdušile zbrano občinstvo.

Koncert je popestrila tudi odlično pripravljena dramska skupina OŠ Prevole s kratko igro Na božični večer, pod mentorstvom Amalije Zajc; za plesno popestritev pa so poskrbeli učenci zadnjega triletja, pod mentorstvom športnega pedagoga Alana Furlanija.

Najlepši del koncerta pa so bili zagotovo združeni glasovi Zbora Deorina in obeh šolskih zborov, ki so prireditev zaključili z dvema najlepšima božično-novoletnima skladbama Sveta noč in Silvestrski poljub.

Po koncu prireditve je vse obiskovalce pričakal tudi **božično-novoletni bazar**, kjer je bilo moč kupiti raznovrstne unikatne izdelke (voščilnice, svečnike, labele, venčke, različne izdelke iz papirja, raznovrstno pecivo, nakit itn), ki so bili skrbno delo vrtčevskih otrok z vzgojiteljicami in učencev 1.-9. razreda z njihovimi mentorji.

OŠ Prevole se vsem zahvaljuje za nakup, saj bo izkupiček od prodanih izdelkov namenjen izključno v namene šolskega sklada, za dopolnitev in razširitev izobraževalnih programov.

Mateja Plot, učiteljica RP

Učenci 1. in 2. razreda v spletu božičnih pesmi

Združeni glasovi deklet obeh šolskih zborov in deklet zbora Deorina

Božično novoletni koncert

V petek, 16. 12. 2011, je na Osnovni šoli Žužemberk potekal tradicionalni Božično novoletni koncert z že 5. Dobrodelno tržnico. Obiskovalci, ki so napolnili prizidek telovadnice, so lahko poslušali šolske pevske zbore, ki jih vodi zborovodkinja Katja Avsenik in si ogledali plesne nastope učencev. Gostja večera je bila nekdanja učenka, dr. Alenka Urbančič, ki nas je spomnila na moč misli in pozvala, da si s pomočjo lastne volje ter pozitivnih misli polepšamo vsak dan. Božiček in babica Zima, ki sta povezovala program in nas spomnila na pravi pomen božiča, sta z dramatizacijo prikazala tisto, kar v današnjih časih najbolj potrebujemo. Solidarnost, prijateljstvo, ljubezen in drug drugega. Izkupiček božične tržnice bo tako v znamenju solidarnosti namenjen vsem, pomoči potrebnim.

Katja Avsenik

Kulturni praznik na Prevolah

Kultura je nekaj, kaj ohranja narod in zato jo moramo širiti med vsemi ljudmi, še zlasti na podeželju, kjer imajo ljudje manj možnosti, da se udeležujejo raznih kulturnih prireditev. Seveda po svojih zmožnostih.

V našem delu Suhe krajine za to skrbi šola, ki si zelo prizadeva, da popestri kulturno življenje v kraju z različnimi oblikami. Tako smo obeležili tudi slovenski kulturni praznik, na katerega smo povabili vse krajane. Prešernov dan smo počastili s kulturnim programom, v katerem so nastopili učenci višjih razredov z glasbenimi in recitacijskimi točkami. V drugem delu pa smo poslušali potopisno predavanje o Jemnu, ki nam ga je predstavil popotnik Dejan Majerle iz Kočevja. Predaval je zelo nazorno, zanimivo in seveda prilagojeno raznolikemu občinstvu, tako učencem kot staršem.

Ta praznik ni namenjen le spominu na Prešerna, ampak nasploh širšemu pogledu na kulturo in mislim, da je bil naš večer programsko raznolik in zanimiv.

Irena Blatnik, OŠ Prevole

Razstava PŠ Dvor

V začetku januarja je naša podružnica pripravila razstavo Tu smo doma. Odprta je bila za javnost in postavljena v avli OŠ Žužemberk. Učenci in učiteljice ter vzgojiteljice so se potrudili in odkrivali zanimivosti in posebnosti naših krajev ter jih predstavili v sliki in besedi. Osrednji del razstave predstavlja maketa šole, ki je za izdelavo zahtevala veliko truda. Zanimive so misli otrok o domu, prijateljstvu in pesmice, ki predstavijo domače kraje v nekaj zgoščenih vrsticah. Ob nastajanju razstave smo si bili vsi enotni: "Povsod je lepo, a doma je najlepše."

Zvonka Struna

Zimski športni dan v 1. in 2. r.

Letošnjo zimo smo dolgo čakali, da bo z neba padlo toliko snežink, da bodo pobelile hribe in doline in tako otroke razveselile z zimskimi radostmi. Pa smo jih dočakali še pred zimskimi počitnicami. Snežinke, ki so pobelile naravo, so učence 1. in 2. razreda v sredo, 15. 2. 2012, potegnile v svet zimske

idile, zimskih športov in radosti. Odpravili smo se namreč na bližnji hrib in se po zasneženih strminah spuščali s sanmi, lopatkami in bobi. Po obrazih sodeč so otroci neizmerno uživali in se v hladnem, a sončnem dopoldnevu naužili zimskega veselja.

Mateja Bukovec, OŠ Žužemberk

Spoznaj, Varuj, Ohrani

... ali kako motivirati mlade možgančke, da skrbijo za svet okoli sebe

Vsakokrat, ko se potikamo doma ali po svetu, občudujemo veličastne stvaritve človeškega uma in rok, smo vedno znova navdušeni ter očarani. Mogočne stavbe se bohotijo v vsej svoji veličini, slike in kipi izžarevajo svoj prvotni sijaj, predmeti iz daljne preteklosti pa nam pripovedujejo neverjetne zgodbe. Morda se zavedamo, koliko dela, znanja, vztrajnosti in denarja je vloženo v to, da lahko uživamo v teh vrednotah. Zaposleni na ZVKDS zavedamo, da kulturno dediščino lahko zares varujejo le ljudje sami. Na vas pa je, da kulturni dediščini prisluhnete, jo po bliže spoznate, se jo naučite varovati ter ohraniti.

Pripravili, sestavili in vdahnili smo življenje projektu SPOZNAJ, VARUJ, OHRANI, ki je v prvi vrsti namenjen predvsem osnovnošolcem. Otroci in mladostniki, ki v projektu sodelujejo, najprej spoznajo vrednote kulturne dediščine domačega kraja, ki jih bodo kasneje kot odrasli znali ceniti in spoštovati ter s svojimi dejanji pomagali pri ohranjanju.

Smučarska šola v naravi

Učenci 6.a in 6.b OŠ Žužemberk so se takoj po božično-novoletnih počitnicah odpravili na zimsko šolo v naravi, kjer so se učili smučati. Bivali so v CŠOD Trilobit v Javorniškem Rovtu. Smučarske prvine so usvajali na smučišču v Kranjski Gori. Smučati se je naučila velika večina učencev, v šoli v naravi pa so vsi neizmerno uživali.

Šolski natečaj »Moj domači kraj – njegova dediščina in prihodnost«

Vzgojno poslanstvo na naši šoli udejanjamo tudi preko vsakoletnega šolskega literarnega in likovnega natečaja. Pred dvema letoma so učenci ustvarjali na temo ekologije, lani so razmišljali o odnosu in pomoči starejšim in invalidom, letos pa so pisali in ustvarjali na temo domačega kraja. V 166 likovnih in literarnih prispevkih, ki jih je pregledala in ocenila komisija, so slikali posebnosti svojega kraja, s ponosom so opisovali kulturno in naravno dediščino, ki bogati njihove vasi in kraje. Priznanja za sodelovanje na natečaju so učencem podelili razredniki, na prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku pa je ravnateljica podelila 33 praktičnih in knjižnih nagrad avtorjem najboljših prispevkov. Sceno prireditve so obogatili likovni izdelki, prebranih je bilo nekaj pesmic. V marcu je bila izdana tudi knjižica, drobna po videzu, a bogata zaradi svoje vsebine, saj vsebuje izbor najboljših literarnih in likovnih prispevkov učencev, v katerih izražajo ljubezen in ponos do svojega domačega kraja. Knjižico si lahko ogledate in preberete na spletni strani naše osnovne šole.

Tanja Šenica, odgovorna za natečaj

Zimski športni dan

Letos nam je zima natrosila dovolj snega, da smo lahko izvedli čudovit in, kar je tudi zelo pomembno – poceni športni dan.

Za zimske radosti smo izbrali čudovit sončen, a ravno prav mrzel dan v februarju. Učitelj športni vzgoje Draženko Šolaja je za ta dan pripravil več dejavnosti, in sicer progo za tek na smučeh, progo za dričanje, prostor za izdelovanje sneženih skulptur, prostor za izdelavo igluja, za popestritev pa še vožnjo s konjsko vprego. Vmes pa so nas razvajale kuharice s toplim čajem in piškotki.

Učenci so se razdelili v več skupin in vsaka skupina pod vodstvom učiteljev je imela določen čas za aktivnosti na posamezni postaji. Tek na smučeh, smuči si je učitelj izposodil, je vodil športni učitelj, ki izvaja na šoli Zdrav življenjski slog, tako je bilo vodstvo res strokovno. Ostale dejavnosti smo vodili ostali učitelji.

Vsaka skupina je dodala nekaj centimetrov igluja in počasi je nastajala prava eskimska hiša. Učenci so opremili tudi notranjost z ledeno mizico in svečkami, tako smo vsi za nekaj minut uživali kot eskimi. Na sosednjem prostoru so nastajale manjše snežene skulpture od hišic do gradov in snežakov. Učenci so se veselo spuščali po sončnih snežnih strminah s sanmi, bobi, deskami itd. Najbolj zanimiva za vse starostne skupina pa je bila vožnja s sanmi, ki so jih vlekli konji po zasneženi gozdni poti. Za to je čudovito poskrbel naš nekdanji sodelavec Franci Zore, ki je naredil pravo vzdušje še z zvončki na konjskih komatih, pa tudi sicer zna prijazno in z občutkom navdušiti učence. Tako so mnogi tudi najmanjši na koncu izjavili: »Vse je bilo dobro, a najbolj mi je bila všeč vožnja s sanmi in konjsko vprego.« Tako se na tem mestu v imenu učiteljev in učencev prisrčno zahvaljujem Franciju.

Čas je kar prehitro minil in prijetno utrujeni smo odšli še na toplo kosili in domov. Preživeli smo čudovit zimski športni dan v domačem okolju, pa še čisto zastonj povrhu.

Irena Blatnik
OŠ Prevole

Rastem s knjigo

V ponedeljek, 13. 2. 2012, smo učenci vseh sedmih razredov OŠ Žužemberk in štiri učiteljice odšli na izlet v Novo mesto. Tam smo si ogledali Knjižnico Mirana Jarca in Frančiškansko knjižnico.

Ko smo zjutraj prišli v šolo, smo dobili malico in odšli na avtobus, ki nas je odpeljal v Novo mesto. Še prej pa so nas učiteljice razdelile v dve skupini. Prva skupina si je odšla ogledat Knjižnico Mirana Jarca, druga skupina Frančiškansko knjižnico. V Knjižnici Mirana Jarca nas je sprejela gospa Marinka Krem, ki nam je najprej pokazala kotiček s knjigami o raznih predmetih, npr. zgodovina, geografija..., nato pa smo odšli na oddelek za mladino in otroke. Za otroke imajo tudi majhno igralnico in kotiček za otroke z disleksijo. Disleksija pomeni, da nekateri otroci težko berejo in med seboj mešajo črke. Ko smo končali, smo si odšli pogledat še oddelek za odrasle, kjer imajo predvsem revije in debelejše knjige. Na koncu smo vsi odšli v računalniško učilnico, kjer smo si ogledali njihovo spletno stran. Gospa Marinka nam je pokazala še črnilo, očala in žepno uro, ki so bili last pisatelja Frana Levstika. Na koncu je vsak učenec dobil še svojo knjigo z naslovom: Blazno resno o šoli od Dese Muck. Nato smo pomalicali in zamenjali skupini. Tudi mi smo si šli ogledati Frančiškansko knjižnico. Tam nas je sprejel pater Felicijan. Pokazal nam je knjigo, ki tehta kar devet kilogramov. Ogledali smo si še spričevalo Leona Štuklja in še nekaj zanimivih, starejših knjig.

Ko smo si ogledali obe knjižnici, smo odšli na avtobus,ki nas je odpeljal domov. Ta izlet mi je bil zelo všeč,saj sem obiskala kar dve knjižnici in upam, da bom kakšno knjižnico obiskala še kdaj.

Nina Mohorčič, 7. A

Prireditev ob kulturnem prazniku

V predpraznično obarvanem petku, 3.2.2012, smo na osnovni šoli Žužemberk s prireditvijo obeležili kulturni praznik v spomin Francetu Prešernu. Možu, ki se je s svojimi pesnitvami zapisal v zgodovino našega naroda, smo izkazali spoštovanje in ujeti v svobodo poezije uživali sleherni del prireditve.

Gostja na naši prireditvi je bila pisateljica Irma Jančar, ki je mladost preživela v Srednjem Lipovcu. Njen dar pisanja razvija in ga bogati, le-to pa je vidno v njenih delih. Prireditev je popestril še mladinski pevski zbor, recitatorji in glasbeniki. Kot gostje pa so prireditev popestrili člani Moškega pevskega zbora Župnije Žužemberk, ki deluje pod vodstvom Nine Zajec, nekdanje učenke naše šole in študentke Akademije za glasbo. Šola že vrsto let poskuša razvijati našo kreativnost na literarnem in likovnem področju. Natečaja »Moj domači kraj« se je udeležilo več kot 166 učencev, ki so na prireditvi prejeli praktične nagrade.

Po slovesnosti se je v mali dvorani odvijala otvoritev razstave slik na steklo in ročnih sitotiskov Irene in Ivana Jurjeviča iz Drašče vasi. Poleg njunih del smo občudovali umetniške fotografije Neje Hrovat iz Kleča, nekdanje učenke naše šole.

Zopet smo dokazali, koliko talentov skrivamo in se Prešernu poklonili na kar najlepši možen način.

■ **Nika Vidic**, 9a

Obiskal nas je gozdar

V staro šolo smo starejši otroci iz vrtca ter učenci 1. razreda na obisk povabili gozdarja. G. Rudi Omahen se je našemu povabilu rad odzval ter otrokom na prijeten način predstavil svoj poklic in pripomočke, ki jih pri vsakdanjem delu v gozdu uporablja.

Seveda pa gozdar živi z naravo in v njej ter skrbi za njeno neokrnjenost. Tako je košček narave otrokom prinesel s seboj ter jim preko diapozitivov predstavil različne živali in rastline, ki jih najdemo v naravi, ki nas obdaja. Ker pa je v zimskem času naša skrb namenjena predvsem pticam, ki pri nas preživijo zimo, nam je g. Rudi pokazal, kako se pripravi ptičjo pogačo. Ko se je strdila, smo jo postavili na ustrezna mesta ter poskrbeli, da ptice ne bodo lačne in da nam bodo dobro vračale s petjem.

Dan z g. Rudijem smo zanimivo preživeli, spoznali veliko novega ter se naučili, da brez narave ni življenja.

■ **Minka Fric**, vzgojiteljica, vrtec Žužemberk

Plavalna šola v naravi

Takoj po zimskih počitnicah smo se štirje učitelji spremljevalci in 31 učencev (3.r. PŠ Dvor, 3. in 4. r. PŠ Šmihel in 3. r. Žužemberk) podali na pot proti Ptuju. Tam je namreč potekala petdnevna plavalna šola. Nastanjeni smo bili v mladinskem prenočišču Kurent, ki deluje pod okriljem CŠOD. Plavalne veščine smo pridobivali in izboljševali v Ptujskih termah, svoje gibalne sposobnosti smo razvijali na bližnjem igrišču, z ogledom mesta, gradu, tržnice, avtobusne in železniške postaje pa smo zadovoljili vse, ki jih zanima arhitektura, zgodovina, infrastruktura… Mesto Ptuj nas je navdušilo z urejenostjo, prijaznostjo, mirno in zanimivo naravo.

Dobro izpeljana šola v naravi pomeni velik organizacijski zalogaj in veliko mero odgovornosti odraslih udeležencev. Veseli smo, da so naši otroci pridobili veliko novega znanja, pridobili na samostojnosti in odgovornosti… Naš trud je bil poplačan, ko smo videli njihove vesele in zadovoljne obraze.

Hvala vsem udeležencem ŠVN (spremljevalcem in učencem) za nepozabne skupne trenutke.

■ **Irena A. Horžen**, učiteljica v 3. razredu

Počitniška delavnica izdelovanja ulitkov iz mavca, pustnih mask in mišk

Da v naši šoli otroci radi hodijo v šolo, se je pokazalo tudi med počitnicami. Od ponedeljka, 20. 2. 2012, do četrtka, 23. 2. 2012, so dopoldne v šolskih prostorih potekale delavnice, na katerih je bila udeležba velika (čez 60 učencev je v teh dneh prestopilo vrata šole in aktivno sodelovalo na delavnicah).

V ponedeljek, 20. 2. 2012, so v šolo prišli učenci, ki radi ustvarjajo. Prišli so tako učenci iz centralne šole (od 1. do 4. razreda), kot tudi nekaj učencev iz PŠ Dvor in učenka iz PŠ Ajdovec. Ob devetih smo se zbrali v učilnici 2. razreda, se razdelili v 2 skupini in pričeli z ustvarjanjem. V prvi skupini so učenci pri učiteljici ge. Alenki Pavlin izdelovali ulitke iz mavca, pri učiteljici gdč. Mateji Bukovec pa pustne maske. V drugi skupini so učenci pri učiteljicah gdč. Tanji Šenici in ge. Ireni A. Horžen pekli pustne miške. Po malici sta se skupini zamenjali. Tako je vsak otrok sodeloval na vseh treh delavnicah. Ob dvanajstih so učenci, pripravljeni na pustni torek (z maskami in miškami) ter z novimi okraski za sobe, odkorakali domov.

■ **Mateja Bukovec,** OŠ Žužemberk

Pohod na Slavnik

V soboto, 10. 3. 2012, je bil napovedan lep, sončen dan. Zato naš odhod s planinskim krožkom, ki je letos ponovno zaživel na naši šoli, ni bil pod vprašajem. Tokrat smo se odpravili na Primorsko, na Slavnik (1028m). Sončni žarki so nas toplo greli skozi vetrobranska stekla v avtobusu. Vendar pa smo ob izstopu iz avtobusa občutili moč narave in moč prave burje. Z zapetimi jopicami, kapami in rokavicami smo kljubovali neugodnemu vetru. V dobri uri smo dosegli naš vrh in toplo zavetje smo poiskali v koči in zunaj nje. Ob našem spustu v dolino se je burja nekoliko umirila in dan je postajal vse lepši. Pot nas je naprej vodila z avtobusom vse do slovenskega morja. Sprehodili smo se ob portoroški marini in se poigrali na bližnjih igralih. Dan je minil v prečudovitem druženju staršev, otrok, učiteljev, znancev, prijateljev, sošolcev…Tokrat nas je bilo 100 in še dva udeleženca, kar je zelo veliko število. Hvala vsem, ki se pridružite našim pohodom in nas podpirate v skupnih interesih.

■ **Irena A. Horžen**, somentorica planinskega krožka

Pohod na Sveto Ano

V četrtek, 21.1.2012, smo se mladi, starejši, učitelji in učenci odpravili na pohod na Sv. Ano. Ob 7:30 zjutraj smo se zbrali na avtobusni postaji v Žužemberku. Bilo nas je okoli 50. Pot je bila dolga, saj je trajala približno 4 ure. Na vrhu smo imeli malico in 30min prostega časa. Nato smo se zbrali in se skupaj odpravili proti Ribnici, kjer nas je čakal avtobus. Pot je bila težka, saj smo se utrujeni vrnili ob 14:30. Imeli smo idealno priložnost, da si ogledamo prelepo naravo in nadihamo svežega zraka. Želimo si še veliko takih pohodov.

■ **Larisa Simonovič**, 8.a in **Maša Resnik**, 9.b

Pohod do Naralovega križa

Dne 13.3.2012 smo imeli zaključek gibalnih uric. Organizirali smo ga skupaj z vrtcem Žužemberk. Zbrali smo se v Sadinji vasi na križišču za Trebčo vas ob 16.15. Otroci so imeli s seboj malico. Z gospo Anito Primc sva otrokom ob poti pripravili tri delovne postaje. Otroci so imeli nalogo, da med hojo dobro opazujejo okolico in najdejo označeno postajo. Na vsaki postaji so morali rešiti zadolžitev, in sicer:

na 1. postaji so otroci zapeli pesmico Lisička,

na 2. postaji so poiskali en kamenček, eno vejico in eno travico,

na 3. postaji so tekli do oznak.

Med potjo smo se nepričakovano ustavili pri Novakovih v Trebči vasi, ker nas je ga. Mateja Novak, mamica Luke in Lare, postregla s piškoti in sokom. Dobro smo se okrepčali, se mamici lepo zahvalili in odkorakali naprej do Naralovega križa. Iz druge strani so peš prišli otroci iz vrtca Žužemberk. Pri spomeniku smo se zbrali, se okrepčali z malico in se malo pogovorili. Za otroke smo vzgojiteljice pripravile majhno presenečenje. Škratek je v gozdu pustil dve označeni škatlici, za vsak vrtec eno. Otroci so škatlice poiskali in prinesli vzgojiteljicam. Skupaj smo jih odprli, v njih je bila za vsakega otroka čokoladna lizika in balonček. Otroci so bili zelo presenečeni in veseli darila.

Za zaključek smo vsi skupaj zapeli pesmico Naša četica koraka, se poslovili in odkorakali vsak v svojo smer.

Bilo je zelo lepo, nepozabno popoldansko druženje. Z gospo Anito upava, da se bo druženje vrtcev ponovilo v naslednjem šolskem letu.

■ **Petra Fink**, pom. vzgojiteljice

Za deklico Anjo smo zbirali zamaške

Osnovna šola Žužemberk že dolga leta sestavlja melodijo, katere note so zapisane predanosti do pomoči sočloveku, do solidarnosti. Vrsto projektov smo že izpeljali in dolga pot nas čaka, a naša volja in omogočanje boljšega jutri prikrajšanim sta neustrašna.

Nedolgo nazaj smo izvedeli, da se odvija akcija zbiranja zamaškov za 6-letno deklico Anjo iz Bereče vasi pri Suhorju, ki je zbolela za cerebralno paralizo. Z družino živi v stanovanju, do katerega vodi ogromno stopnic, deklico pa je potrebno nositi, zato se zbirajo sredstva za gradnjo dvigala. Učenci naše šole zamaške za pomoč invalidom zbiramo že vrsto let, letos pa smo se odločili te pisane pokrovčke podariti Anjini družini. Od septembra smo skupaj z učenci podružničnih šol in vrtca nabrali 31 velikih črnih vreč zamaškov, ki smo jih v sredo, 18.1.2011, štirje učenci naše šole z mentorico Šolske skupnosti gdč. Tanja Šenica odpeljali na Podružnično šolo Suhor, ki sodeluje z Anjino družino. Pot je bila dolga, a pogled na nasmejane obraze učencev, ki so nam pomagali znositi vreče zamaškov v njihovo šolo, nam je dolil optimizma. Po opravljenem delu smo pokramljali z vodjo podružnice, nato pa smo se skupaj z Anjinim bratcem Matejem, ki obiskuje tamkajšnji 3. razred, odpravili k Anji, v njihovo prijetno stanovanje. Sprejela sta nas njena stara starša, kmalu pa nas je objel nasmeh Anjine mame. Ženska, polna optimizma, nam je polepšala dan. Kljub Anjini bolezni je hvaležna za vse, kar jo obdaja. Pripovedovala nam je, kako so sprejeli težke posledice bolezni, tudi zbadanja ljudi, v isti sapi pa je dokazovala, kako srečna je, da ima vse to, da ima Anjo. V očeh ji je lesketalo upanje, volja do življenja. Pokazala nam je vse pripomočke, ki usmerjajo deklico v najboljši telesni razvoj. Povedala nam je, da situacija ni lahka in da so stroški ogromni, a tega ni povedala s povešenimi konci ustnic. Ves čas je umazan svet zakrivala s svojim upanjem in ljubeznijo. Kar nismo se mogli ločiti od ljubkega stanovanja in tako energične in predane Mame, ki jo res upravičeno lahko zapišemo z veliko začetnico. Zopet smo napravili dobro delo in obogatili ne samo Anjino družino, pač pa tudi sebe. Naše misli so bile tisti dan jasne in prejele so modro sporočilo: Ni vredno gledati tega sveta tako črno, nataknimo si rožnata očala in bodimo hvaležni za to malo, kar je potrebno, da smo srečni!

■ **Nika Vidic**, 9.a OŠ Žužemberk

Jubilanti – 90 let

Marija Turk

V torek, 27. decembra, je častitljivih 90 let v krogu svojih domačih in njenih najbližjih praznovala Marija Turk iz ulice Trških njiv 34 v Žužemberku.

Ob tem visokem jubileju so jo obiskali njeni otroci in ji v domači hiši pripravili lepo slavje. Številnim čestitkam se je pridružil tudi župan občine Žužemberk Franc Škufca s sodelavci, delegaciji Krajevnega odbora RK Žužemberk in društva upokojencev Žužemberk.

Njena življenjska pot je bila posuta s trnjem kot toliko drugim v rodnih Prevolah v Suhi krajini. Celo življenje, ki ga je delila z možem, jima je bilo usojenih več senčnih kot sončnih dni, še posebej ob iskanju lastnega doma, ki sta ga po številnih selitvah našla v Žužemberku. Pa vendar je kljub pomanjkanju materialnih dobrin s skromnostjo bogato živela. Vzgojila je devet poštenih otrok, kar potrjuje bogata duhovna dediščina, ki jo je vsa leta skromno podajala Hubertu, Dani, Mileni, Veri, Cveti, Olgi, Ivanu, Borisu in Sonji. Na njen osebni praznik je bila domača hiša polna smeha, otroškega joka in veselja, ko je njen rod s štirinajstimi vnuki, dvaidvajsetimi pravnuki in eno prapravnukinjo razmišljal o njenem mozaiku doseženega. Pisan je mozaik doseženega, ki ga je ob delu na majhni kmetiji razdajala otrokom, za kar so ji zelo hvaležni. 90 let je častitljiva doba, življenjsko potovanje skozi čas, ki je usojen le redkim. Življenjsko moč je Marija črpala v Bogu in domači cerkvi sv. Roka, kjer je njen drugi dom. Vera, upanje in ljubezen do njenih otrok je tisto, kar ji na stara leta otroci vračajo. Z veliko hvaležnostjo.

Urednik

Foto: S.Mirtič

Štefka Kavčič

Štefka Kavčič z Jame nad Dvorom je čila in zdrava praznovala častitljivih devetdeset let.

Člani društva upokojencev, člani KO Rdečega križa Dvor in delegacija občine Žužemberk na čelu z županom Francom Škufca smo gospo Štefko obiskali ravno na njen rojstni dan v Domu starejših v Novem mestu, 21. decembra 2011.

Oče Anton se je v Suho krajino preselil na Jamo s Črnega vrha nad Idrijo, poznan je bil daleč na okoli, saj je bil odličen sedlar. V družini se je rodilo pet otrok, vendar je med živimi samo še Štefka. Kljub težavam z zdravjem v mladosti je danes vesela, da je tako, kot je in je zadovoljna, da v domu za njo lepo skrbijo.

Vodstvo ustanove je pripravilo presenečenje, saj nas je direktorica Milena Dular s sodelavkama lepo sprejela in pripravila program in prostor, kjer smo Štefki čestitali, ji poklonili šopke in praktična darila. Tu smo celo nazdravili in poklepetali. Slavljenka je bila obiska zelo vesela, saj čestitk in takšne pozornosti do sedaj še ni bila deležna. Skupno smo ji zapeli tudi zdravico in ji nazdravili.

Z željo, da se srečamo še ob prihodnjih obletnicah, smo se poslovili in se zahvalili vodstvu doma, ker je slovesnost pripravilo v lepem ambientu.

Foto: Dušan Mikec

Naši znani Suhokranjci NADALJEVANJE

Mag. Ernest Pehani

(Žužemberk, 1900 – Ljubljana, 1971), univerzitetni profesor elektrotehnike

Rojen je bil v trgovski družini Pehani. Šolal se je v Žužemberku, na gimnaziji v Novem mestu in študiral tehniko na Univerzi v Ljubljani.

Delal je kot projektant v hidroelektrarni v Kranju, vodil Mestno elektrarno v Ljubljani ter bil obratovodja v Majdičevi hidroelektrarni. Vodil je odsek za proizvodnjo in prenos električne energije pri Ministrstvu za proizvodnjo in prenos električne energije pri Ministrstvu za industrijo in rudarstvo LR Slovenije v Ljubljani. Od l. 1962 je bil redni profesor na Fakulteti za elektrotehniko.

Med odgovornimi nalogami velja omeniti, da je bil predsednik komisije za strokovno šolstvo, strokovni inšpektor, sodni izvedenec. Pri njem je diplomiralo 160 elektroinženirjev. Njegove osebne vrline so bile poštenost, odkritost in dobronamernost.

Pokopan je na Žalah v Ljubljani. Za znanega Suhokranjca je bil razglašen l. 2006. Pehanijeva rojstna hiša na trgu v Žužemberku je primer dragocene trške arhitekture.

Prof. dr. Jože Jakša

(Žužemberk, 1895 – Ljubljana, 1954), zdravnik, specialist dermatovenerolog in izredni profesor na Medicinski visoki šoli

Rojen je bil v Žužemberku kot sin sodnega sluge. Maturiral je na novomeški gimnaziji, v Gradcu je študiral medicino, nadaljeval v Zagrebu in l. 1924 promoviral na Dunaju.

Posvetil se je dermatovenerološki stroki in postal vodilni specialist na tem področju. Pod njegovim vodstvom je bila zgrajena moderna klinika. Strokovno se je izpopolnjeval tudi v tujini in posredoval svoje znanje na mednarodnih kongresih. Napisal je številne članke, referate, izdal več publikacij in učbenikov za študente. Kožna tuberkuloza (1947), Kožne plesni (1947) in Lokalizacija kožnih in spolnih bolezni (1952).

Izvoljen je bil za izrednega profesorja Medicinske visoke šole. Od l. 1943 – 1952 je vodil Slovensko zdravniško društvo in bil podpredsednik Zveze jugoslovanskih zdravniških društev. Bil je pošten in odkrit, nikomur ni odrekel pomoči.

Umrl je l. 1954. Pokopan je na Žalah v Ljubljani.

Za znanega Suhokranjca je bil razglašen l. 2006 z raziskovalno nalogo.

Jože Kastelic

(Klečet, 1898 – Aconcague, 1940), izseljenski duhovnik, kulturnik in gornik

Rodil se je v Klečetu v kmečki družini, po domače pri Liščevih. Šolal se je v zavodu sv. Stanislava v Šentvidu, nadaljeval bogoslovni študij in l. 1922 postal duhovnik. L. 1928 je odšel med slovenske rudarje v Franciji, skrbel pa je tudi za hrvaške katoliške izseljence. Širil je slovenske knjige in časopise, spodbujal kulturne dejavnosti, organiziral šolo za slovenske otroke, ustanovil knjižnico in vsestransko pomagal izseljencem pri urejanju odnosa s francoskimi oblastmi.

L. 1933 je nadaljeval svoje poslanstvo med izseljenci v Buones Airesu. Vrh kulturnega poslanstva je dosegel z ustanovitvijo glasila Duhovno življenje; družinska revija je povezovala zdomce z domovino.

Bil je ljubitelj narave in planin. Osvojil je najvišje alpske vrhove. L. 1940 se je pridružil skupini planincev, ki je hotela osvojiti najvišji vrh v Andih – Aconcaguo. Poslabšanje vremena je bilo usodno.

Pokopan je na majhnem pokopališču Puente del Inca, v argentinskih gorah. Ohranjena je njegova pesnitev »Na Dolenjskem je moje srce«. Za znanega Suhokranjca je bil razglašen l. 2006. V Klečetu še živi rod Kastelčevih.

Dr. Irma Marinčič Ožbalt

(Žužemberk, 1926), doktorica slovanskih jezikov in primerjalne književnosti, pisateljica

Rojena je bila v Žužemberku, v Marinčičevi družini očetu Jožetu in materi Štefaniji. Dveletna se je s starši preselila v Šempeter v Savinjski dolini, kjer je oče delal na žagi bogatega trgovca. V osnovno šolo je hodila v Šempetru, na gimnazijo v Celju in Ljubljani. Po maturi se je vpisala na slavistiko ter l. 1952 diplomirala iz slovenskega in angleškega jezika s književnostjo. Pot jo je vodila v Avstralijo, nato nazaj v Slovenijo; l. 1966 se je z družino preselila v Montreal, v Kanado. Tu je 23 let predavala angleščino kot tuji jezik.

Magistrirala je z nalogo o rabi sklonov v knjižni slovenščini, doktorirala pa z disertacijo Izobčeni v delih Ivana Cankarja in Morleya Callaghana.

Napisala je številne črtice, objavljene v revijah, ter dela: Mrzle peči (1994), Dež gre (1998), Anka (2008). Pomembno je tudi njeno prevajalsko delo iz slovenščine v angleščino (Voranc, Cankar) in obratno.

Njeno delo iz dveh domovin nima le literarne vrednosti, ampak tudi kulturno poslanstvo v kanadsko-slovenski zvezi.

Njena rojstna hiša še stoji in ima druge lastnike.

Živi v Montrealu, skupaj z družino. Za znano Suhokranjko je bila razglašena l. 2005.

Janez Kmet

(Gornji Podšumberk, 1917 – Sela pri Ajdovcu, 1965), pisatelj in župnik

Rodil se je l. 1917 v vasi Gornji Podšumberk. V družini so bili štirje otroci. Oče je bil Anton, materi pa je bilo ime Marija. Oče je bil mizar. Po dvorazredni osnovni šoli ga je oče poslal v klasično gimnazijo v Šentvid nad Ljubljano, kjer je maturiral leta 1937, šel istega leta v bogoslovje in v svojem rojstnem kraju v župni cerkvi sv. Janeza Krstnika na Selih pri Šumberku pel novo mašo 11. julija 1943. Do konca vojne je ostal na svojem domu, od leta 1945 dalje je bil dobro leto kaplan v Mirni Peči. Od leta 1947 pa do svoje smrti je opravljal dušnopastirsko delo v župniji Ajdovec. Umrl je l. 1965. Pokopan je na Selih pri Ajdovcu.

Že kot višješolec je sodeloval pri zavodskem listu Vaje, pozneje pa v semeniškem listu Domače vaje. Njegove črtice zasledimo v listih Bogoljubu, Domoljubu, Slovencu, Kresu,

Vrtcu, Vigredi, Izseljeniškem vestniku. Leta 1945 srečamo Kmetovo ime prvič v mohorskem Koledarju – črtica Očetove oči. Njegove črtice so bile naslednja leta med rednimi leposlovnimi prispevki v Koledarju: List iz kronike (1955), Peklenek (1956), Vino mu je umrlo (1959), Ljubezen na gomili (1960), Zapoznela ljubezen (1961), Jesenske sape (1962), Nemirna kri (1963). Tri svoje zgodbe je objavil v Tedenski tribuni: Bobnarjev škrat (1953), Zgodba o ciganski ljubezni (1955) in Drnulčkova palica (1956). Objavljene črtice v Novi poti: Gloriola (1955), Utrinki (1956), Težka zgodba, Grenak spomin, Pod slapovi Niagare, Martinovanje v Borštu (1962). Za mohorske večernice je napisal večji povesti Dom pod Borštom in Nove brazde.

V letu 2002 je mladinska gledališka skupina iz ajdovške fare na odru uprizorila zgodbo Jesenske sape. Kulturno društvo Dvor je 25. 3. 2007 prvič pripravilo spominski pohod po poti Janeza Kmeta, v sodelovanju s planinsko sekcijo Dvor, s članicami Društva kmečkih žena, z vinogradniki in s Konjeniškim društvom. Na pobudo g. župnika Janeza Zaletelja pa so farani leta 2010 popolnoma obnovili nekdanje župnišče na Selih pri Ajdovcu, ki ga je zgradil in v njem bival Janez Kmet.

V rojstni vasi Gornji Podšumberk je urejena spominska soba, za katero skrbi sorodnica ga. Olga Fortuna.

Za znanega Suhokranjca je bil razglašen v letu 2011.

mag. Jelka Mrvar

Na dunajski univerzi tudi študentje iz Žužemberka

V Žužemberku je v petek, 20. januarja, dr. Alojz Cindrič predstavil zanimivi monografiji o oblikovanju in rasti slovenskega izobraženstva pred ustanovitvijo Univerze v Ljubljani.

dr. Alojz Cindrič

Monografiji z naslovom »**Študenti s Kranjske na dunajski univerzi 1848–1918**« in »**Študenti s Kranjske v prvi polovici devetnajstega stoletja 1804-1848**« sta rezultat avtorjevega dolgoletnega raziskovanja, v njej pa je avtor podrobno analiziral socialno, geografsko in jezikovno-narodnostno strukturo kranjskih študentov, ki so se izobraževali na Dunaju. Med njimi je bilo od 15. do 20. stoletja več kot petdeset študentov iz Žužemberka in okolice, ki so v poznejših letih pomembno krojili slovenski narodni, znanstveni in kulturni razvoj.

Podeželski suhokranjski študentje Dereani, Bradač, Žužek, Perko, Jerše, Plot, Borštnik in mnogi drugi so pomembno prispevali k oblikovanju slovenskega meščanskega izobraženstva. Po besedah dr. Cindriča je kar 47,5 odstotka študentov in študentk s Kranjske prihajalo iz urbanih naselij, 30 odstotkov pa iz Ljubljane in okolice. Glede na socialno poreklo pa jih je 40 odstotkov študiralo iz uradniških družin, več kot četrtina iz kmečkih, manj pa iz obrtniških družin. Predavanje je na zanimiv in slikovit način popestril s številnimi fotografijami, grafikoni in podatki, ki so navdušili prisotne.

Foto: Slavko Mirtič

Krivčev Frence

Irma M. Ožbalt

Rjav rekelc. Sivorjava kapa na sivo rjavih laseh, pomaknjena na sivorjave oči. Na sivorjava lica. Cesta proti Beču je strma in rjavolisasti voli spodrsavajo po ostrem kamenju, ki se je že kdove kdaj odkrušnilo od sivih skal, zagozdenih med rjastorjavo ilovico.

Rrrsk, rssk, rssk, grebejo Francetovi čižmi. Z bičem včasih dregne vola ali kravo in včasih telička, ki se zapleta med grmovje ob stari, iznozgani cesti. Na vodo žene. Na Beč. Za Plešivico tu in tam kak preblisk prereže zelenkasto nebo, na katerem je že ugasnil odsvit zahajajočega sonca.

»Pejd no, švedra,« zamomlja Frence in z bičem podreza staro kravo. Kaj bi jo silili, da le gre.

Beč.

Čisto doli, na dnu zadnjega žleba pod Zafaro. Ves je že v mraku. Studenčnica se naliva v kotanjo, nad katero je poveznenja kamnita kapa, poraščena z mahom. Čisto črna voda, le kje je dno? Zdaj ni pri studencu nikogar, še pred dobro uro pa sta tam regljali Šepčkova Malka in Puklarjeva Ana, ki sta prišli s škafi po vodo. A sta jo že odnesli po strmi peščeni potki v hrib. Voda. Studenčnica. Doma imajo Šepčkovi le kapnico, Ana pa še te ne. Včasih škafe kje prevrneta, če se kaj preveč smejeta in premalo pazita na kamnite prage na potki. Ali pa, če se izza grmovja pridrvi Šepčkov Jelo in katero požgečka. Potem se reži s tistimi belimi zobmi.

Zdaj pa je na Beču mir, tak mir, kot da se je življenje ustavilo. Včasih skoči v vodnjak žaba in potem njen štrbunk odmeva še dolgo.

A Frence ne posluša in ne ogleduje ničesar. V dolgo, že napol trhlo korito z oškrbljenim vedrom, ki zmeraj stoji ob tistem izdolbenem hlodu, naliva vodo, vedro za vedrom. Živina jo kar sproti popije. Vedro za vedrom. Od črnosivih gobcev padajo vodeni cukri v razmočeno ilovico okoli korita. Voli so trudni, vse popoldne so orali. Ena od krav s težavo premika svoj nabrekli trebuh. Breja je. Telički pijejo, nikomur ne odskakujejo. Večeri se, hlad prija živini in Francetu.

Nazadnje se čredica in pastir obrnejo nazaj na hrib, proti Zafari. Pa sej Frence ni pastir, bolj hlapec, Krivčev Frence, neplačan, del družine. Ves dan se ukvarja z živino, podnevi z voli dela po njivah, pod večer pa živino napase. Poleti, seveda. Ko je zunaj mraz in sneg, ji prinaša sena in narezane repe in pese v hlev. Tudi ponoči ostaja pri živini. V hlevu ima v kotu podgrad, pokrit s starimi odejami in rekelci. Čigavi so bili nekoč, ne ve. Zdaj so njegovi. Svojega rjavega s kapo vred zvečer obesi na žeblje nad pogradom.

Rrrsk, rrrsk, rrrsk.

Tudi cesta, ki pelje skozi vas, je pokrita s kamenjem in peskom. Krivčevo dvorišče pa je zglajena, zbita ilovica.

»Si napojil, Frence?« vpraša Štefa, domača hči, postavna, Krivčeva.

»Ja, sem.«

»No, pa pridi, boš jedel.«

Zdaj so večeri topli, sredi poletja. Pred Krivčevo hišo je kamnita miza, na kateri vsi skupaj večerjajo. Zabeljeni žganci pa zelje. Na koncu še vroče mleko. Po njem se obešajo mastne lučke, ki so ostale od ocvirkov. Ne govorijo kaj dosti, vsi so utrujeni od vročega dne in dela. Od Krke globoko doli na koncu doline pod Zafaro se dviga komaj opazna meglica. Hlad večera, hvala Bogu. Od Fare zazvoni Avemarijo. Krivec sname svoj sivi klobuk, Frence pa svojo rjavo, zguznjeno kapo. Vsi pri mizi v zboru odmolijo Angelsko češčenje. Nad Plešivico pa čedaljebolj oranžne bliskavice.

»Ja, grem spat,« pravi Frence.

»Si se najedel?«

»Sem.«

»No, pa le pojdi, jutri bomo šli že zgodaj v hosto, gabre sekat, za drva. Zdaj je vreme, da se bo les do zime presušil.«

»Ja.«

Počasi odštorklja proti štali. Vrata za seboj le pripre. Je zadušno po soparnem dnevu.

Rekelc na žebelj. Pa še kapo.

»Sveti križ božji…« še zamrmra, kot vsak večer. Potem se stegne na pograd in zamiži.

Od zunaj prihaja duh po senu. Danes so povsod spravljali mrvo. »Ja, mrvo.« Potem zaspi. Kot otrok. Brez skrbi. Brez načrtov za jutri. Brez pričakovanj. Krivčev Frence.

Pustno rajanje za otroke na Dvoru

Po petih uspelih prireditvah smo v Kulturnem društvu Dvor tudi letos, na pustno nedeljo, 19. februarja 2012, že šestič pripravili pustno zabavo za male maškare, njihove starše in druge spremljevalce.

V kulturnem domu se je tudi tokrat zbralo veliko število mask vseh starosti, ki so bile željne zabave in druženja. Pod taktirko prikupne in zabavne Rdeče kapice so pele in plesale miške, pikapolonice, želve, princeske, vile, čarovnice, kraljične, ciganke, Nodiji, risi, klovni, škrati, hudički, metuljčki, kralji in kraljice, vinxice, Spidermani, smrkci, gusarji … Pogumna kavboja sta zaigrala na harmoniko, še bolj pogumni pa so zapeli in bili nagrajeni. Vse pestro dogajanje smo začinili še z bonbončki, flancati, pustnimi krofi in sokom, ki so jih prejeli prav vsi udeleženci pustnega rajanja. Na koncu je maškare čakalo še posebno presenečenje, saj je vsaka dobila tudi čokoladico.

Da smo zagnane organizatorice Jadranka, Vesna in Valerija prireditev uspele izpeljati, gre posebna zahvala donatorjem, ki so kljub kriznim razmeram prisluhnili prošnji in s finančnimi sredstvi omogočili zabavno popoldne dvorski mladini. Hvala vam. Brez vas nam ne bi uspelo!

Otroci so naše največje bogastvo. Če jim pričaramo veselje in smeh na obraz - je poplačan ves naš trud. Zabava v domačem kraju med znanci in prijatelji ima poseben pridih. Ima dušo in srce. Zatorej – nasvidenje prihodnje leto!

Jadranka Meglen

Foto: Jadranka Meglen, Petra Meglen

Razpored obveznega letnega cepljenja psov proti steklini po naseljih za leto 2012 v Občini Žužemberk

	TOREK-17.04.2012		SREDA- 18.04.2012		ČETRTEK- 19.04.2012		PETEK-20.04.2012
7.30	Brezova Reber	7.30	Stavča vas	7.30	Podgozd	7.30	Prapreče
8.00	Veliki Lipovec	8.00	Lašče	8.00	Jama	8.00	Vrhovo
8.30	Ajdovec	8.30	Lopata	8.30	Veliko Lipje	8.30	Gor. Križ
9.00	Podlipa	9.15	Sela (Hinje)	8.45	Malo Lipje	9.15	Šmihel
9.45	Srednji Lipovec	9.30	Vrh (Hinje)	9.15	Gradenc	9.45	Klečet
10.15	Trebča vas	10.00	Visejec	10.00	Plešivica	10.30	Drašča vas
10.45	Sadinja vas	10.30	Ratje	10.30	Budganja vas	11.00	Dešeča vas
11.15	Vinkov Vrh	11.00	Prevole	11.00	Žužemberk-D. breg	11.45	Cvibelj
11.45	Dvor	11.30	Žvirče	12.00	Zafara	12.15	Reber
12.30	Gornji Kot	12.30	Pleš	12.30	Žužemberk-L. breg	12.45	Zalisec
13.00	Dolnji Kot	12.45	Hinje				

Cepljenje proti steklini lahko opravite tudi na sedežu Veterine Novo mesto d.o.o., Šmarješka cesta 2, 8000 Novo mesto (ob Krki).

Spoštovani lastniki psov!

Cena letnega cepljenja proti steklini za leto 2012 znaša 31.42€.

Pri cepljenju imejte s seboj EMŠO lastnika psa, ker je obvezen podatek v centralnem registru psov.

V skladu z obveznim navodilom VURS-a se v letu 2012 ločeno zaračuna označevanje in registracijo psa (čipiranje, izdaja potnega lista, vnos v register), kar znaša 29.90€. Pomeni, da je cena neregistriranega in nečipiranega psa, ki bo prvič cepljen proti steklini, 61,32€.

Izvajanje programa Svit v zdravstveni regiji Novo mesto v obdobju od 1.1.2011 do 31.12.2012

Program Svit je državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb ter raka na debelem črevesu in danki. Koordinira in izvaja ga v sodelovanju s partnerji Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije. Program je zastavljen kot učinkovito sredstvo za zmanjševanje raka na debelem črevesu in danki. Odzivnost na vabilo v program v Sloveniji se počasi izboljšuje, opažamo pa, da je slabša odzivnost pri populaciji, ki je že sodelovala v programu SVIT. Naj poudarimo, da v kolikor je test blata pri posamezniku, ki sodeluje v programu Svit negativen, bo ta oseba ponovno povabljena v program Svit čez dve leti. Zelo pomembno je redno spremljanje ciljne populacije, kajti rak debelega črevesa in danke se najpogosteje pojavi ravno po 50. letu starosti.

V Sloveniji je rak debelega črevesa in danke še vedno eden najpogostejših rakov pri obeh spolih, pri moških je po pogostosti na četrtem mestu, pri ženskah pa na tretjem, tudi v zdravstveni regiji Novo mesto. Zgodaj odkriti rak, kar omogoča program Svit, pomeni veliko boljšo kvaliteto življenja posameznika, zato spodbujamo vse, sodelujte v programu Svit, program, ki rešuje življenja.

Izvajanje Programa Svit V SLOVENIJI

Od 1.1. 2011 do 31.12. 2011 je bilo v program povabljenih 275.211 oseb in 273.831 osebam je bilo vabilo tudi vročeno. Izjavo o sodelovanju je vrnilo 159.654 oseb (58,30 %). Zaradi začasnih ali trajnih izključitvenih kriterijev (kolonoskopija v zadnjih treh letih z ali brez odstranjenimi polipi, rak debelega črevesa ali danke in kronična vnetna črevesna bolezen) je bilo izključenih 15.342 (9,61 %) oseb. Osebe, rojene leta 1958 in 1960, so bile v program povabljene do konca marca 2011, ko se je zaključilo vabljenje ciljne populacije v prvi ciklus programa Svit. Z aprilom 2011 se je začel drugi ciklus Programa Svit.

Tabela 2. Odzivnost vabljenih v zdravstveni regiji Novo mesto po občinah po posameznih obdobjih

SKUPAJ	Odzivnost				
	1.1.–30.6.2010	1.7.–31.12.2010	1.1.–30.6.2011	1.7.–31.12.2011	2011
Črnomelj	63,21 %	66,44 %	67,87 %	58,26 %	62,66 %
Dolenjske Toplice	66,67 %	80,25 %	62,87 %	67,66 %	66,13 %
Kostanjevica na Krki	55,94 %	56,63 %	63,38 %	54,91 %	58,92 %
Krško	51,33 %	57,80 %	59,08 %	50,61 %	54,77 %
Metlika	58,64 %	71,14 %	64,36 %	55,12 %	59,00 %
Mirna	/	/	82,80 %	63,50 %	72,16 %
Mirna Peč	54,41 %	69,57 %	83,77 %	54,31 %	66,38 %
Mokronog-Trebelno	57,38 %	64,95 %	61,01 %	58,73 %	60,00 %
Novo mesto	59,80 %	73,46 %	66,92 %	55,78 %	60,93 %
Semič	69,46 %	80,60 %	72,31 %	60,66 %	66,19 %
Straža	56,57 %	79,20 %	71,38 %	62,11 %	66,30 %
Šentjernej	52,34 %	71,36 %	68,25 %	47,47 %	56,72 %
Šentrupert	59,80 %	69,01 %	69,57 %	53,29 %	61,20 %
Škocjan	49,33 %	58,20 %	57,58 %	48,51 %	53,01 %
Šmarješke Toplice	64,66 %	58,03 %	65,69 %	53,73 %	59,60 %
Trebnje	53,96 %	70,92 %	61,22 %	60,38 %	60,33 %
Žužemberk	**50,63 %**	**63,08 %**	**64,09 %**	**54,93 %**	**58,51 %**
NOVO MESTO	57,26 %	68,05 %	65,33 %	55,49 %	60,02 %

IZVAJANJE PROGRAMA SVIT V Zdravstveni regiji Novo mesto

Od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011 je bilo v program povabljenih 18.155 oseb in 18.105 osebam je bilo vabilo tudi vročeno. Izjavo o sodelovanju je vrnilo 10.867 (60,02 %) oseb. Zaradi začasnih ali trajnih izključitvenih kriterijev (kolonoskopija v zadnjih treh letih z ali brez odstranjenimi polipi, rak debelega črevesa ali danke in kronična vnetna črevesna bolezen) je bilo izključenih 1102 (10,14 %) oseb. Odzivnost vabljenih po občinah prikazuje tabela 2.

Doroteja Kuhar, dr.med., specializant javnega zdravja

Referenčne ambulante

KAJ JE REFERENČNA MBULANTA?

Referenčna ambulanta je ambulanta splošne ali družinske medicine z razširjenim timom zdravstvenega osebja, saj bo v referenčni ambulanti poleg zdravnika in medicinske sestre spremljala paciente tudi diplomirana medicinska sestra. Referenčne ambulante so kadrovsko okrepljene z delovanjem diplomirane medicinske sestre, ki pomaga pri strokovnem delu v ambulanti, pokriva preventivni program, vodi določene registre in paciente z nekaterimi kroničnimi nenalezljivimi boleznimi.

Delo diplomiranih medicinskih sester v referenčnih ambulantah je usmerjeno predvsem na:

- preventivni program srčno žilnih obolenj
- vodenje registrov kroničnih nenalezljivih bolezni

- vodenje in spremljanje pacientov, ki imajo astmo, kopb (kronična obstruktivna pljučna bolezen), sladkorno bolezen tipa 2, pacientov z visokim krvnim pritiskom, kot tudi odkrivanje ogroženosti pacientov za našteta obolenja

KAJ POMENI REFERENČNA AMBULANTA ZAME, PACIENTA?

- S pomočjo vprašalnikov vam bo svetovala glede dejavnikov tveganja, kot so alkohol, kajenje, visok pritisk, holesterol, depresija.
- To pomeni, da boste deležni aktivnega presejanja za posamezne vrste kroničnih obolenj in tudi okrepljene zdravstveno-vzgojne obravnave.
- Če ste kronični bolnik z urejeno boleznijo, kot so astma, kronična obstruktivna bolezen in diabetes, bo od sedaj naprej vaše stanje spremljala diplomirana medicinska sestra.

Pacienti s kroničnimi obolenji obiščejo »referenčno sestro« enkrat do dvakrat letno, kolikor je potreba večja, pa tudi večkrat.

Ker bodo torej za lažje primere pacientov poskrbeli usposobljeni člani tima posamezne referenčne ambulante, bo zdravniku ostalo več časa za pregled in pogovor z vami takrat, ko boste bolni, imeli težave.

ALI SE LAHKO PRIJAVIM V REFERENČNO AMBULANTO?

Zdravniki, ki so se odločili za referenčno ambulanto in so bili zanjo po kriterijih izbrani, že imajo svoje paciente in ti so avtomatično vključeni v novo obravnavo. Prav zato pa se drugi pacienti ne morejo prijavljati v referenčno ambulanto. V Zdravstvenem domu Novo mesto imamo 4 referenčnne ambulante, in sicer: dr. Mijoč, dr. Kranjc, dr.Krese, dr. Car. Želja Ministrstva za zdravje je, da bi v obdobju naslednjih 5 do 7 let vse ambulante družinske medicine postale referenčne ambulante.

KAJ JE NAMEN REFERENČNIH AMBULANT?

- dobro nadzorovana in vodena kronična bolezen,
- čim manj komplikacij bolezni in zadovoljen pacient,
- zagotoviti pacientom večkratno kontroliranje njihove kronične bolezni,
- nuditi več zdravstvene vzgoje in opozoriti na morebitna poslabšanja bolezni,
- opomniti paciente, katera zdravila so za redno uporabo in katera le za občasno, pokazati uporabo zdravil,…

Referenčne ambulante pomenijo pomemben napredek v timski obravnavi pacientov v ambulanti družinske medicine, pomenijo pa tudi povečano dostopnost prebivalcev do kakovostne in varne zdravstvene oskrbe.

Spoštovani občani! Marsikdo se počuti popolnoma zdravega in ne čuti potrebe po obisku zdravnika, vendar bi se vsi skupaj morali zavedati, da kronične bolezni, ki pridejo nad nas v starejših letih, tlijo v nas že vsaj desetletje prej.

Pravilo, da je bolje preprečevati in se izogniti bolezni, kot pa jih zdraviti, vse bolj in bolj vstopa v veljavo.

Darinka Petrič, dipl.med.sestra
Referenčna ambulanta
Zdravstveni dom Novo mesto

Teden boja proti raku

Prvi teden v marcu je po vsem svetu posvečen boju proti raku. Svetovna zdravstvena organizacija ocenjuje, da je 40 % vseh smrti za rakom mogoče preprečiti. Poleg preprečevanja je pomembno tudi zgodnje odkrivanje in zdravljenje. V Sloveniji sta se že dobro uveljavila preventivna programa ZORA (zgodnje odkrivanje raka materničnega vratu) in DORA (zgodnje odkrivanje raka dojk), od leta 2008 pa poteka tudi SVIT - državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki.

Čeprav vzrok za nastanek bolezni še ni znan, številne študije potrjujejo, da je rak najverjetneje posledica kombinacije medsebojnega delovanja dednih dejavnikov, vplivov okolja in osebnih navad in razvad.

11 ZLATIH PRAVIL EVROPSKEGA KODEKSA PROTI RAKU:

1. NE KADITE! KADILCI, ČIM PREJ OPUSTITE KAJENJE, NE KADITE V NAVZOČNOSTI DRUGIH.

Ne kadite. Kajenje v povprečju skrajša pričakovano življenjsko dobo za 20 do 25 let! Kadilci, čim prej nehajte kaditi.

2. VZDRŽUJTE PRIMERNO TELESNO TEŽO, PAZITE, DA NE BOSTE PRETEŽKI.

Vzdržujte priporočeno normalno telesno težo. Ta cilj boste najlažje dosegli z uravnoteženo prehrano z veliko zelenjave in sadja in s primerno telesno dejavnostjo.

3. POVEČAJTE TELESNO DEJAVNOST

Redna telesna dejavnost je osnovna sestavina zdravega načina življenja. Priporočljivo je udejstvovanje v raznih dejavnostih (hitra hoja, tek, kolesarjenje, plavanje, tek na smučeh) najmanj tri do štirikrat tedensko po pol ure.

4. POVEČAJTE DNEVNO PORABO VSEH VRST ZELENJAVE IN SADJA, OMEJITE KOLIČINO ŽIVIL Z MAŠČOBAMI ŽIVALSKEGA IZVORA.

Držite se uveljavljenega pravila in jejte zelenjavo in sadje petkrat na dan, ob vsakem obroku, skupaj najmanj 400 g. Ne zanašajte se, da z vitaminskimi tabletami lahko popolnoma nadomestite sveže sadje in zelenjavo.

5. OMEJITE PITJE ALKOHOLNIH PIJAČ – VINA, PIVA IN ŽGANIH PIJAČ.

Alkoholne pijače sicer niso prepovedane, vendar zaenkrat še ni znano, kolikšna je tista količina, ki ni nevarna za raka.

Za moške sta primerni največ 2 enoti alkoholnih pijač dnevno, za ženske pa ena. Enota pomeni 8-10 g etanola oz. kozarec vina, piva ali kozarček žganih pijač.

6. IZOGIBAJTE SE ČEZMERNEM SONČENJU IN PAZITE DA VAS, PREDVSEM PA OTROK, NE OPEČE SONCE.

Ne sončite se med enajsto uro dopoldne in tretjo uro popoldne. Pol ure pred sončenjem se zaščitite s kakovostno kremo za sončenje. Na močnem soncu ob morski obali ali v hribih nosite sončna očala.

7. NATANČNO SPOŠTUJTE PREDPISE, KI SO NAMENJENI PREPREČEVANJU ZASVOJENOSTI ZNANIM KARCINOGENOM. UPOŠTEVAJTE VSA ZDRAVSTVENA IN VARNOSTNA NAVODILA PRI SNOVEH, KI BI LAHKO POVZROČILA RAKA.

Pozanimajte se, s kakšnimi snovmi imate opravka na delovnem mestu.

Upoštevajte navodila za varnost pri delu.

8. ŽENSKE PO 25. LETU REDNO HODITE NA ODVZEM BRISA MATERNIČNEGA VRATU. UDELEŽITE SE PRESEJALNEGA PROGRAMA ZA RAKA MATERNIČNEGA VRATU, KI NAJ BO ORGANIZIRAN V SKLADU Z EVROPSKIMI SMERNICAMI ZA ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI.

Redni ginekološki pregledi so sestavni del skrbi za lastno zdravje; pravica in dolžnost vsake ženske je, da izkoristi možnosti preventivnega ginekološkega pregleda.

9. ŽENSKE PO 50. LETU REDNO HODITE NA MAMOGRAFSKI PREGLED. UDELEŽUJTE SE PRESEJALNEGA PROGRAMA, KI NAJ BO ORGANIZIRAN V SKLADU Z EVROPSKIMI SMERNICAMI ZA ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI MAMOGRAFSKEGA PRESEJANJA.

Redno si pregledujte dojki in se o vseh spremembah posvetujte s svojim zdravnikom. Če ste starejši od 50 let, se naročite na preventivni rentgenski pregled, če ste mlajše, pa se o tem pregledu posvetujte s svojim zdravnikom.

10. MOŠKI IN ŽENSKE, PO 50. LETU REDNO HODITE NA PREVENTIVNI PREGLED ZA ODKRIVANJE RAKA DEBELEGA ČREVESA IN DANKE. UDELEŽITE SE PRESEJALNEGA PROGRAMA, KI NAJ BO ORGANIZIRAN TAKO, DA ZAGOTAVLJA KAR NAJVEČJO KAKOVOST.

Bodite pozorni na spremembe prebave ali na krvavitve v blatu, po 50. letu starosti pa se pogovorite s svojim izbranim zdravnikom o preventivnem pregledu debelega črevesa in danke.

11. CEPITE SE PROTI HEPATITISU B.

Cepljenje proti hepatitisu B zmanjšuje tudi ogroženost z jetrnim rakom.

Mojca Šenica, dipl.med.sestra
Koordinator zdravstvene vzgoje
Zdravstveni dom Novo mesto

SPOROČILO O POTEKU VEČJEGA ŠTEVILA OSEBNIH DOKUMENTOV TER PRAVOČASNI PRIDOBITVI NOVIH OSEBNIH DOKUMENTOV

Upravna enota Novo mesto javnost obvešča, da v letu 2012 poteče veljavnost večjega števila osebnih dokumentov. Po podatkih Ministrstva za notranje zadeve bo na območju Upravne enote Novo mesto v letu 2012 potekla veljavnost 11.879 osebnim izkaznicam in 14.022 potnim listinam.

Ker pričakujemo povečano število vlog in s tem podaljšanje roka za izdelavo osebnih dokumentov, vse državljane pozivamo, da preverijo veljavnost svojih osebnih dokumentov ter vlogo za izdajo novih dokumentov vložijo pravočasno.

Osebno izkaznico mora imeti vsak polnoleten državljan s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, če nima druge veljavne javne listine, opremljene s fotografijo, ki jo je izdal državni organ (torej če nima veljavnega potnega lista, vozniškega dovoljenja, obmejne prepustnice, orožnega lista ipd.).

Vloga za izdajo osebne izkaznice in potnega lista se lahko vloži le osebno na katerikoli upravni enoti, ne glede na kraj stalnega prebivališča. Vlogo za izdajo osebnega dokumenta mladoletne osebe vloži zakoniti zastopnik. Otrok po dopolnjenem 8. letu starosti mora biti ob vlogi navzoč. Vlogi je potrebno predložiti fotografijo ali potrdilo z referenčno številko iz sistema E-fotograf (slika v digitalni obliki) ter staro osebno izkaznico, ki jo uradna oseba uniči.

CENA OSEBNE IZKAZNICE

oseba	veljavnost	cena
Polnoletna oseba	10 let	18,77 EUR
Otrok od 3 – 18 let starosti	5 let	14,25 EUR
Otrok, ki še ni dopolnil 3 let starosti	3 leta	12,43 EUR

CENA POTNE LISTINE (Z 32 STRANMI)

oseba	veljavnost	cena
Polnoletna oseba	10 let	41,55 EUR
Otrok od 3 – 18 let starosti	5 let	34,75 EUR
Otrok, ki še ni dopolnil 3 let starosti	3 leta	30,67 EUR

Največ osebnih dokumentov bo poteklo od meseca februarja do meseca avgusta 2012 (skupaj 9.987 osebnih izkaznic in 12.076 potnih listov), zato bo kljub spremenjeni organizaciji dela in izvedenim ukrepom za tekoče izvajanje nalog lahko prihajalo do občasne gneče na okencih in s tem povezanega daljšega čakanja na storitve. Naprošamo vas za razumevanje in vas pozivamo k strpnosti pri urejanju upravnih zadev.

Mateja Sotler Štor
načelnica

Nov poletni delovni čas v krajevni knjižnici Dvor

JULIJ IN AVGUST:

Ponedeljek:	**14.00**	–	**18.00**
Torek:	12.00	–	18.00
Sreda:		ZAPRTO	
Četrtek:	8.00	–	14.00
Petek:		ZAPRTO	

Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto

REPUBLIKA SLOVENIJA
UPRAVNA ENOTA NOVO MESTO
Defranceschijeva ulica 1, 8000 Novo mesto
T: 07 393 91 02
E: ue.novomesto@gov.si

OBVESTILO O SPREMEMBI OBSEGA IN RAZPOREDITVI URADNIH UR KRAJEVNIH URADOV NA OBMOČJU UPRAVNE ENOTE NOVO MESTO

Upravna enota Novo mesto obvešča, da bodo od 1. 4. 2012 do 30. 6. 2012 spremenjene uradne ure krajevnih uradov na območju Upravne enote Nova mesto. Krajevni uradi bodo poslovali pa naslednjem razporedu:

- Krajevni urad Šentjernej:
  ponedeljek od 08.00 do 12.00 ure in od 13.00 do 15.00 ure
  sreda od 08.00 do 12.00 ure in od 13.00 do 18.00 ure
- **Krajevni urad Žužemberk:**
  torek od 08.00 do 12.00 ure in od 13.00 do 15.00 ure
  petek od 08.00 do 13.00 ure
- Krajevni urad Škocjan:
  četrtek od 08.00 ure do 11.00 ure
- Krajevni urad Šmarjeta:
  četrtek od 12.00 ure do 15.00 ure .
- Krajevni urad Straža:
  drugi in četrti torek v mesecu od 11.00 do 15.00 ure
- Krajevni urad Dolenjske Toplice:
  drugi in četrti četrtek v mesecu od 11.00 do 15.00 ure.

Krajevni urad Mirna Peč in **Krajevni urad Hinje od 1. 4. 2012** do nadaljnjega **ne bosta poslovala**.

Zaradi povečanega obsega nalog na področju zamenjave osebnih dokumentov in zagotavljanju nemotenega poslovanja na sedežu upravne enote bodo vsi delujoči krajevni uradi v času letnih dopustov, **od 1. 7. 2012 do 31. 7. 2012, zaprti**.

Mateja Sotler Štor
načelnica

Preoblikovanje delovnih časov pošt

Pošta Slovenije je pristopila k preoblikovanju delovnih časov pošt po vsej Sloveniji z namenom prilagoditve svojih zmogljivosti potrebam strank, izjema so le največje pošte s celodnevnim delovnim časom. Novi delovni časi so določeni na podlagi statističnega preverjanja obiskov tako, da so to časi, ko je bilo na poštah največ obiska. Novi delovni časi pošt bodo začeli veljati s 1. julijem 2012.

Tako bodo imele tudi pošte na območju Občine Žužemberk nove delovne čase, in sicer:

Pošta 8360 Žužemberk:

- od ponedeljka do petka od 8.00 do 10.30 in od 14.30 do 17.00 ure
- sobota od 9.00 do 11.00 ure

Pošta 8361 Dvor:

- od ponedeljka do petka od 8.00 do 10.30 in od 14.30 do 17.00 ure
- sobota od 9.00 do 11.00 ure

Pošta 8362 Hinje:

- ponedeljek, sreda in petek od 9.00 do 11.00 ure
- sobota od 8.00 do 9.00 ure

Vsekakor je dobro, da si bomo nov delovni čas zapomnili in se po 1.7.2012 nanj tudi navadili.

VladiMir

Kulturno društvo Šmihel pri Žužemberku razpisuje

FOTOGRAFSKI IN LIKOVNI NATEČAJ

na temo Šmihel in okoliške vasi

1. - 3. nagrada USB ključek
+ ostale sponzorske nagrade

Rok oddaje fotografij in likovnih del je 15. avgusta 2012, razglasitev zmagovalcev in podelitev nagrad pa bosta 30. septembra na Žegnanju v Šmihelu. Tu bodo razstavljena zmagovalna in vsa druga prejeta dela. Fotografije in ostale umetnine na razpisno temo pošljite na e-naslov: kd.smihelprizbk@gmail.com. Priporočljiv format fotografije 10×15 cm. Za dodatne informacije pišite na e-naslov društva.

Foto digitalni studio

MAUER

Dvor 12 b, 8361 Dvor

041 722 712

07/ 30 88 322

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA

Svetovalno središče ima nove uradne ure

SVETOVALNO SREDIŠČE NOVO MESTO

Nudimo brezplačno pomoč pri:

- iskanju zaposlitve
- izbiri novega poklica
- učenju določenega predmeta (npr. za poklicne in strokovne šole)
- izpolnjevanju raznih obrazcev (vpis v vrtec, šolo …)
- pridobivanju finančnih pomoči za šolanje

Obiščite nas v prostorih **Občine Žužemberk** (sejna soba)
vsak ponedeljek od 8.00 do 11.00 NOVO
Kontakt: 031 701 191 (Tina Strnad).

Ne spreglejte:

- udeležite se brezplačnega učenja osnov računalništva na Točki za vseživljenjsko učenje v Žužemberku NOVO
- prijavite se na razpis in si **povrnite si stroške šolnine** (do vključno V. stopnje izobrazbe)
- udeležite se brezplačnega usposabljanja v tujini

FS AVTOPRALNICA
Žužemberk
Telefon: (07) 38 85 500
(07) 38 85 505
www.fs-prevozi.si

OSNOVNO PRANJE,
VOSKANJE,
PRANJE PODVOZJA

PRANJE OSEBNIH AVTOMOBILOV,
TOVORNIH VOZIL
IN AVTOBUSOV

Nisi se izgubil kot zven v tihoto,
nisi odšel v nič in pozabo:
po tebi merim stvarem pomen
in tvojo pesem skušam peti za tabo.
(T.Pavček)

ZAHVALA

V 73. letu življenja je k večnemu počitku legel naš dragi oče, mož, dedek in tast

Frančišek Novak

(22. 7. 1939 – 19. 1. 2012)
z Lašč

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in vaščanom za podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Hvala vsem za tople besede in iskrene stiske rok. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam stali ob strani ob izgubi našega dragega Franca in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Še posebno se želimo zahvaliti LD Plešivica in rogistom, Pogrebnim storitvam Novak, duhovniku za lepo opravljen obred, Francu Jarcu za lep poslovilni govor, pevcem in zborovodji Mešanega pevsekega zbora sv. Jakob za petje ter vsem sosedom za nudeno pomoč.

Žalujoči:
žena Marija in sinova z družinama.

Čudno, kako prazen je svet,
ko umre en sam človek.
Dante

V SPOMIN

8. februarja je minilo leto, ker nas je v 69. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče in ded

Primož Legan

z Dvora.

Z bolečino v srcu se vsak dan spominjamo nanj. Ob obletnici bi se radi zahvalili vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili k večnemu počitku. Hvaležni smo za izrečene besede sožalja, za govore ob odprtem grobu, sveče, cvetje in maše. Posebna zahvala tudi gasilcem in čebelarjem za številno udeležbo pri zadnjem slovesu.

Težko se navajamo na praznino, ki je nastala ob njegovem odhodu.

Žalujoča žena Marija, sinova Boštjan in Primož z družinama.

Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
zdaj naša pot nas vodi tja,
kjer na koncu vsakdo je doma.

ZAHVALA

V torek, 14. februarja 2012, smo se na žužemberškem pokopališču poslovili od našega dragega

Staneta Longarja

iz Žužemberka, Stranska vas 1.

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo za vsa izrečena sožalja, cvetje, sveče in sveto mašo. Posebna zahvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, kolektivu Energetike Ljubljana, kolektivu Livarja Ivančna Gorica, sošolcem in razredniku 1. letnika PTI Srednje elektro šole Novo mesto, pogrebnemu zavodu Novak, moškemu pevskemu zboru iz Ribnice in vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Na koncu še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste našega dragega moža in očeta pospremili v njegov prerani grob.

Žalujoči vsi njegovi

Z A H V A L A

Tako kot mene, je najbrž tudi vas presenetila žalostna vest, da je mene in mojo družino nepričakovano in mnogo prezgodaj zapustil moj dragi oče, ki ni bil samo oče, pač pa tudi moj dober prijatelj in vzornik.

Za vaša iskrena sožalja, podarjeno cvetje in slovo na očetovi zadnji poti se vsem iskreno zahvaljujem.

Stanko Longar

ZAHVALA

V 73. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče in dedi

Franc Obštetar

Mačkovec pri Dvoru 3

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sodelavcem, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Najlepša hvala sosedom in vaščanom Mačkovca za pomoč v težkih trenutkih, gospodu župniku Francu Vidmarju in pogrebni službi Marija Novak za lepo opravljen pogrebni obred, gasilcem PGD Dvor, Ajdovec, Hinje, Reber, Šmihel, Soteska,Šentilj in PIGD Luka Koper, zahvala DU Dvor in obema govornikoma za lepe besede ob slovesu. Hvala vsem, ki ste ga pospremili k zadnjemu počitku.

Vsi njegovi

Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče.
Odšla si tja, kjer ni bolečin,
a nate ostal bo večen spomin.

ZAHVALA

V sredo, 7. marca, smo se na pokopališču Veliko Lipje poslovili od naše drage mame

Angele Novak

iz Velikega Lipja 7 pri Žužemberku.

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste z nami delili žalost in bolečino ob izgubi naše drage mame, darovali cvetje, sveče in svete maše ter pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo delavcem Območne Geodetske uprave Novo mesto, patronažni sestri za obiske na domu, gospodu župniku za lepo opravljen obred in pogrebni službi Novak z Rebri pri Žužemberku.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala.

Žalujoči: vsi njeni.

SLIKOPLESKARSTVO
VIDIC
IN FASADERSTVO

Darko VIDIC s.p., Suhor 18, 8350 Dolenjske Toplice
gsm: 041/ 592-841

- **BELJENJE, KITANJE NOTRANJIH PROSTOROV**
- **BARVANJE OKEN, VRAT, NAPUŠČA**
- **BARVANJE VSEH VRST FASAD**
- **SUHOMONTAŽNE STORITVE KNAUF** (mansarde,spuščeni stropi,napušči)
- **IZDELAVA FASAD** (stiropor,kamena volna)
- **IZKOPI IN UREDITEV DVORIŠČ Z MINI BAGROM**

- **GSM: 041/592-841**
- **TEL/FAX: 07/3065-697**
- **E-MAIL: darko.vidic1@siol.net**

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč, daleč je…

ZAHVALA

V 91. letu starosti se je tiho poslovila

Ana Vera Glavan

Janezkova Anica

(9. 12. 1921 – 11. 3. 2012)
Klečet 20, Žužemberk

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in svete maše.

Najlepša hvala župnikoma g. Urošu Švarcu in p. Ivanu Hočevarju za lepo opravljen obred, pevcem iz Šmihela, pogrebni službi Novak, ge. Ivanki Hočevar za vsestransko pomoč in ge. Silvi Papež za poslovilne besede.

Hvala vsem, ki ste jo obiskovali, jo imeli radi in ste jo pospremili k večnemu počitku.

Žalujoči: Vsi njeni

POGREBNE STORITVE

Marija Novak s.p.
Reber 2a, Žužemberk
Tel.: 07/38 88 100
GSM: 031/876 276

Nudimo pogrebne
in pokopališke storitve
na območju občine Žužemberk

Koncesionar v Občini Žužemberk

Odkrivamo stare fotografije

Da je bilo pustovanje na Dvoru, sta pravilno zapisala:

Angel Breceljnik, Hinje 14, 8362 Hinje in **Jožа Pajk**, Dvor 102, 8361 Dvor. Oba prejmeta zanimivo nagrado Pizerije in špagetarije Blatnikov hram z Dvora.

Tokrat objavljamo dve starejši, zelo zanimivi fotografiji, ki sta ju prispevala naša redna bralca.

Na prvi je predvojna trgovina Konzum v Žužemberku, na drugi pa pevci na prireditvi okrog leta 1965.

Če prepoznate osebe ali zaupate bralcem kakšno zanimivo podrobnost ali podatek s fotografij , nam jih pošljite **do 31. maja 2012**. **Čakajo vas zanimive nagrade.**

■ **Uredništvo**

Nagradno vprašanje:

»Kako se imenuje legendarni avto, ki letos praznuje 50 letnico?« KATRCA so odgovorili štirje bralci, ki prejmejo nagrado podjetja Revoz d.d.:

Niko Pižem, Mačkovec 7 a, 8361 Dvor,
Jože Gliha, Šukljetova ulica 11, 8000 Novo mesto,
Alojzija Muhič, Baragova 42, 8360 Žužemberk in
Marija Blatnik, Beblerjev trg 3, 1000 Ljubljana.

Poznate vaš kraj?

Medenovo domačijo v Šmihelu je prepoznalo kar nekaj bralcev. Žreb je določil, da prejmejo zanimive nagrade naših sponzorjev: Karolina Kodrič, Mrtvice 15, 8273 Leskovec pri Krškem, Marija Papež, Šmihel 7a, 8360 Žužemberk, Jožica Maver, Reber 6, 8360 Žužemberk, Jože Kastelic, Grajski trg 17, 8360 Žužemberk, Matjaž Pograjc, Poljane 2, 8360 Žužemberk, Štefka Lavrič, Šmihel 34, 8360 Žužemberk, Jožica Kastelic, Dešeča vas 16, 8360 Žužemberk, Luka Novak, Lovšetova 4, 1260 Ljubljana, Majda Maver, DSO, Šmihel 1, 8000 Novo mesto, Anton Hren, Brilejeva 19. 1117 Ljubljana in Matjaž Nose , Šmihel 32, 8360 Žužemberk. Vsi prejmejo nagrado našega sponzorja.

Če prepoznate idilično suhokranjsko vas na sliki, nam odgovore, najkasneje **do 31. maja 2012**, pošljite na naslov:

Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, s pripisom "Poznate vaš kraj". Čakajo vas zanimive nagrade!

■ **Uredništvo**

Suhokranjske poti, javno glasilo izdaja Občina Žužemberk, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, e-mail: suhokranjske.poti@zuzemberk.si. TRR: 01393-0100015568. Medij Suhokranjske poti vpisan v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod številko 14 (odločba 006-120/01). Odgovorni urednik: Slavko Mirtič. Uredniški odbor: Vlado Kostevc, Tinka Fric, Slavko Gliha in Mojca Obrstar. Zunanji sodelavci: Irena Blatnik, Damjan Novak, Matej Kocjančič, Mateja Iskra, Miloš Kecman, Edvard Kramar, Petra Kastelic, Dušan Šetina in Polona Seničar, sodelavka iz KGZS Straža. Lektorica: mag. Jelka Mrvar. Oblikovanje, grafična priprava in filmi: Grafika Pavlič Jože, s. p. Tisk: Kastelic Zvone, s. p. Novo mesto. Naklada: 1800 izvodov. Uredništvo Suhokranjskih poti si v skladu z uredniško politiko, zasnovo časopisa in prostorskimi možnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov.

Nagradna križanka

				24. IN 16. ČRKA	MESTO 'ČIPK'	HOTEL V LJUBLJANI	NORVEŠKI ALPSKI SMUČAR			SESTAVILA PETRA KASTELIC
								REKA V JUŽNI AMERIKI	KRAJ V LATVIJI	
										ALBERT CAMUS
				PEVKA KRANJČAN / VRH V ZASAVJU						
PABLO NERUDA			VRSTA MORSKEGA PSA							
OSCAR ARIAS			ROPARICA						NASPROT. PONARED-KA	JAPON. MESTO
MURSKA SOBOTA			PROIZ. TIPKOVNIC ZA POSEBNE POTREBE							
LOU REED				SPORA-ZUM	KRSTO ODAK		IRSKA TEROR. SKUPINA			
ENAKI ČRKI			SEN KATAJAMA			DANIEL POWTER	BAR	KRAJ PRI LJ / OPRAVI-ČILO		
5. IN 24. ČRKA			PODSTAVA / PRIP. ILIROV							
	IZVIR / 19. IN 15. ČRKA				DRŽAVA V ST.GRČIJI / ŠAH ...					
ARABSKI POZDRAV						KITAJSKA PO HRVAŠKO				
POLJE						MEHANI-ČNO RAČUNALO				
	MAKEDON-SKI MATEMA-TIK					LILIJANA				

Kar 53 rešitev smo prejeli na uredništvo, in to je poseben rekord. **Nagrajenci velike novoletne nagradne križanke** so Melita Mavsar, Mali Lipovec 6, 8361 Dvor,Milan Zupančič, Podlipa, 8360 Žužemberk, Anton Bukovec, Loke 7, 8352 Straža, Simon Mrvar, Dešeča vas 4, 8360 Žužemberk, Nejc Fric, Jurčičeva 51, 8360 Žužemberk, Rok Novak, Lovšetova 4, 1260 Ljubljana,Vinko Veselič, Mačkovec 11, 8361 Dvor, Mitja Mavsar, Mali Lipovec 6, 8361 Dvor, Murn Rudi, Trebča vas 28, 8361 Dvor, Olga Drab, Dolga vas 12, 8360 Žužemberk, Ana Fabjan, Jama 32, 8361 Dvor, Cvetka Dragoš, Črnomeljska cesta 2, 1330 Kočevje, Franc Murn, Dvor 66, 8361 Dvor in Anica Špelko, Clevelandska 27, 1000 Ljubljana.

Nagrade za novoletno križanko so prispevali: Gostgrad, Gostinstvo, gradnje in storitve d.o.o. Žužemberk, Pikl d.o.o. Pleš 6, 8362 Hinje, Feliks Lekan s.p. Dnevni bar Fontana Dvor, Foto video studio Maver Stane s.p. Dvor, Pizzerija in špageterija Blatnikov hram, Rera d.o.o. Dvor in Zlatarstvo Mateja Fabjan Hočevar, Dvor 12 b.

Nagrajencem iskreno čestitamo, nagrade prejmejo po pošti. Rešitev križanke iz 45. številke pošljite do 31. maja 2012 na naslov: Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk s pripisom »Nagradna križanka«.

Uredništvo

Gostilna Zupančič

☎ 07/ 3087290

GOSTILNAZUPANČIČ, Gostgrad d.o.o.
Grajski trg 4, Žužemberk, e-mail: gostgrad@volja.net

SPONZOR KRIŽANKE